

Kartlegging av naturverdier i høstingsskoger i Telemark

John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén, Stefan Olberg og Sigve Reiso

Ekstrakt

Stiftelsen BioFokus har sommer og høst 2019 foretatt naturfaglige registreringer i høstingsskoger og annet kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøtselsplan i kommunene Hjartdal, Seljord og Tokke. Det er kartlagt og beskrevet totalt 75 naturtypelokaliteter gjennom registreringene i 2019, hvorav 74 kulturmarkslokaliteter, og én lokalitet med rik edelløvskog. Naturtypelokalitetene er fordelt på 32 svært viktige (A-verdi), 29 viktige (B-verdi) og 14 lokalt viktige lokaliteter (C-verdi). 10 unike rødlistede arter inkludert ask og alm fordelt på 5 sårbare (VU) og 5 nær truede arter (NT) er registrert i forbindelse med dette prosjektet.

Nøkkelord

Telemark
Hjartdal
Seljord
Tokke
Kulturlandskap
Naturtyper
Rødlistearter
Høstingsskoger
Slåttemark
Hagemark
Store gamle trær

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre: Almebroddsopp.
Foto: J.G. Brynjulvsrud
Midtre: Styvet alm fra Togrenda hagemark. Foto: J.G. Brynjulvsrud
Nedre: Høstingsskog på Nigard Aase, Tokke. Foto: A. Thylén

LAYOUT (OMSLAG)
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-825-0

BioFokus-rapport 2020-7

Tittel

Kartlegging av naturverdier i høstingsskoger i Telemark

Forfattere

Brynjulvsrud, J.G., Thylén, A., Olberg, S. og Reiso, S.

Dato

14.04.2020

Antall sider

87 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark v/Trond Erik Silsand

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:
<http://biolitt.BioFokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

Rapporten refereres som:

Brynjulvsrud, J.G., Thylén, A., Olberg, S. og Reiso, S.
2020. Kartlegging av naturverdier i høstingsskoger i Telemark. BioFokus-rapport 2020-7. Stiftelsen BioFokus.
Oslo

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 99550257

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark v/Trond Erik Silsand foretatt naturfaglige registreringer i høstingsskoger og annet kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøttsplan. Trond Erik Silsand har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Sigve Reiso har vært prosjektansvarlig og John Gunnar Brynjulvsrud og Anders Thylén har hatt hovedansvaret for utarbeiding av rapport. Feltarbeidet ble gjennomført av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso. Stefan Olberg, BioFokus, har hatt ansvaret for insektkartlegging på Lid-Kovadølen-Jordet. BioFokus takker for godt samarbeid med Trond Erik Silsand, Ingvill Marit Buen Garnås på Kulturlandskapscenteret, og med berørte grunneiere.

Bø/Oslo 14.04.2020

John Gunnar Brynjulvsrud

Deler av lauvenga i Togrenda i Hjartdal. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Sammendrag

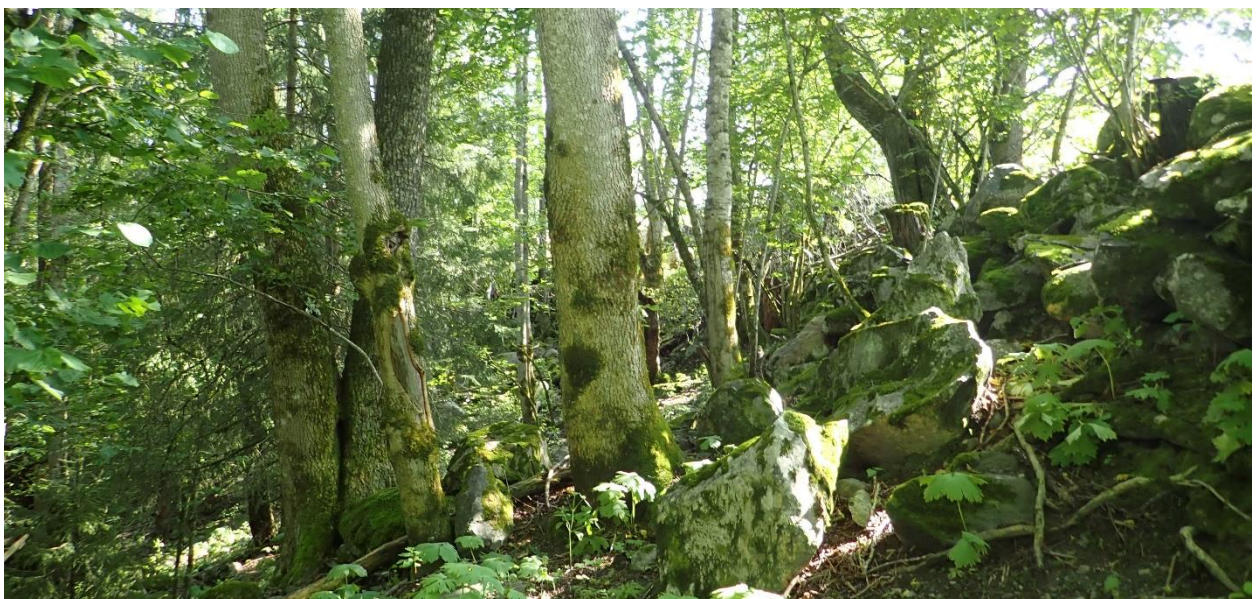
Stiftelsen BioFokus har sommer og høst 2019 foretatt naturfaglige registreringer i høstingsskoger og annet kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøtelsesplan i kommunene Hjartdal, Seljord og Tokke. Fokuset for undersøkelsen har vært høstingsskoger men annet viktig kulturlandskap i aktuelle områder har også blitt registrert. Arbeidet har bestått i kartlegging av naturtyper iht. DN-håndbok 13 og kartlegging av rødlistearter og andre interessante arter.

Totalt 74 kulturmarkslokaliteter er beskrevet gjennom registreringene i 2019, samt én lokalitet med rik edelløvskog. Naturtypelokalitetene er fordelt på 32 svært viktige (A-verdi), 29 viktige (B-verdi) og 14 lokalt viktige lokaliteter (C-verdi). De fleste lokalitetene er nykartlagt, men noen er oppdatert. Kulturmarkslokalitetene er fordelt på 14 lokaliteter med naturtypen *hagemark*, 11 med *høstingsskog*, 48 med *store gamle trær* og 1 lokalitet med *slåttemark*. Naturtypene *lauveng* og *slåttemark* ble registrert på hhv. Togrenda hagemark i Hjartdal og ved Åse i Seljord, og begge inngår i den kritisk truede (og utvalgte) naturtypen *slåttemark*.

Totalt 10 unike rødlistede arter inkludert ask og alm fordelt på 5 sårbare (VU) og 5 nær truede arter (NT) er registrert i forbindelse med dette prosjektet. Funn av almebroddsopp (VU) på 9 lokaliteter fordelt på 26 trær i Seljord og Hjartdal er verdt å trekke frem. Videre ble den unnselige og krevende treleggslav (VU) påvist i Åse i Seljord og Togrenda hagemark i Hjartdal.

Det er verdt å trekke frem Åse og omegn i Seljord, områdene rundt Ambjørndalen og Togrenda i Hjartdal, Åsgrend i Tokke, evt. også Haugsvold og Blika i Seljord, som områder som er viktige for biomangfold knyttet til kulturmark på landskapsnivå. De samme områdene er også de som peker seg ut som spesielt viktige mht. naturkvaliteter, bl.a. med mange funn av ulike rødlistearter, til dels også fra ulike artsgrupper. For flere av disse områdene finnes det trolig arealer utenfor gjeldende skjøtelsesplaner, og utenfor de arealer som er blitt vurdert i forbindelse med arbeidene i 2019, som kan ha tilsvarende store naturverdier, og derfor bør undersøkes mer grundig. I flere av disse områdene vil det være stort potensial for å restaurere ytterligere arealer, og utvide arealene med verdifull kulturmark.

Denne undersøkelsen har avdekt en del styvingstrær som antakelig har vært så hardt styvet at det har gått på bekostning av treets helse. F.eks. store skjæreflater, avflekkt bark, eller fravær av gjensatte livsgreiner etter beskjæring som kan svekke treet. Det er følgelig verdt å trekke frem viktigheten av riktig skjøtsel mht. styvingstrær slik at ikke skjøtsel gjøres på bekostning av treets livslengde.

Deler av brakklagt høstingsskog på Kasland-Meås i Seljord. Foto: J.G. Brynjulvsrud

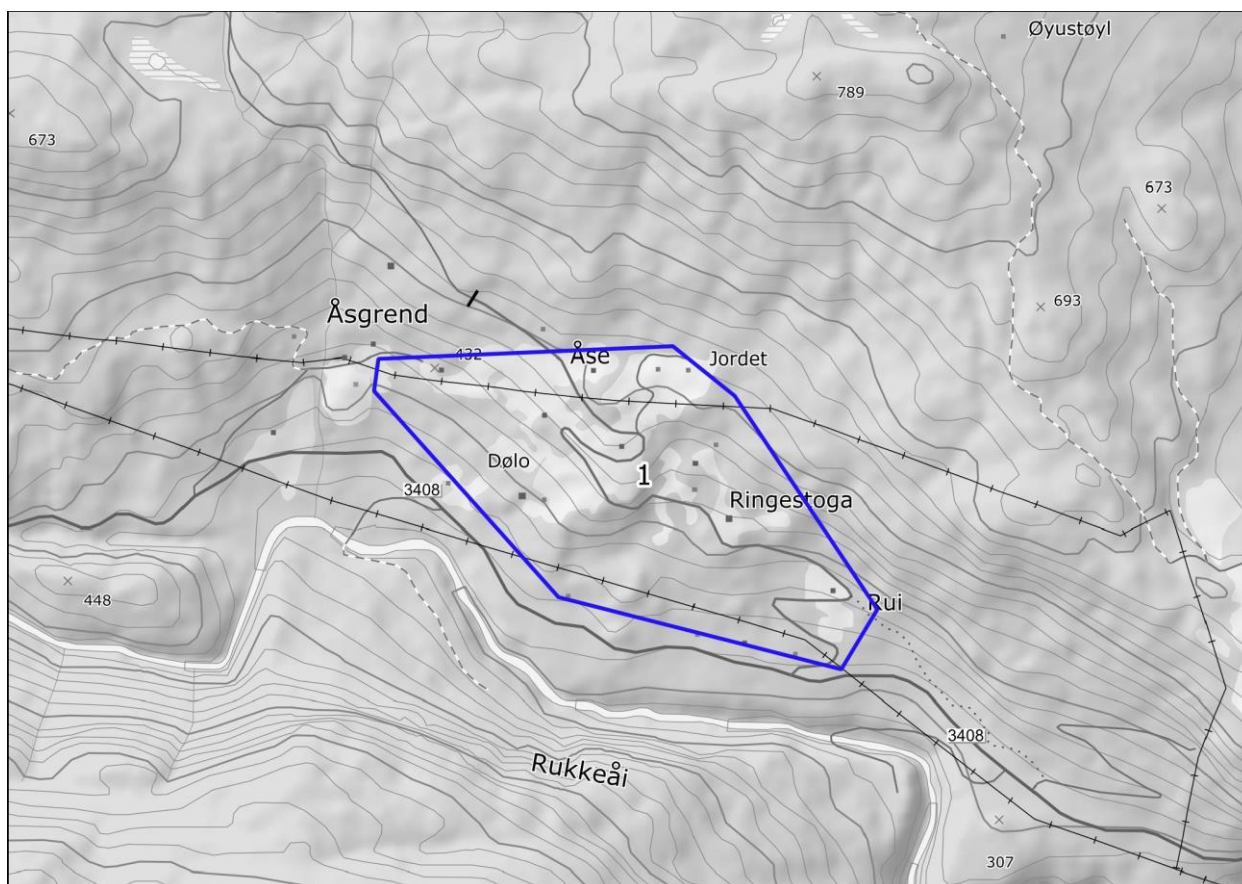
Innhold

1	INNLEDNING	5
2	METODE	7
3	RESULTATER	8
3.1	LOKALITETER.....	10
3.1.1	Åsgrend – Tokke	10
3.1.2	Nordbygdi – Seljord	13
3.1.3	Heggenes – Seljord	15
3.1.4	Vassmoen – Seljord	17
3.1.5	Åse og omegn – Seljord	18
3.1.6	Haugsvold og Blika – Seljord	22
3.1.7	Ambjørndalen/Togrenda/Bratsberg – Hjartdal.....	24
3.2	ARTER	28
3.2.1	Insektskartlegging på Lid-Kovadølen-Jordet i Seljord.....	29
4	DISKUSJON.....	31
5	REFERANSER	33
6	VEDLEGG 1 - NATURTYPEBESKRIVELSER	35
7	VEDLEGG 2 – LID-KOVADØLEN-JORDET INSEKTKARTLEGGING – ARTSLISTE .	84

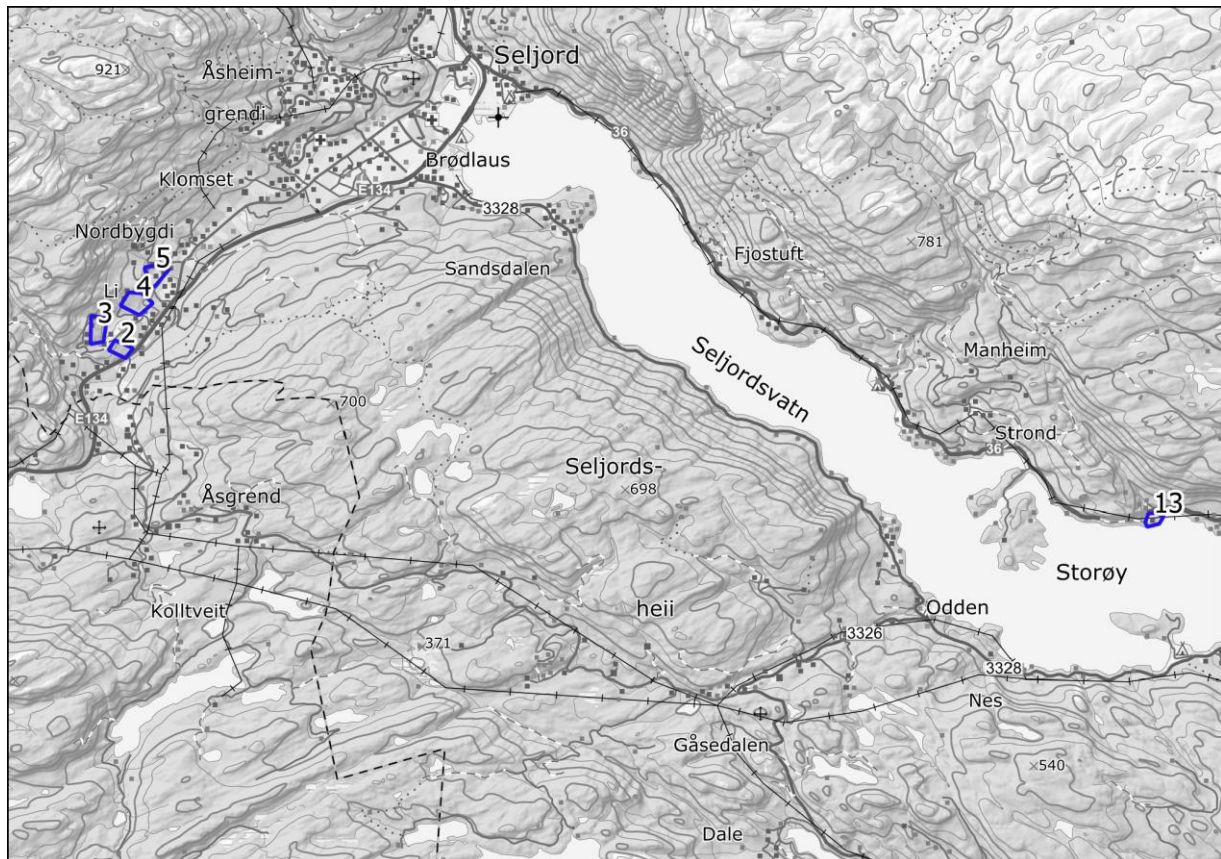
1 Innledning

BioFokus ved John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso har foretatt kartlegging av naturverdier i høstingsskoger og tilgrensende kulturlandskap i utvalgte områder hvor det foreligger skjøtselsplan i kommunene Seljord, Hjartdal og Tokke i Vestfold og Telemark fylke. Stefan Olberg, BioFokus, har hatt ansvaret for insektkartlegging på Kovadølen i Seljord kommune. Kulturlandskapssenteret v/Ingvill Marit Buen Garnås har utarbeidet skjøtselsplanene.

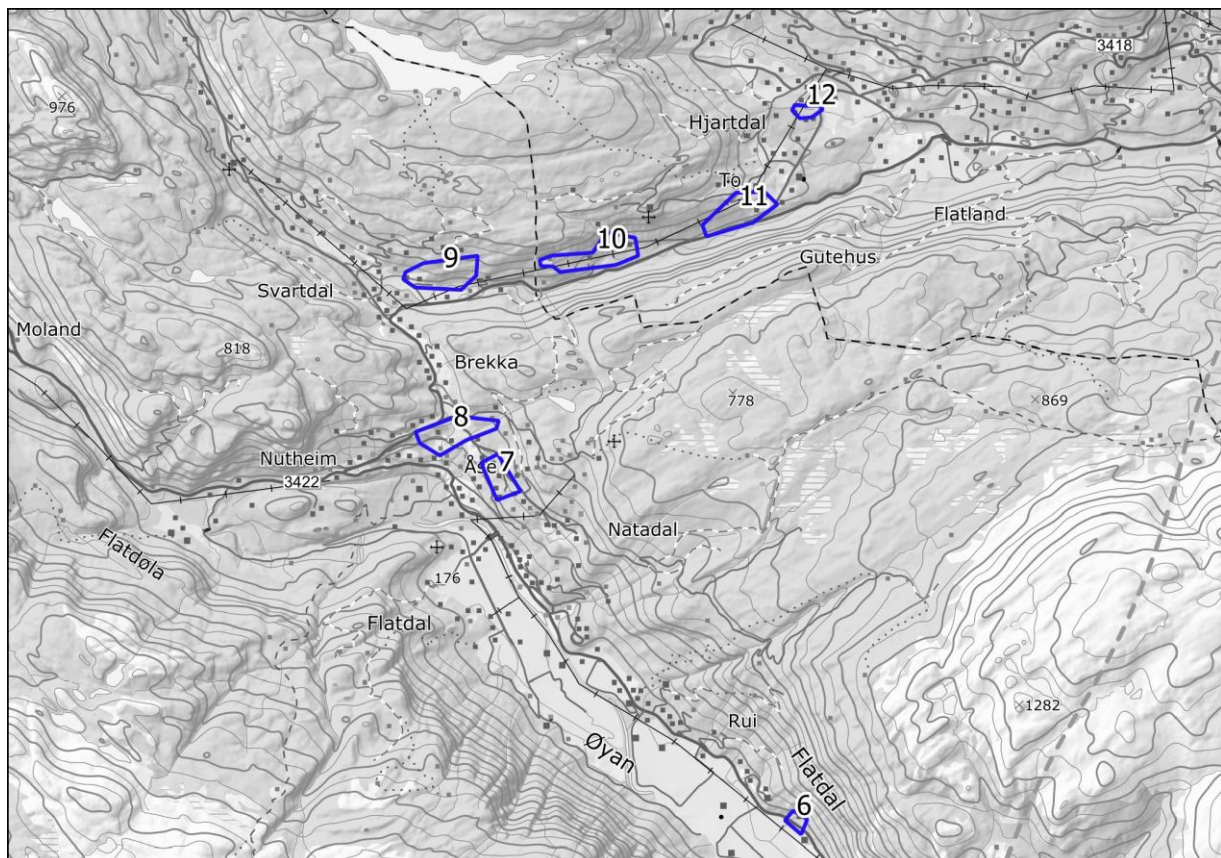
Undersøkte områder har vært Åsgrend nord for Rukkeåi i Tokke (figur 1), Nordbygdi i Seljord (figur 2), Heggenes i Seljord (figur 2), Vassmoen i Flatdal, Seljord (figur 3), Åse og omegn i Flatdal, Seljord (figur 3), Haugsvold og Blika i Svartdal, Seljord (figur 3) og Ambjørndalen/Togrenda/Bratsberg i Hjartdal (figur 3). Fokuset på kartleggingen har vært på høstingsskoger og hagemarker med styvingstrær. Naturbeitemarker, kulturmarkstrær og engarealer har også blitt inkludert i datasettet. Hensikten med oppdraget var å fremskaffe dokumentasjon av naturkvaliteter, og oppdatere evt. foreliggende naturtypebeskrivelser. Dette har omfattet naturfaglige undersøkelser i form av en generell naturtypekartlegging med fokus på både tresjikt og marksjikt, samt artskartlegging av epifytter og eventuelt andre organismer knyttet til gamle trær og lauvingstrær, samt artsrike engarealer.

Figur 1: Blå polygon viser omtrentlig undersøkt område i Åsgrend i Tokke.

Figur 2: Blå polygon viser omtrentlig undersøkte områder i Seljord. 2- Meås, 3- Kasland, 4- Bakken, 5- Lid-Kovadølen-Jordet og 13- Heggenes.

Figur 3: Blå polygon viser omtrentlig undersøkte områder i Seljord og Hjartdal. 6- Vassmoen, 7 og 8- Åse og omegn, 9- Haugsvold og Blika, 10- Ambjørndalen, 11- Togrenda og 12- Bratsberg.

2 Metode

Metoden for naturtypekartlegging følger DN-håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007), og utkast til nye faktaark for kulturmarkstypene (Miljødirektoratet 2014) er lagt til grunn. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter (Henriksen & Hilmo 2015) og Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018b). Mange aktuelle grunneiere har blitt kontaktet før feltarbeidet, flere har vi også hatt kontakt med i løpet av feltarbeidet. Vegetasjon, karplanter, epifytter, jordboende sopp og hevdtilstand har vært fokus ved undersøkelsene.

Feltarbeidet er gjennomført i perioden august til november 2019, med hovedbolken av arbeidet utført i midten av september.

Insekter har blitt systematisk kartlagt ved én lokalitet (Lid-Kovadølen-Jordet i Seljord) ved fellefangst. Mange styvingstrær, hvor en stor andel har hulrom i stammen og det er godt med dødvedpartier, samt at lokaliteten har en sørvendt eksposisjon og en gunstig beliggenhet for varmekrevende insekter, gjorde at denne lokaliteten ble plukket ut for en undersøkelse av insektmangfoldet knyttet til styvingstrærne. Registreringen av insekter ble foretatt ved hjelp av vindusfeller, og 9 feller ble plassert inni hulhetene eller hengt utenpå trærne. Fellene ble plassert ut 19. juni og tatt ned 25. september 2019. En liten runde med håven på beitemarken ble foretatt ved utsett av fellene.

Ved tilfeller der flere adskilte engareal av samme type og verdi ligger i nær tilknytning til hverandre og kan anses som en forvaltningsenhet, er de avgrenset som flere enkeltpolygoner tilhørende en og samme naturtypelokalitet med felles beskrivelse.

Undersøkte områder har blitt valgt ut på bakgrunn av liste i konkurransegrunnlaget med foreliggende skjøtselsplaner utarbeidet og tilgjengeliggjort av Kulturlandskapscenteret v/ Ingvill Marit Buen Garnås.

Alle rødlistearter (og andre interessante arter) som er kartlagt gjennom prosjektet blir gjort tilgjengelig på Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2020). I tillegg er de koblet til lokalitetsbeskrivelsene og nevnt i områdebeskrivelsene.

3 Resultater

Totalt 74 kulturmarkslokaliteter er beskrevet gjennom registreringene i 2019, samt én lokalitet med rik edelløvskog (tabell 1). Naturtypelokalitetene er fordelt på 32 svært viktige (A-verdi), 29 viktige (B-verdi) og 14 lokalt viktige lokaliteter (C-verdi). De fleste lokalitetene (67) er nykartlagt og noen (7) er oppdatert. En del lokaliteter er i overlapp med tidligere registrerte lokaliteter der dette er vurdert som hensiktsmessig, eksempelvis områder hvor *høstingsskog* inngår i større skogslokaliteter, eller *store gamle trær* i større eksisterende kulturmarkslokaliteter. Kulturmarkslokalitetene er fordelt på 14 lokaliteter med naturtypen *hagemark*, 11 med *høstingsskog*, 48 med *store gamle trær* og 1 lokalitet med *slåttemark*. Naturtypene *beiteskog* og *lauveng* inngår i mosaikk med andre naturtyper. Lauveng og slåttemark inngår i den kritisk truede naturtypen *slåttemark* (CR) (Artsdatabanken 2018b). Slåttemark er en utvalgt naturtype og omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven (Lovdata 2016). Én eik som omfattes av forskriften ble kartlagt på Eddingsås i Seljord.

Det forekommer arealer i tilknytning til undersøkte områder med gjengrodd/brakklagt kulturmark som per i dag ikke kvalifiserer til å bli avgrenset som naturtyper, men som med skjøtselstiltak har potensial til å bli naturtypelokaliteter i fremtiden. Dette gjelder særskilt i gjengrodd skogsområder med spredte gamle styvingstrær i bl.a. Ambjørndalen og omegn i Hjartdal, Haugsvold og Blika i Seljord, Åse og omegn i Seljord og Åsgrend i Tokke.

Tabell 1: Liste over registrerte og oppdaterte naturtypelokaliteter kartlagt under feltarbeidet i 2019. Lokalitetsnr. viser til nr. i kartfigurer i kap. 3.1.

Lokalitetsnr.	Navn	Hovednaturtype	Verdi	BMVERDI	Kommune
1009	Heggenes	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1010	Heggenes N	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1011	Heggenes Ø	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1012	Heggenes S	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1013	Lid-Kovadølen-Jordet	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1014	Kasland-Meås	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1015	Bakken	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1016	Bakken V	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1017	Bakken N	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1018	Meås	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1019	Meås V	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1020	Meås Ø	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1021	Ambjørndalen høstingsskog	Skog	Svært viktig	A	Hjartdal
1022	Ambjørndalen S	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Hjartdal
1023	Dale S	Skog	Viktig	B	Hjartdal
1024	Dale N	Skog	Svært viktig	A	Hjartdal
1025	Valufsin ask	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1026	Lislero høstingsskog	Skog	Viktig	B	Hjartdal
1027	Ambjørndalen alm N	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Hjartdal
1028	Ambjørndalen alm	Kulturmark	Viktig	B	Hjartdal
1029	Ambjørndalen alm Ø	Kulturmark	Viktig	B	Hjartdal
1030	Storåker ask	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1031	Storåker	Skog	Viktig	B	Tokke
1032	Kringlåk-Ringestoga hagemark	Kulturmark	Svært viktig	A	Tokke
1033	Ringestoga ask I	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Tokke
1034	Ringestoga ask II	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1035	Kringlåk ask I	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1036	Kringlåk ask II	Kulturmark	Svært viktig	A	Tokke
1037	Rui	Kulturmark	Svært viktig	A	Tokke

Lokalitetsnr.	Navn	Hovednaturtype	Verdi	BMVERDI	Kommune
1038	Åse	Skog	Svært viktig	A	Seljord
1039	Åse alm	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1040	Rørtveit ask	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1041	Bergland ask	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1042	Minnisjord S	Skog	Svært viktig	A	Seljord
1043	Minnisjord ask	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1044	Rørtveit Øvre	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1045	Eddingsås, Flatdal	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1046	Eddingsås eik	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1047	Eddingsås ask	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1048	Vassmoen	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1049	Vassmoen ask I	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1056	Flatdalsvegen 1327 eng	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1060	Vassmoen ask II	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1061	Vassmoen spisslønn	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1062	Haugsvold ask	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1063	Bratsberg ask I	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1064	Bratsberg ask II	Kulturmark	Viktig	B	Hjartdal
1065	Nord-To alm I	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1066	Togrenda hagemark	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1067	Myljom-To	Skog	Viktig	B	Hjartdal
1068	Levors-To alm I	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1069	Levors-To alm II	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1070	Levors-To alm III	Kulturmark	Svært viktig	A	Hjartdal
1071	Levors-To alm IV	Kulturmark	Viktig	B	Hjartdal
1072	Nord-To alm II	Kulturmark	Viktig	B	Hjartdal
1073	Nord-To alm III	Kulturmark	Viktig	B	Hjartdal
1101	Rørtveit nedre nordvest	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1102	Rørtveit nedre vest	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1103	Rørtveit nedre	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1104	Rørtveit nedre sør	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1105	Bergland	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Seljord
1106	Bergland øst	Skog	Viktig	B	Seljord
1107	Rørtveit øvre sør	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1108	Åse-Kringlåk høstingsskog	Skog	Svært viktig	A	Tokke
1109	Rui sør	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1110	Kringlåk sørvest I	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1111	Kringlåk sørvest II	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Tokke
1112	Kringlåk sørvest III	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1113	Rui øst	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1114	Jordet ask	Kulturmark	Lokalt viktig	C	Tokke
1115	Kringlåk ask III	Kulturmark	Viktig	B	Tokke
1116	Haugsvold-Blika hagemark	Kulturmark	Svært viktig	A	Seljord
1117	Svardal søndre	Skog	Svært viktig	A	Seljord
1118	Flatdalsvegen 1327 ask	Kulturmark	Viktig	B	Seljord
1119	Deildufs	Skog	Viktig	B	Tokke

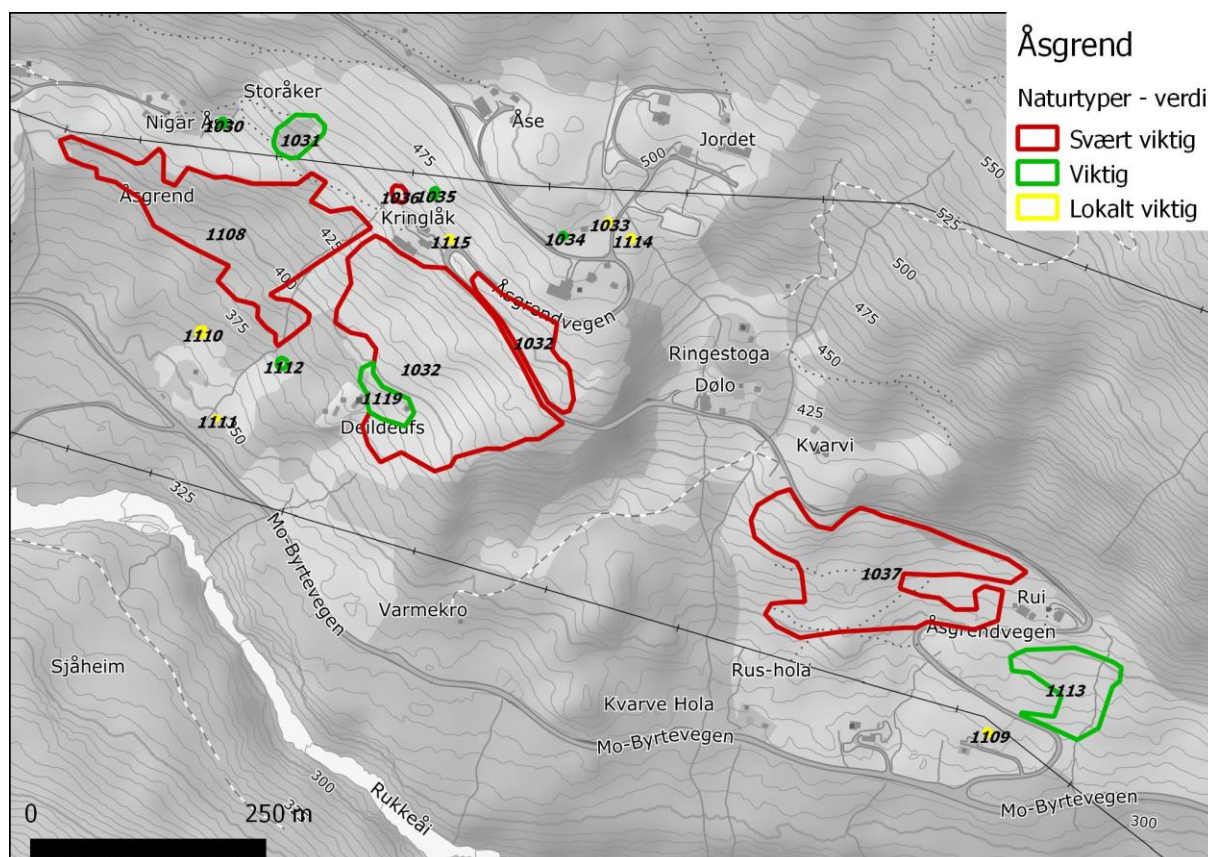
3.1 Lokaltiteter

Under følger en kort beskrivelse av de ulike områdene og enkle vurderinger vedrørende skjøtsel der det er aktuelt.

3.1.1 Åsgrend – Tokke

Åsgrend omfatter et større kulturlandskap med tradisjonell gardsdrift bestående av kulturmarker i hovedsak i sør- og sørvestvendte ller. I forbindelse med dette prosjektet ble det avgrenset og/eller oppdatert 17 kulturmarkslokaliteter (figur 4). Av disse er én lokalitet oppdatert, flere lokaliteter er i overlapp med et større kulturlandskapskompleks – naturtypelokalitet Dølo-Rui (BN00077492). Lokaliteter avgrenset ifm. dette prosjektet fordeler seg på 3 lokaliteter med naturtypen *hagemark*, 3 med *høstingsskog* og 11 lokaliteter med *store gamle trær*. Et par av hagemarkene/høstingsskogene har tidligere trolig (i hvert fall til dels) vært *lauvenger*. *Hagemark* omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng (VU) og *lauveng* av slåttemark (CR) iht. Norsk rødliste for naturtyper 2018). 4 lokaliteter vurdert som svært viktige (A-verdi), 8 som viktige (B-verdi) og 5 som lokalt viktige (C-verdi). Foruten ask og alm ble 7 rødlistede arter påvist i området under befarings. Disse er bleikdoggnål (NT), almelav (NT), skrukkeøre (NT), almekullsopp (NT), rosenkjuke (NT), blådoggnål (VU) og almebroddsopp (VU). Tidligere er bakkesøte (NT), rødne luvokssopp (VU), skifervokssopp (NT), lillagrå rødspore (NT) og almestjertvinge (VU) registrert i området (Artsdatabanken & GBIF Norge 2019).

Lokalitet Kringlåk-Ringestoga hagemark (1032) omfatter hagemark med mange styvede asketrær, i mindre grad alm samt et par seljekaller, som er i hevd per i dag. Trærne fremstår i hovedsak som vitale. I tillegg finnes en god del tidligere styvede asketrær i lokalitetens østre del, hvorav en stor andel vurderes å ha restaureringspotensial. Fortsatt skjøtsel i form av styving anbefales.

Figur 4: Naturtypelokaliteter i Åsgrend i Tokke som er nykartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog-prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

Lokalitet Åse-Kringlåk (1108) omfatter høstingsskog (i øst til dels lauveng) med mange styvede alm og ask. De nordvestre delene er sterkt gjengrodd og fremstår i dag som skog. De anbefales å konsentrere restaurering av styvingstrær til de østre delene iht. skjøtelsesplanen. Helt i sørøst bør en også kunne restaurere et par almer. Fjerning av gran bør prioriteres i øst og sørøst, de deler som restaureres, men kan gjerne gjøres gjennom hele lokaliteten. Det er viktig å følge opp med beite, helst også slått og ved behov manuell rydding, i de arealer som blir restaurert. Dette for å unngå oppslag og nitrofikering av floraen.

Lokalitet Storåker (1031) består av høstingsskog i gjengroing. Her er flere tidligere styvede asker, i tillegg til et par stubbelauvede trær. Styving av ask bør gjenopptas. En del løvoppslag i lokaliteten bør fjernes for å sikre solinnstråling. Yngre ask i lokaliteten kan med fordel styves for å sikre rekrutter som styvingstrær.

Lokalitet Deildufs (1119) består av høstingsskog som ikke er hevdet på lenge. Marken er steinete og ulendt, og det vurderes at lokaliteten er kommet for langt i naturlig utvikling, til at det er større potensial for å restaurere som kulturmark/høstingsskog. Den anbefales dermed å få utvikles fritt, uten inngrep. En kan vurdere om det er enkelttrær i kantene som kan restaureres eller nystyves.

Lokalitet Rui (1037) er en halvåpen hagemark, med spredte (og til dels svært grove) styvingstrær og grupper av styvingstrær. I nordvest, oppe på høydedraget og inn på annen eiendom, er det mer gjengrodd høstingsskog med god potensial for restaurering. Det anbefales at styving fortsetter iht. skjøtelsesplan i hagemarka. Det er i partier naturkvaliteter i feltsjiktet med en del (kalk)krevende naturengarter. Det er derfor viktig å opprettholde et godt nok beitetrykk, samt å ikke tilleggsføre dyrene i beitesesongen. En kunne eventuelt vurdert slått av de fineste tørrengene som ekstratiltak. I nordvest bør en kunne restaurere høstingsskog ved å åpne opp forsiktig rundt gamle styvingstrær og gjenoppta styving.

Lokalitet Rui øst (1113) er en hagemark i aktivt beite, med spredte styvingstrær. Det er gjenopptatt styving på noen trær, men de fleste trærne er ikke styvet på en stund. Et eller et par trær er dødd ved nystyving. Det er behov for å gjenoppta styving iht. skjøtelsesplan. Noen trær kan bare nystyves, mens andre må restaureres litt mer forsiktig. Det ville vært en fordel med høyere beitetrykk (uten tilleggsforing), for å få beitet ned feltsjiktet bedre.

De øvrige lokalitetene omfatter naturtypen store gamle trær, og består av tidligere styvingstrær av ask og alm. Trærne på Kringlåk sørvest (1110, 1111 og 1112) er ikke blitt styvet på en stund. For de to førstnevnte anbefales gjenopptatt styving, men for 1112 er gjenveksten for grov og det anbefales at treet får stå urørt. Et par av trærne nord i området er blitt hardt tilbakeskåret ved nystyving, og har muligens fått redusert vitalitet av dette. Det gjelder bl.a. 1033 og 1114.

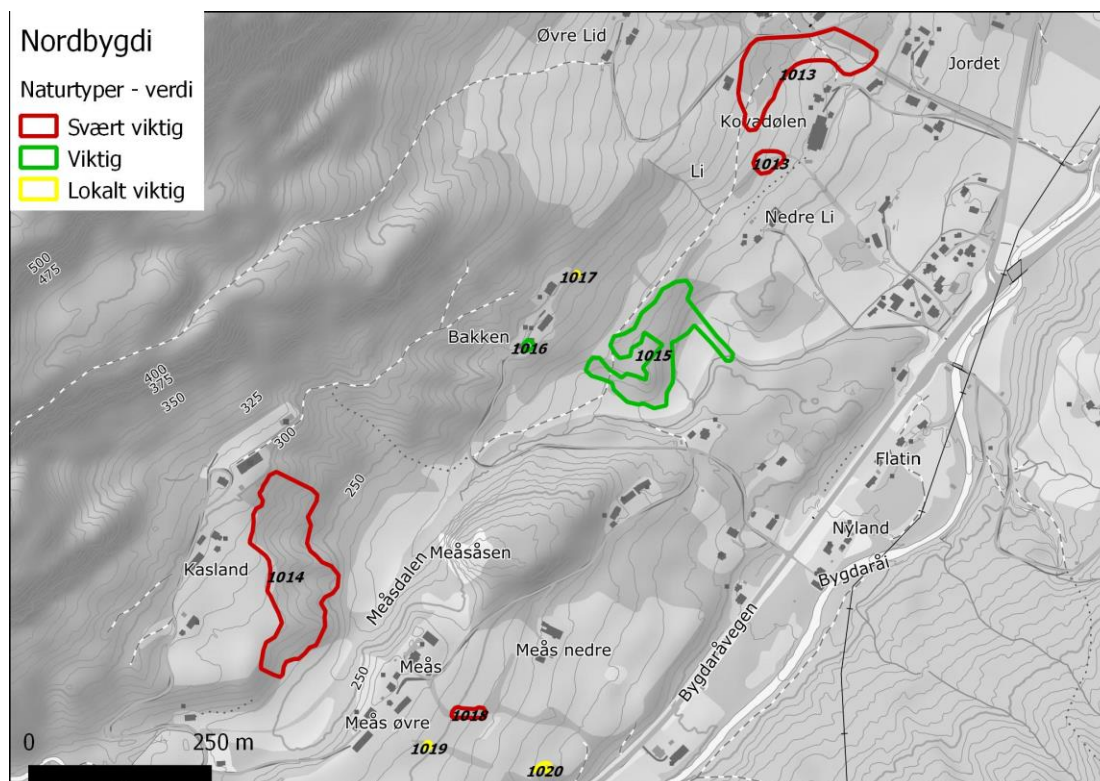
Figur 5: Tidligere brakklagt høstingsskog under restaurering i Åsgrend. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 6: Styvede almetrær i hagemark på Rui. Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.1.2 Nordbygdi – Seljord

Nordbygdi omfatter et større kulturlandskap i hovedsak i sørøstvendte lier sør for Seljord sentrum. Det har ifm. dette prosjektet blitt avgrenset og/eller oppdatert 8 naturtypelokaliteter knyttet til kulturmark hvorav 7 er nykartlagt (figur 7). Av disse er 3 lokaliteter avgrenset som naturtypen *hagemark*, de øvrige som naturtypen *store gamle trær*. *Hagemark* omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng (VU) iht. Norsk rødliste for naturtyper 2018). 3 lokaliteter er vurdert som svært viktige (A-verdi), 2 som viktige (B-verdi) og 3 som lokalt viktige (C-verdi). Foruten ask og alm ble 6 rødlistede arter påvist i Nordbygdi under befaring. Disse er almekullsopp (NT), almelav (NT), bleikdoggnål (NT), blådoggnål (VU), skrukkeøre (NT) og rosenkjuke (NT). Tidligere er også almebroddsopp (VU) og løvbarkskorpe registrert på Kasland-Meås (Artsdatabanken & GBIF Norge 2019).

Figur 7: Naturtypelokaliteter i Nordbygdi i Seljord som er nykartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog- prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

I lokalitet Kasland-Meås (1014) vest i Nordbygdi dominerer gjengrodd *hagemark*, men naturtypen *høstingsskog* inngår også i gammel brakklagt kulturmark. Store deler av lokaliteten har utviklet skogspreg men det står igjen en del kjemper av alm og ask som har vært styvet for en tid tilbake, hvorav mange er hule. Restaurering i form av styving er imidlertid igangsatt i lokalitetens ytre (vestre) deler. Noen av trærne bærer imidlertid preg av å være vel hardt styvet. Mange av de tidligere styvede trærne er vitale og restaurering og fristilling av trærne anbefales forutsatt at dette gjøres i tråd med gjeldende skjøtselsplan. Gran vokser inn i lokaliteten i hovedsak fra lavereliggende områder og fjerning av gran bør prioriteres. Bruk av beitedyr i lokaliteten bør vurderes for å få bukt med ettervekst etter fristilling.

I lokalitet Bakken (1015) -*hagemark*, er det igangsatt styving på en del trær, men det er også en god del av trærne som ikke har blitt styvet på lang tid og har grov ettervekst. Mange av trærne er grove og flere er hule. Deler av hagemarka er gjengrodd med kratt- og løvoppslag og det er en del gran spredd inn i lokaliteten. Fjerning av gran bør prioriteres, men fjerning av kratt- og løvoppslag bør også igangsettes for å sikre solinnstråling til de større trærne i lokaliteten. Hagemarka er i aktiv bruk som beitemark per i dag og dyr på beite vil trolig holde

ettervekst etter fristilling nede. Fortsatt skjøtsel ved fristilling, styving og gjenopptakelse av styving på tidligere styvede trær iht. gjeldende skjøtelsplan anbefales.

I lokalitet Lid-Kovadølen-Jordet *-hagemark*, er det per i dag mange asketrær som skjøttes med styving, både gamle styvingstrær og noen yngre styvingsrekrutter. I tillegg opptrer en del trær i lokaliteten som ikke har vært skjøttet i nyere tid og som har grov ettervekst. Det er iht. grunneier planlagt fremtidig skjøtsel/restaurering av disse trærne. Mange av trærne i lokaliteten er grove, mange er hule, og nær sagt alle er vitale. Stedvis er det noe kratt- og løvoppslag men de fleste trærne er fristilt. Lokaliteten blir per i dag aktivt beitet og det er pågående skjøtsel med fristilling. Enkelte grantrær står spredt i lokaliteten. Fortsatt skjøtsel ved fristilling, styving og gjenopptakelse av styving på tidligere styvede trær iht. gjeldende skjøtelsplan anbefales. Fjerning av gran bør prioriteres.

De øvrige lokalitetene omfatter naturtypen store gamle trær og består av styvingstrær med unntak av én lokalitet (Bakken V - 1016). Lokalitet Meås (1018) er ikke i hevd per i dag og består av tre tidligere styvede grove ask med forholdsvis grov ettervekst. Alle trærne er vitale og styving anbefales gjenopptatt. Det er i tillegg en del løvoppslag i og ved lokaliteten som bør fjernes for å fristille asketrærne. Lokalitet Bakken N (1017), Meås V og Meås Ø består alle av styvede asketrær i hevd. Alle lokalitetene har noe forbedringspotensial mht. skjøtsel som innebærer bl.a. fjerning av løvoppslag. For detaljer om naturtypelokalitetene se vedlegg 1.

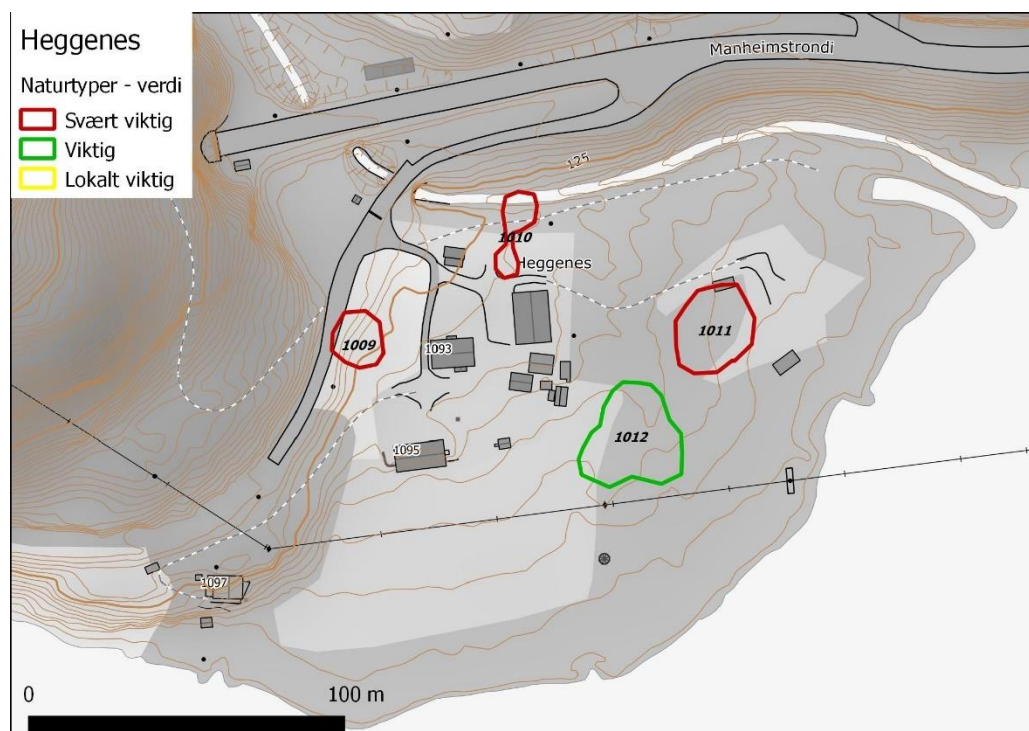
Figur 8: Gamle styvede asketrær i hagemark på Lid-Kovadølen-Jordet. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 9: Gammel brakklagt høstingsskog på Kasland-Meås. Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.1.3 Heggenes – Seljord

Heggenes omfatter et stort gårdstun ved Seljordsvannet med totalt 8 gamle styvingstrær av ask og alm. I forbindelse med dette prosjektet har det blitt avgrenset 4 naturtypelokaliteter av typen *store gamle trær* (figur 10). Av disse er 3 lokaliteter vurdert som svært viktige (A-verdi) og én som viktig (B-verdi). Foruten ask og alm ble 4 rødlistede arter påvist under befarings. Disse er almebroddsopp (VU), bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og klosterlav (NT), alle tilknyttet grove gamle edelløvtrær.

Figur 10: Naturtypelokaliteter på Heggenes i Seljord som er kartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog- prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

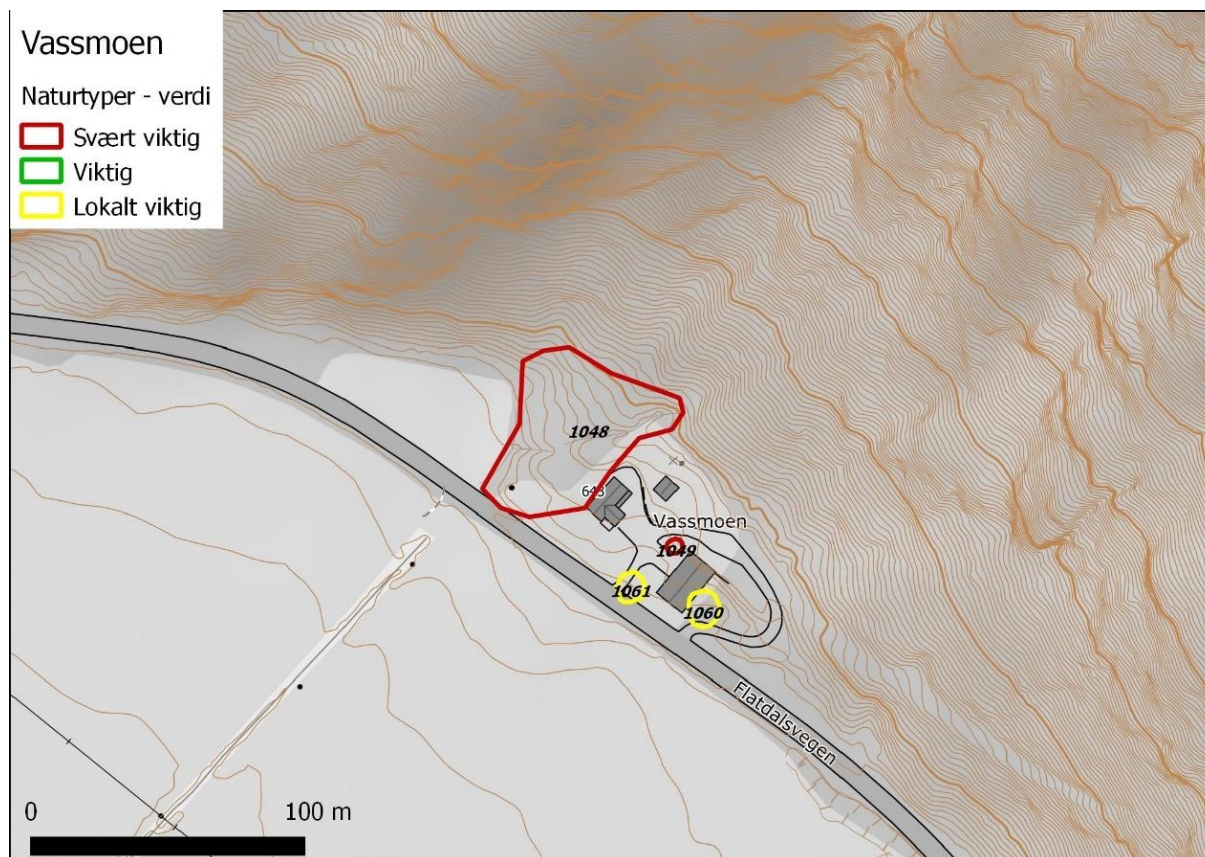
Alle trærne i avgrensede lokaliteter har tidligere blitt styvet med unntak av en ask inkludert i naturtypelokalitet Heggenes N (1010). Alle trærne er grove hvorav flere av trærne har stammeomkretser mellom 4 og 5 m, og flere av trærne er hule. Alle tidligere hevdede trær har relativt grov ettervekst etter opphold i skjøtsel, og ingen var i hevd under befaringsgang. Alle aktuelle trær er imidlertid vitale og mulighetene for gjenopptatt skjøtsel vurderes som gode, forutsatt at råd i gjeldende skjøtselsplan følges. I tillegg forekommer noen yngre asketrær som kan være gode kandidater som styvingsrekrutter som på sikt kan supplere og erstatte de gamle styvingstrærne. Stedvis på tunet forekommer små holt med bl.a. bjørk og i mindre grad gran. Disse kan med fordel fjernes (særsilt gran) før de skygger ut de styvede trærne. For detaljer om naturtypelokalitetene se vedlegg 1.

Figur 11: Gamle styvede almetrær på Heggenes. Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.1.4 Vassmoen – Seljord

Vassmoen omfatter trolig gammel hagemark og hage/tun i Flatdal i Seljord med relativt mange styvede asketrær. I forbindelse med dette prosjektet har det blitt avgrenset 4 naturtypelokaliteter hvorav 3 er nykartlagt (figur 12). Alle lokalitetene er imidlertid i overlapp med naturtypelokalitet Flatsjø – *Deltaområde*. Alle 4 lokaliteter er avgrenset som naturtype *store gamle trær*. 2 lokaliteter er vurdert som svært viktige (A-verdi) og 2 lokaliteter som lokalt viktige (C-verdi). Foruten ask ble kun én rødlistet art påvist på Vassmoen under befarings; bleikdoggnål (NT).

Figur 12: Naturtypelokaliteter på Vassmoen i Seljord som er nykartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog- prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

I lokalitet Vassmoen (1048) forekommer et relativt stort antall styvede asketrær med en del variasjon i alder. Forholdsvis mye barkskudd på noen av trærne samt et par døde høgstubber vitner om muligens for hard styving. Det forekommer stedvis en del kratt- og løvoppslag i lokaliteten. Mot skogkanten i øst står noen yngre asketrær som evt. kan fungere som styvingsrekrutter. Det anbefales fortsatt styving og fristilling iht. gjeldende skjøtelsesplan. Styving bør muligens gjøres mindre omgripende.

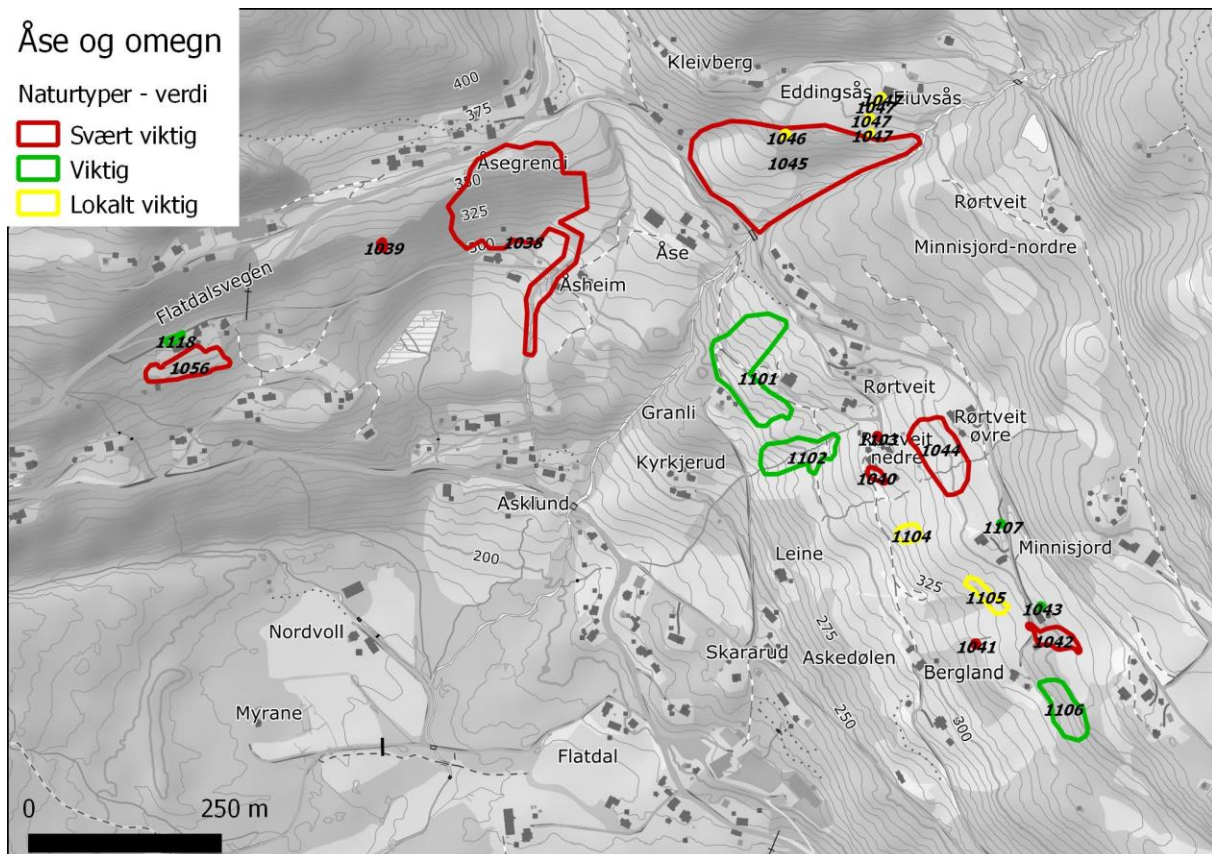
Ved uthuset/løa står en grov styvet ask – Vassmoen ask I (1049). Stammens nedre deler på dette treet er delvis skygget ut av bl.a. rhododendron og syrin. Treet bør fristilles. I tillegg forekommer en tidligere styvet ask (1060) øst for løa som kan restaureres og en uskjøttet spisslønn ved hovedveien. For detaljer om naturtypelokalitetene se vedlegg 1.

Figur 13: Styvet ask på Vassmoen. Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.1.5 Åse og omegn – Seljord

Åse og omegn omfatter et stort sammenhengende kulturlandskap med tradisjonell gardsdrift som strekker seg fra øst for Nutheim over Eddingsås, Rørtveit og mot Natadal, og består i hovedsak av sør- og vestvendte ller. Det ble i forbindelse med dette prosjektet avgrenset og/eller oppdatert 19 kulturmarkslokaliteter (figur 14). Av disse er én lokalitet oppdatert og avgrensning justert. Avgrensede lokaliteter fordeler seg på 6 lokaliteter med naturtypen *høstingsskog*, 3 med *hagemark*, 9 med *store gamle trær* og 1 *slåtteeng*. *Slåtteeng* omfattes av den rødlistede naturtypen slåttemark (CR), og *hagemark* omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng (VU) iht. Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018b). 9 lokaliteter er vurdert som svært viktige (A-verdi), 6 som viktige (B-verdi) og 4 som lokalt viktige (C-verdi). Foruten ask og alm ble 7 rødlistede arter påvist i området under befaringsreise. Disse er almebroddsopp (VU), trelegglav (VU), skrukkeøre (NT), almekullsopp (NT), bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og klosterlav (NT). Apollosommerfugl (NT) og søstermarihand (VU) er iht. Artskart registrert i området i nyere tid (Artsdatabanken & GBIF Norge 2019).

Figur 14: Naturtypelokaliteter på Åse og omegn i Seljord som er nykartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog- prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

Lokalitet Flatdalsvegen 1357 eng (1056) omfatter nylig brakklagt *slåtteeeng*, men det er så langt liten effekt av gjengroing. Det anbefales snarlig igangsettelse av skjøtsel i enga før gjengroing tiltar, for å unngå krevende restaureringsarbeid i enga.

Lokalitet Åse (1036) omfatter gammel *høstingsskog* i hovedsak i sørvendte lier hvor restaurering er igangsatt. I søndre del av lokaliteten er det per i dag mange trær som er fristilt og i hevd ved styving. Nord i lokaliteten i de bratte liene er fristilling igangsatt og styving er gjenopptatt på noen trær. Her forekommer mange svært grove tidligere styvede alm og ask med restaureringspotensial. Gran er spredd inn i lokaliteten og i vest grenser lokaliteten mot granplantasje. Det forekommer imidlertid enkelte tidligere styvede trær også her og ved fristilling vil antakelig flere trær være mulig å restaurere. Fristilling og fjerning av gran bør prioriteres.

Lokalitet Eddingsås (1045) omfatter *hagemark* som delvis er noe intensivt drevet hvor de største kvalitetene er knyttet til store gamle trær. Mange av trærne i lokaliteten har tidligere blitt styvet men har per i dag relativt grov ettervekst, men en stor andel av disse trærne kan trolig restaureres. Det forekommer også en del yngre trær i lokaliteten som kan fungere som styvingsrekrutter som kan supplere og erstatte gamle styvingstrær på sikt. Fristilling bør prioriteres der skjøtsel skal igangsettes. Partiene ned mot bekken i sør har skogpreg og naturkvalitetene i disse arealene vil trolig ikke fremmes av skjøtsel.

Lokalitet Rørtveit Øvre (1044) omfatter *hagemark* med en god del grove styvede alm og ask. Det forekommer et par døde høgstubber i lokaliteten men de øvrige styvede trærne fremstår som vitale. Fortsatt skjøtsel med styving og beite anbefales.

Lokalitet Minnisjord S (1042) omfatter liten høstingsskog delvis på røysmark med relativt mange grove styvede almetrær og noen asketrær. De fleste trærne er vitale men et par trær i ytterkant er muligens for hardt styvet. I lokalitetens sentrale deler er det et tydelig

næringssig og storvokste urter og krattoppslag skygger ut stammene på flere av trærne. Fristilling bør prioriteres evt. ved hjelp av beitedyr.

Lokalitet Bergland øst (1106) omfatter en liten høstingsskog. De sørlige delene er gjengrodd og utviklet mot skog, og har begynt å få skogkvaliteter (rik edelløvskog), mens flere trær blir styvet nærmest tunet i nord. Evt. kan ytterligere noen trær styves i skogkanten, mens skogen helt anbefales å få stå urørt. I bakken ovenfor styvingstrærne i nord er det en del engvegetasjon, og hevd med krattrydding og evt. slått anbefales.

Øvrige lokaliteter omfatter naturtypen store gamle trær og består av naturtypen *store gamle trær*. Det grove asketreet som delvis fungerer som støtte for løa bør evt. beskjæres forsiktig for å unngå brekkasje da noe av etterveksten etter styving er grov. For detaljer om naturtypelokalitetene se naturtypebeskrivelser i vedlegg 1.

Figur 15: Hagemark med styvingstrær på Rørtveit Øvre. Foto: J.G. Brynjulvsrud

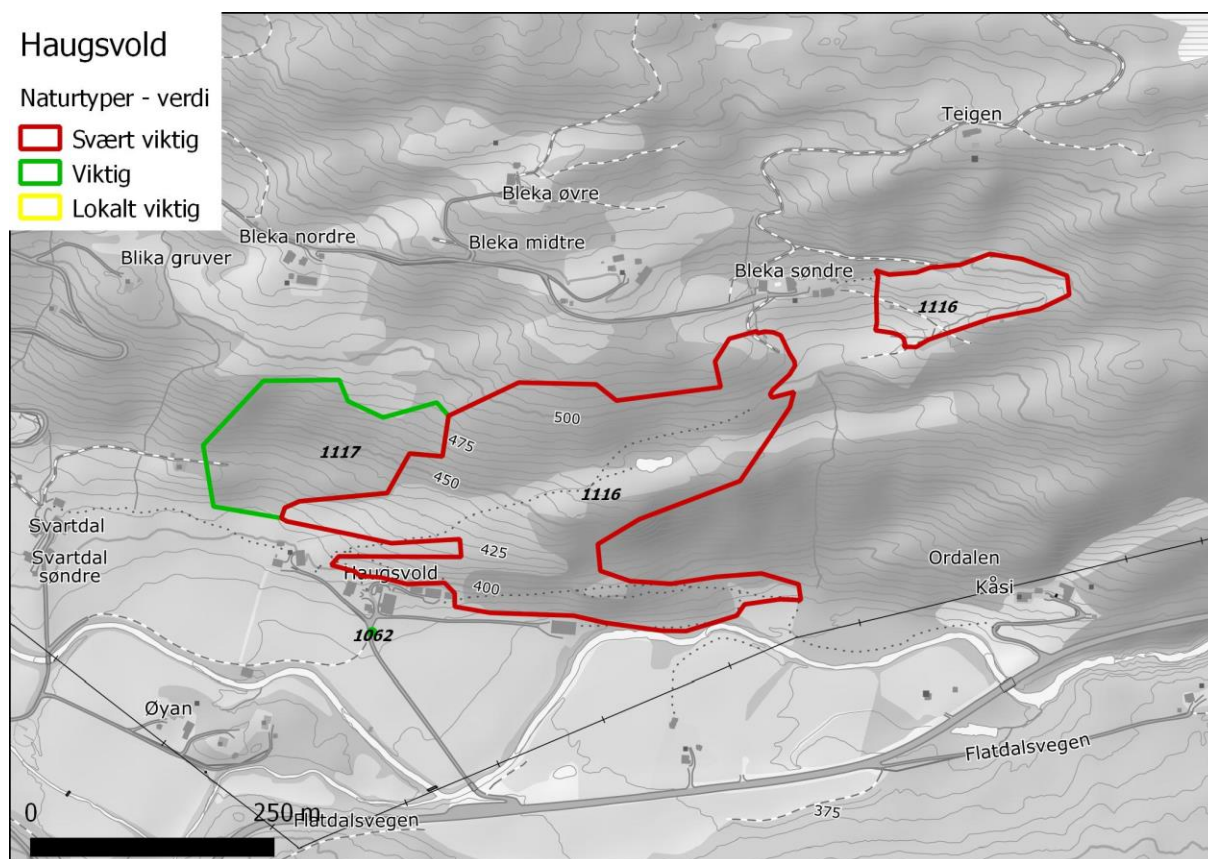
Figur 16: Brakklagt høstingsskog under restaurering på Åse. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 17: Slåttemark ved Flatdalsvegen 1357. Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.1.6 Haugsvold og Blika – Seljord

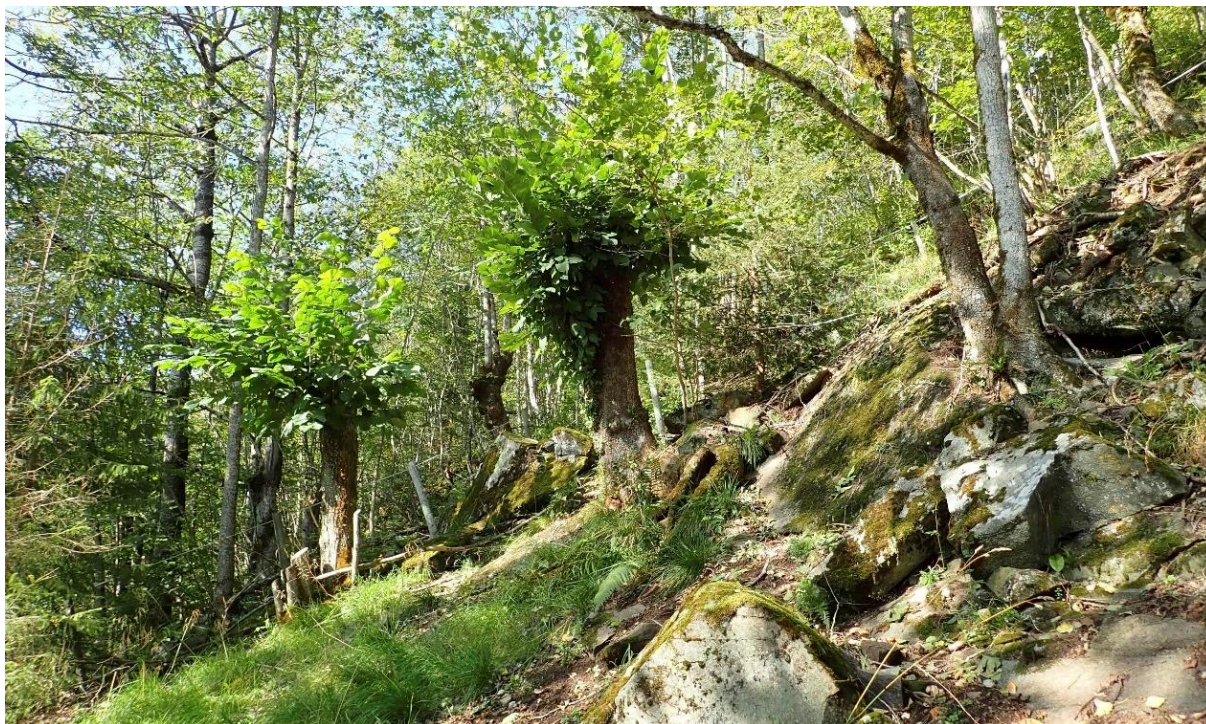
Haugsvold og Blika omfatter et sørvendt kulturlandskap i Svartdal i Seljord kommune. Det strekker seg fra dalbunnen ved gården Haugsvold og opp lia til Blikagrenda (Blika søndre). Det er trolig den største tresatte kulturmarken i Svartdalsområdet. Det er i forbindelse med kartleggingen i 2019 oppdatert/revidert én kulturmarkslokalitet (1116), kartlagt som *hagemark* i mosaikk med *høstingsskog*. Det er i tillegg registrert en skoglokalitet i tilknytning til kulturmarka, med *rik edelløvskog* (1117) (figur 18). *Hagemark* omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng (VU) iht. Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018b), og edelløvskogen hører til den rødlistede naturtypen frisk rik edelløvskog (NT). Av rødlistearter ble det i 2019 (i tillegg til ask og alm) funnet 5 arter knyttet til gamle edelløvtrær: almelav (NT), bleikdoggnål (NT), almekullsopp (NT), skrukkeøre (NT) og almebroddsopp (VU). Det er tidligere også registrert hvitkurle (NT) og sauevokssopp (VU).

Figur 18: Naturtypelokaliteter på Haugsvold og Blika i Seljord som er nykartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog- prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

Lokaliteten Haugsvold-Blika (1116) har fått revidert avgrensning. Den er bl.a. utvidet i nordøst, og delt i to av en mellomliggende slåtte-mark. Lokaliteten er registrert som *hagemark*, og vurdert som svært viktig (A-verdi). Mye av området (de litt flatere partiene) består av forholdsvis åpen beitehage med spredte styvingstrær. De brattere delene, både ovenfor og nedenfor beitet, er (mer eller mindre gjengrodd) høstingsskog. Det er påbegynt restaurering ved å gjenoppta styving, og å åpne opp rundt styvingstrærne. Skjøtselsplanen anslår minimum 60 styvingstrær i lokaliteten. I sørøst er avgrensningen redusert. De delene som er tatt ut, består av svært gjengrodd høstingsskog, hvor det er mye ung krattskog med spredte gamle styvingstrær. Terrenget er bratt og gjenveksten på styvingstrærne er grov. Det vurderes derfor at restaureringspotensialet er lite. Samtidig er den oppvoksende skogen altfor ung til å ha edelløvskogskvaliteter. Det er likevel mulig at det finnes kvaliteter innimellom, og at området burde ha vært bedre undersøkt.

Lokalitet Svartdal søndre (1117) ble nykartlagt i 2019. Den ligger i lia nordvest for hagemarken. Skogen her er også gammel høstingsskog, men det er trolig gått lenger tid siden opphør av hevd. Skogen har begynt å få flere skogkvaliteter utover de gamle styvingstrærne, som gamle trær, død ved og rikt feltsjikt av skogarter. Lokaliteten er vurdert som svært viktig (A-verdi). Gjenveksten på styvingstrærne er grov og storvokst, og potensial for å restaurere vurderes som liten. Det anbefales derfor at lokaliteten får fortsette å utvikles mot naturskog, uten hogst eller andre inngrep. I de nederste delene av lia i tilknytning til kulturmarkene, kan en evt. restaurere enkelte styvingstrær.

Figur 19: Deler av høstingsskog på Haugsvold. Foto: J.G. Brynjulvsrud

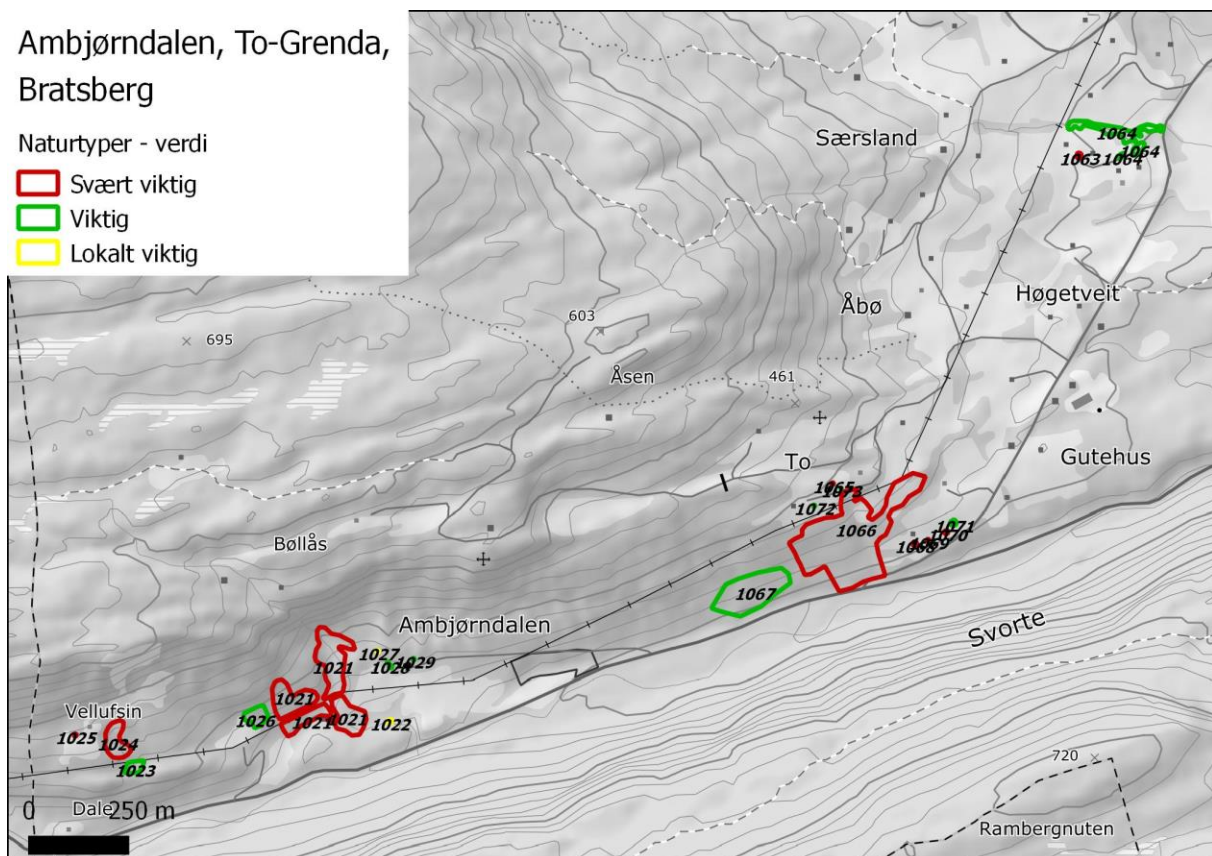
Figur 20: Styvingsask i den åpne hagemarka på Haugsvold. Foto: A. Thylén.

Figur 21: Frodig edelløvskog i lokaliteten Svartdal søndre. Foto: A. Thylén.

3.1.7 Ambjørndalen/Togrenda/Bratsberg – Hjartdal

Ambjørndalen/Togrenda/Bratsberg hører til i et større kulturlandskap med tradisjonell gardsdrift med i hovedsak sør- og sørøstvendte lisider. I forbindelse med dette prosjektet har det blitt avgrenset og/eller oppdatert 20 lokaliteter hvorav 19 er nykartlagt (figur 22). Flere lokaliteter er imidlertid i overlapp med andre naturtypelokaliteter som eksempelvis *store gamle trær* avgrenset i større kulturlandskapslokaliteter. Naturtypene er fordelt på 14 lokaliteter med *store gamle trær*, 5 lokaliteter med *høstingsskog* og én lokalitet med *hagemark*. *Lauveng* omfattes av den rødlistede naturtypen slåttemark (CR), og *hagemark* omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng (VU) iht. Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018b). 9 lokaliteter er vurdert som svært viktige (A-verdi), 9 som viktige (B-verdi) og 2 som lokalt viktige (C-verdi). Foruten ask og alm ble 8 rødlistede arter påvist i området under befarings. Disse er trelegglav (VU), almebroddsopp (VU), blådoggnål (VU), bleikdoggnål (NT), almelav (NT), klosterlav (NT), almekullsopp (NT) og skrukkeøre (NT). Tidligere er det registrert en rekke funn av rødlistearter i området deriblant bleik kraterlav (VU) og søstermarihand (VU) (Artsdatabanken & GBIF Norge 2019).

Figur 22: Naturtypelokaliteter i Ambjørndalen og omegn i Hjartdal som er nykartlagt og/eller oppdatert ifm. høstingsskog- prosjektet. Nr. viser til lokal-id i tabell 1.

Lokalitet Dale N (1024) omfatter delvis gjengrodd gammel *høstingsskog* med spredte forekomster av gran hvor omfattende skjøtsel og restaurering er igangsatt. Mange styvingstrær av ask og alm er i hevd per i dag, og et fåtall av disse bærer preg av å trolig bli styvet for hardt. Styvingstrærne har varierende alder og det er i dag en del yngre trær av ask og alm som evt. kan fungere som styvingsrekrutter som kan supplere og erstatte de gamle styvingstrærne i fremtiden. Fortsatt skjøtsel i form av styving og fristilling iht. gjeldende skjøtelsesplan anbefales. Fjerning av gran bør prioriteres.

Lokalitet Dale S (1023) omfatter noen fristilte styvingstrær i tilknytning til beitemarka i øst, og i vestre del har lokaliteten skogpreg med spredte styvingstrær. Alm, selje og spisslønn er i hevd per i dag og alle trærne er vitale. I vestre del av lokaliteten står noen grove trær som trolig har blitt styvet for en tid tilbake, men denne delen av lokaliteten er i stor grad gjengrodd og i tillegg står en del gran i sør som skygger ut lokaliteten. Det anbefales fortsatt skjøtsel på de frittstående trærne. Skjøtsel/restaurering kan igangsettes på utvalgte trær i vestre del av lokaliteten, men dette vil kreve fristilling og fjerning av gran sør for lokaliteten.

Lokalitet Lislero høstingsskog (1026) omfatter et relativt nylig restaurert felt dels i grunnlendt sørvendt røys med flere halvgrove alm og ask i hevd i tillegg til enkelte spisslønn, rogn og selje. Også yngre trær er i hevd per i dag. Det står flere døde hogstubber i lokaliteten men trærne som er i hevd per i dag virker vitale. Tre grove uskjøttede asketrær står i søndre del av lokaliteten. Det anbefales fortsatt skjøtsel og fristilling på og rundt trær som er i hevd per i dag.

Lokalitet Ambjørndalen omfatter delvis brakklagt og delvis restaurert *høstingsskog* i hovedsak i sørvendte lier. I østre del av lokaliteten er det gjort stor innsats med restaurering og fristilling og det er gjenopptatt skjøtsel i form av styving på mange gamle styvingstrær, i hovedsak alm. Mange av de gamle kulturmarkstrærne er grove og en stor andel har hulheter. I den delen av lokaliteten som ikke var under restaurering under befaring forekommer mange grove

tidligere styvede trær. Mange av de tidligere styvede trærne er vitale og restaurering og fristilling av trærne anbefales forutsatt at dette gjøres i tråd med gjeldende skjøtselsplan. Gran er spredd inn i lokaliteten og fjerning av gran bør prioriteres. Bruk av beitedyr i restaurerte arealer anbefales for å holde etterveksten nede.

Lokalitet Togrenda hagemark (1066) og Myljom-To – *høstingsskog* (1067) bør sees i sammenheng. Togrenda hagemark omfatter *hagemark*, gammel *lauveng*, *høstingsskog*, og *rik blandningsskog i lavlandet*. I øvre delen av lokaliteten forekommer et stort antall gamle og grove vitale styvingstrær i hevd. Søndre del omfatter et brakklagt areal med skogpreg med mange gamle høstingstrær som tidligere har vært i hevd men som i dag har relativt grov ettervekst. Mange av de tidligere styvede trærne er vitale og restaurering og fristilling av trærne anbefales forutsatt at dette gjøres i tråd med gjeldende skjøtselsplan. Gran er spredd inn i lokaliteten, og fjerning av gran bør prioriteres. Bruk av beitedyr i lokaliteten bør vurderes for å få bukt med ettervekst etter fristilling. Myljom-To omfatter et relativt nyanlagt areal med mange styvingstrær. De fleste styvingstrærne er relativt unge men det forekommer også noen gamle styvingstrær. Lokaliteten kan sees på som en rekrutthage av styvingstrær og vil i fremtiden ha en viktig funksjon for kulturlandskapet i området.

De øvrige lokalitetene omfatter naturtypen *store gamle trær*. Lokalitet Bratsberg ask II (1064) omfatter mange styvingstrær av ask hvorav en stor andel er i hevd per i dag. Det er imidlertid en god del kratt- og løvoppslag i store deler av lokaliteten som skygger ut trærne, og i lokalitetens nordre del står en del store løvtrær og enkelte grantrær og skygger ut styvingstrærne. I denne delen forekommer også tidligere styvingstrær som ikke er i hevd per i dag. Fristilling av styvingstrær og restaurering av utvalgte tidligere styvede trær bør prioriteres. Med unntak av lokalitet Levors-To alm IV (1071) er alle lokalitetene per i dag i hevd med styving. For detaljer se naturtypebeskrivelser i vedlegg 1.

Figur 23: Gammel styvet alm i brakklagt høstingsskog i Ambjørndalen. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 24: Styvet ask på Valufsin. Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 25: Del av høstingsskog under restaurering på Ambjrndalen. Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.2 Arter

Totalt 10 unike rødlistede arter inkludert ask og alm fordelt på 5 sårbare (VU) og 5 nær truede arter (NT) er registrert i forbindelse med dette prosjektet (tabell 2). Funn av almebroddsopp (VU) på 9 lokaliteter fordelt på 26 trær i Seljord og Hjartdal er verdt å trekke frem. Videre ble den unnselige og krevende trelegglav (VU) påvist i Åse i Seljord og Togrenda hagemark i Hjartdal. Blådoggnål (VU) ble påvist på Kasland-Meås i Seljord, på Åse-Kringlåk i Tokke, og i Togrenda hagemark og Ambjørndalen høstingsskog i Hjartdal. Bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) ble begge registrert med svært mange (>60) forekomster i løpet av feltarbeidet i 2019.

Med unntak av rosenkjuke, alm og ask er alle påviste rødlistede arter mer eller mindre sterkt knyttet til grove gamle edelløvtrær hvilket illustreres med svært hyppige forekomster av arter som bleikdoggnål og almelav, men også med relativt høy frekvens av almebroddsopp, klosterlav og skrukkeøre. Dette bidrar til å understreke viktigheten av at trærne får utvikle seg og bli gamle, utvikle grov sprekkebark, hulheter og døde tredeler.

Tabell 2: Oversikt over rødlistede arter som ble påvist under feltarbeidet i 2019. RL-status viser til rødlistevurdering i Norsk rødliste for arter 2015.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL-tatus 2015	Forekomster
Sopper	<i>Hymenochaete ulmicola</i>	Almebroddsopp	VU	Vanlig
Sopper	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	NT	Ett funn
Sopper	<i>Auricularia mesenterica</i>	Skrukkeøre	NT	Ganske vanlig
Lav	<i>Biatoridium monasteriense</i>	Klosterlav	NT	Ganske vanlig
Lav	<i>Gyalecta truncigena</i>	Trelegglav	VU	Få forekomster
Lav	<i>Gyalecta ulmi</i>	Almelav	NT	Mange forekomster
Lav	<i>Sclerophora farinacea</i>	Blådoggnål	VU	Få forekomster
Lav	<i>Sclerophora pallida</i>	Bleikdoggnål	NT	Mange forekomster
Karplanter	<i>Ulmus glabra</i>	Alm	VU	Svært vanlig
Karplanter	<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	VU	Svært vanlig

Tidspunktet for de fleste feltundersøkelsene skulle i utgangspunktet være gunstige mht. å fange opp jordboende sopp, men det var svært lite jordboende sopp å finne på aktuelle arealer. Det bør imidlertid nevnes at det i flere av engarealene vil være et potensial for krevende beitemarkssopp. Hagemarka i Togrenda hagemark i Hjartdal, hagemarkene i Åsgrend i Tokke og hagemarka på Haugsvold og Blika i Seljord er trolig gode kandidater for grundigere undersøkelser av markboende sopp.

Figur 26: Venstre: Skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT). Høyre: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU). Foto: J.G. Brynjulvsrud

Figur 27: Venstre: Almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT). Midten: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT). Høyre: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT). Foto: J.G. Brynjulvsrud

3.2.1 Insektskartlegging på Lid-Kovadølen-Jordet i Seljord

På beitemarkene ved Kovadølen står det flere ti-talls gamle, styvede asketrær. Mange styvingstrær, hvor en stor andel har hulrom i stammen og det er godt med dødvedpartier, samt at lokaliteten har en sørvendt eksposisjon og en gunstig beliggenhet for varmekrevende insekter, gjorde at denne lokaliteten ble plukket ut for en undersøkelse av insektmangfoldet knyttet til styvingstrærne. Registreringen av insekter ble foretatt ved hjelp av vindusfeller, og 9 feller ble plassert inni hulhetene eller hengt utenpå trærne. Fellene ble plassert ut 19. juni og tatt ned 25. september 2019. En liten runde med håven på beitemarken ble foretatt ved utsett av fellene.

Det ble lagt vekt på å artsbestemme billene, dels fordi det er et stort antall billearter som er knyttet til død ved og hule trær, hvorav over 100 arter står oppført på rødlisten, og dels fordi biller gjerne er den artsgruppen som fanges mest i vindusfeller. Enkelte andre insekter tilhørende andre artsgrupper ble også artsbestemt.

Det ble påvist 105 ulike arter av biller på Lid-Kovadølen-Jordet (vedlegg 2). Ingen av artene står oppført på rødlisten, men en håndfull av dem har tidligere vært rødlistet. Disse artene er alle knyttet til hulheter eller død ved, mens en del av de andre påviste artene ikke nødvendigvis har en tilknytning til de styvede trærne, men er fytofage (plantelevende), knyttet til møkk eller til vann.

Omtale av de mest interessante artene påvist på Lid-Kovadølen-Jordet:

- Maurbilleren *Tillus elongatus* er knyttet til solbelyste, gamle edelløvtrær, der larven lever av rov på andre insekter (særlig borebiller) i hvitmorken, hard ved, fortrinnsvis på gamle trær med mye død ved. Noen eksemplarer ble fanget i vindusfellene, og det er trolig borebilleren *Hemicoelus canaliculatus* som er det prefererte byttedyret på Lid-Kovadølen-Jordet.
- Den tidligere rødlistede borebilleren *Hemicoelus canaliculatus* er knyttet til edelløvtrær, der larven lever i hvitrått, hard ved. Dette var en av de vanligste artene i vindusfellene.
- Stor askebarkbille (*Hylesinus crenatus*) er som navnet antyder knyttet til ask, og denne arten var en av de vanligst forekommende artene i vindusfellene. Arten er helt avhengig av grov, nylig død ved av ask.

-Kortvingen *Dexiogyia forticornis* er knyttet til hule trær og fanges gjerne i insektfeller på hule trær, men er også påvist i komposter, og lite er ellers kjent om artens levesett. Ett eksemplar ble påvist i en vindusfelle, og arten er nok på spredning i Skandinavia for tiden, med mange funn det siste tiåret.

-Kortvingen *Hapalaraea pygmaea* er også knyttet til gamle, hule edelløvtrær, gjerne ask. Også denne tidligere rødlistede arten var en av de vanligste artene i fellematerialet.

-Skyggebillen *Palorus depressus* er knyttet til gamle edelløvtrær, særlig ask, hvor arten kan påtreffes under bark. Det foreligger relativt få funn av denne arten i Norge. To eksemplarer ble fanget i vindusfellene.

-Ett eksemplar av den hultrelevende skyggebillen *Pseudocistela ceramboides* (figur 28) ble fanget i en av vindusfellene. Larvene til denne tidligere rødlistearten lever i mulden i hule edelløvtrær, og tilhører det eksklusive arts mangfoldet av biller som er knyttet til hulheter i edelløvtrær.

Figur 28: *Pseudocistela ceramboides*. Foto: S. Olberg

4 Diskusjon

Resultatene fra denne undersøkelsen viser stor tetthet av verdifulle kulturlandskapslokaliteter i flere av de undersøkte grendene. Per i dag er det ofte fokus på forvaltning av én naturtype av gangen, men eksempelvis krever mange insekter en mosaikkpreget natur som innehar mange forskjellige typer levesteder. En art som er avhengig av både sand og blomstereng, vann og blomstereng eller død ved og blomstereng trenger disse ulike levestedstypene i nærheten av hverandre, og med en tilstrekkelig god kvalitet. Høstingsskoger, hagemarker, store gamle trær og slåtteenger etc. kan utgjøre karakteristiske deler av tradisjonelt drevne gårdslandskap. Mange kulturmarksarter er avhengig av flere enn en type habitat, og dersom naturtypen er en del av et aktivt, tradisjonelt drevet gårdslandskap (natursystemkompleks) kan det påvirke mulighetene for å ivareta biomangfoldet i landskapet så vel som i naturtypen for fremtiden.

Det er verdt å trekke frem områder som Åse og omegn i Seljord, områdene rundt Ambjørndalen og Togrenda i Hjartdal, Åsgrend i Tokke, evt. også Haugsvold og Blika i Seljord, som områder som er viktige for biomangfold knyttet til kulturmark på landskapsnivå. De samme områdene er også de som peker seg ut som spesielt viktige mht. naturkvaliteter, bl.a. med mange funn av ulike rødlistearter, til dels også fra ulike artsgrupper. For flere av disse områdene finnes det trolig arealer utenfor gjeldende skjøtelsesplaner, og utenfor de arealer som er blitt vurdert i forbindelse med arbeidene i 2019, som kan ha tilsvarende store naturverdier, og derfor bør undersøkes mer grundig. I alle disse områdene (i mindre grad for Haugsvold-Blika) vil det være stort potensial for å restaurere ytterligere arealer, og utvide arealene med verdifull kulturmark. For Haugsvold er det arealer med til dels sterkt gjengrodd tidligere høstingsskog i bratt terreng, som vil være svært krevende å restaurere. Det er dermed trolig ikke det området som bør prioriteres først med tanke på ytterligere utvidelser/restaurering.

Med hensyn til omfattende restaurering og pågående skjøtsel over store arealer, samt stor bredde i ulike verdifulle naturtyper i kulturlandskapet, bør området Åse og omegn i Seljord nevnes som en god kandidat som fremtidig utvalgt kulturlandskap.

Det har i mange områder vært vanskelig å skille hva som er høstingsskog og hva som er hagemark (hvor beiteene gjerne også har naturkvaliteter i feltsjiktet), og områdene er en del steder noe uklart avgrensede. Mange av områdene har tidligere trolig også vært slått, og kan opprinnelig ha vært lauvenger. Slått har som oftest opphørt i midtre del av 1900-tallet, og beite har vært aktuell hevd de seneste desenniene. Det er derfor vanskelig å skille ut hva som evt. fortsatt kan ha kvaliteter som lauveng, og hvor det kunne ha vært aktuelt å gjenoppta slått. I tillegg til en nykartlagt slåtteng i Åse (Seljord) og en lauveng i Togrenda hagemark i Hjartdal, er det et par lokaliteter i Åsgrenda som kunne vært aktuelle for slått. Dette er dels de østre delene av høstingsskogen ved Åse-Kringlåk (som trolig er gammel lauveng), og dels mindre arealer i hagemarken på Rui (som har tørrengkvaliteter).

Denne undersøkelsen har avdekt en del styvingstrær som antakelig har vært restaurert på måter som har vært for harde og gått ut over treets helse. F.eks. kan restaurering til feil årstid, store skjæreflater og avflekking bark etter beskjæring svekke treet. Det er følgelig verdt å trekke frem viktigheten av riktig skjøtsel mht. styvingstrær slik at ikke skjøtsel gjøres på bekostning av treets livslengde.

- Trær som er aktuelle for skjøtsel bør prioriteres fristilt. Trær med lystilgang er som regel bedre rusta til å tåle styving enn trær i skygge. Ikke minst der det er gjengroing med gran, er det viktig å prioritere rydding for å øke solinnstrålingen.

- Trærne bør beskjæres når treet «hviler» (nov.-mars).

-Trærne bør beskjæres ned mot gamle styvingspunkt, men det bør stå igjen deler med frisk bark over (2-5 cm er anbefalt). Dette kan kombineres med å sette igjen noen lengre armer i ulike høyder, jf. lokal tradisjon for å «bygge ut» trærne, særlig på alm.

-Store kappflater bør unngås så langt det lar seg gjøre.

-Ved beskjæring av bjørk og eik er det viktig å sette igjen greiner. Dersom store skjæreflater ikke kan unngås, kan dette vurderes også for andre treslag. Dette må i så fall veies opp mot faren for at treet «kanaliserer» (at livgreinene «overtar» og kollene dør ut).

-Kappflatene bør være så reine som mulig og på skrå for å unngå råte og sopp.

-Felleskår bør skjæres rundt hele greina for å unngå at bark flekkes av.

-Dersom det er usikkerhet rundt treets evne til å utvikle nye skudd kan etappevis restaurering vurderes (gjelder gamle grove kjemper). Stammene må i så tilfelle kappes noe høyere enn normalt og den spinkleste greina spares. Dersom det utvikles nye skudd kan greinene kortes ned på et senere tidspunkt (Aronsson 2001).

-Videre er det viktig å ha en plan for rydding av kvist, samt skjøtsel av feltsjiktet etter fristilling, for å unngå kratt- og løvoppslag og framvekst av nitrofile arter («ugrarter»).

Gamle trær har begrenset levetid, selv om de kan stå lenge. For å opprettholde kontinuitet av gamle trær og styvingstrær inn i framtiden, er det viktig å styve yngre trær (rekrutter) som kan supplere og erstatte de gamle kulturmarkstrærne på sikt. Døde styvingstrær bør få stå og døde tredeler bør få ligge i nærheten av lokaliteten da dette kan være viktige habitater for en rekke krevende arter. Evt. kan det etableres en «vedkirkegård» på en soleksponert plass i nærheten av trærne. Se *Haustingsskog. Rettleiar for restaurering og skjøtsel* (Garnås et al. 2018) for detaljer om skjøtsel av styvingstrær.

Oppdraget har vært omfattende, og det er noen områder som ikke har blitt kartlagt i denne omgangen. Det gjelder bl.a. Haugerød i Skien, To og Åmås i Drangedal, Åkre Nedre i Hjørtedal, Rue Søndre i Seljord, og deler av Åsgrend i Tokke (de deler som ikke har hatt skjøtelsplan).

5 Referanser

- Artsdatabanken 2018a. Fremmedartslista 2018. Hentet 17/10-2019 fra <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken 2018b. Norsk rødliste for naturtyper 2018. Hentet 3/3-2020 fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken & GBIF Norge, 2019 Artskart, internettportal for artssøk. <http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>
- Artsdatabanken. 2019. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/favicon.ico>
- Borch H, Wergeland Krog O, 2000. Natur2000.
- Aronsson, M., Karlsson, J. & Slotte, H. 2001. Hamling och lövtäkt. Biologisk mångfald och variation i odlingslandskapet. Jordbruksverket/Skogstyrelsen.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13. <http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500031188&language=0>
- Fremstad E, 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. Norsk institutt for naturforskning, Trondheim.
- Fremstad, E. og Moen, A. 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. Rapport botanisk serie 2001-4, s.231.
- Garnås, I. 2014a. Restaurering av styvingstre. Bakgrunnsstoff og generelle råd. Vedlegg til skjøtselsplanar. Kulturlandskapssenteret 2014.
- Garnås, I. 2014b. Skjøtselsplan for haustingsskog på Ambjørndalen i Hjartdal. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015a. Kartlegging av lokaliteter med lauvvingstre Hjartdal-Svartdal-Flatdal 2014. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015b. Kartlegging av lokaliteter med lauvvingstre Hjartdal-Svartdal-Flatdal 2014. Oppdatering per 15.01.2017. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015c. Kartlegging av lokaliteter med lauvvingstre Hjartdal-Svartdal-Flatdal 2014. Oppdatering per 15.01.2018. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015d. Skjøtselsplan for styvingstre på Levors To i Hjartdal kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015e. Skjøtselsplan for styvingstre på Lislero i Hjartdal kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015f. Skjøtselsplan for styvingstre på Nordistoga Aase i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015g. Skjøtselsplan for styvingstre på Rui i Åsgrend i Tokke kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015h. Skjøtselsplan for styvingstre på Valufsin og Dale i Hjartdal kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2015i. Skjøtselsplan for styvingstre på Åsheim i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2016a. Skjøtselsplan for styvingstre på Bakken i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.

- Garnås, I. 2016b. Skjøtselsplan for styvingstre på Kasland og Meås i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2016c. Skjøtselsplan for styvingstre på og ved Kovadølen i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2016d. Skjøtselsplan for styvingstre på Ringestoga i Tokke kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2017a. Skjøtselsplan for styvingstre på Eddingsås i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2017b. Skjøtselsplan for styvingstre på Heggenes i Seljord kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I. 2017c. Skjøtselsplan for styvingstre på Nigard Aase i Tokke kommune. Ved Kulturlandskapssenteret i Telemark. Utarbeidd på oppdrag av Fylkesmannen i Telemark.
- Garnås, I., Hauge, L. & Svalheim, E. 2018. Haustingsskog [revidert] Rettleiar for restaurering og skjøtsel. NIBIO Rapport nr. 150, 2018
- NGU 2019. Bergrunnskart på nett. <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
- Henriksen, S. og Hilmo, O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.
- Lovdata 2016. Utvalgte naturtyper. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-05-13-512>
- Miljødirektoratet 2014. Faktark for naturtyper i forbindelse med revisjon av DN-håndbok 13. Upublisert.
- Miljødirektoratet 2020. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/>
- Olberg, S.; Reiso, S. & Solfeld, E. 2018. Veileder om skjøtsel og hensyn i forvaltningen av hule eiker. BioFokus-rapport 2018-13. Stiftelsen BioFokus. Oslo. <http://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2018-13.pdf>

6 Vedlegg 1 - Naturtypebeskrivelser

Naturtyper – Oversikt

.....

1009 Heggenes

Store gamle trær – Ask Verdi: **A** Areal : 0,230 daa

Innledning: Lokalteteten ble registrert 1/11-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten ligger i utkanten av hage på Heggenes i Seljord kommune, Telemark, og består av en ask.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokalteteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Utover dette ble ingen spesielle arter registrert. Det er videre et potensial for krevende lav knyttet til utviklet sprekkebark på soleksponert stamme samt insekter knyttet til hulheter i store gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: En tidligere styvet ask med middels vid krone og en stammeomkrets på ca. 470 cm står fristilt i utkanten av hage. Etterveksten etter styving er gammel og består av relativt grove, opprette stammer. Stammesylindren er hul med delvis gjengrodd utgangshull i toppen. Stammen har noe påvekst av mose og sprekkebarken er på 2-3 cm. Asken er vital.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere lokaliteter med store gamle trær i nærheten. Lokalteteten ligger i et område med mange registrerte forekomster av krevende insekter.

Verdivurdering: En grov tidligere styvet ask med stammeomkrets på 470 cm og hulhet i stammesylindren står soleksponert i utkanten av hage. Lokalteteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Asken kan trolig tilbakeføres som styvingstre, men kan antakelig også ha et langt livsløp uten stor grad av beskjæring. Det bør fortsatt holdes åpent rundt treet slik at stammen er soleksponert.

.....

1010 Heggenes N

Store gamle trær – Ask Verdi: **A** Areal : 0,179 daa

Innledning: Lokalteteten ble registrert 1/11-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten ligger i utkanten av hage ved traktorveg på Heggenes i Seljord kommune, Telemark, og består av to asketrær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokalteteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist på det groveste treet. Det er videre et potensial for krevende lav knyttet til utviklet sprekkebark på soleksponert stamme samt insekter knyttet til hulheter i store gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: To asketrær står mellom traktorveg og bekk, hvorav den ene i sør er tidligere styvet. Denne er hul i hele stammesylindren som er på ca. 460 cm i omkrets. Det er en god del muld i hulheten. Noe av etterveksten består av forholdsvis grove stammer. Det er en del partier på stammen hvor barken er flekket av og barkstrukturen er velutviklet (2-4 cm). Det ligger noe stein og takstein ved røttene på treet. Den andre asken i nord er høyreist med smal krone og stammeomkrets på ca. 220 cm. Sprekkebark er lite utviklet på denne. Begge trærne er vitale. Det er noe løvoppslag rundt asken i sør og asken i nord er delvis i skyggen for andre løvtrær.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere lokaliteter med store gamle trær i nærheten. Lokaliteten ligger i et område med mange registrerte forekomster av krevende insekter.

Verdivurdering: En grov tidligere styvet hul ask med en god del muld, og en yngre ask står delvis fristilt. To rødlistede arter ble påvist på stammen av det groveste treet. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det grove asketreet kan trolig tilbakeføres som styvingstre. Løvoppslag rundt asken i sør bør fjernes og nærstående trær rundt asken i nord bør fjernes for å sikre solinnstråling. Stein bør fjernes forsiktig for å ikke skade røttene på treet.

.....

1011 Heggenes Ø

Store gamle trær – Alm Verdi: A Areal : 0,545 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 1/11-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på tun ved traktorveg på Heggenes i Seljord kommune, Telemark, og består av tre almetrær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Alm (D1208).

Artsmangfold: Almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT), bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og klosterlav *Biatoridium monasteriense* (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er videre et potensial for krevende lav knyttet til utviklet sprekkebark på soleksponert stamme samt insekter knyttet til hulheter i store gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: Tre tidligere styvede almetrær står fristilt i nærhet til traktorveg. Almen lengst øst har en stammeomkrets på ca. 500 cm, sprekkebark på 1-3 cm og hul stammesylinder med mye rød muld. Almen i midten har en stammeomkrets på ca. 300 cm, sprekkebark på 1-4 cm og er hul med noe rød muld. Almen lengst vest har stammeomkrets på ca. 270 cm og sprekkebark på 1-2 cm. Alle trærne har forholdsvis grov ettervekst etter styving. Alle trærne er vitale. Det ligger noe stein ved røttene til et par av trærne og det er noe løvoppslag i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere lokaliteter med store gamle trær i nærheten. Lokaliteten ligger i et område med mange registrerte forekomster av krevende insekter.

Verdivurdering: Tre tidligere styvede almetrær hvorav en er svært grov. To trær har synlige hulheter og rød muld og det ble påvist 4 rødlistede arter i lokaliteten. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Almetrærne kan trolig tilbakeføres til styvingstre. Løvoppslag bør fjernes og området bør holdes åpent for å sikre solinnstråling. Stein som ligger på trærnes røtter bør fjernes forsiktig. Bjørketrær i nærheten bør hogges om noen år da de på sikt vil skygge ut lokaliteten.

.....

1012 Heggenes S

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : 0,773 daa

Innledning: Lokalteteten ble registrert 1/11-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten ligger på tun på Heggenes i Seljord kommune, Telemark.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokalteteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209) og - Alm (D1208).

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU) ble påvist på alm og bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist på alm og ask. Det er videre et potensial for krevende lav knyttet til utviklet sprekkebark på soleksponert stamme samt insekter knyttet til hulheter i store gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: To tidligere styvede asketrær og en tidligere styvet alm står fristilt på tun. Almen har en stammeomkrets på ca. 250 cm og sprekkebark på 0,5-2 cm. Asketrærne har stammeomkrets på 260 og 210 cm og relativt lite utviklet sprekkebark. Alle trærne har forholdsvis grov ettervekst etter styving. Alle trærne er vitale.

Fremmede arter: Klistersvineblom vokser i lokaliteteten.

Del av helhetlig landskap: Det er flere lokaliteter med store gamle trær i nærheten. Lokalteteten ligger i et område med mange registrerte forekomster av krevende insekter.

Verdivurdering: To tidligere styvede asketrær og en tidligere styvet alm står fristilt på tun. Det ble påvist 2 rødlistede arter i lokaliteteten. Lokalteteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Trærne kan trolig tilbakeføres til styvingstre. Området bør fortsatt holdes åpent for å sikre solinnstråling. Bjørketrær i nærheten bør hogges om noen år da de på sikt vil skygge ut lokaliteteten.

.....

1013 Lid-Kovadølen-Jordet

Hagemark – Askehage Verdi: **A** Areal : 11,705 daa

Innledning: Lokalteteten ble registrert 21/8-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Lokalteteten er tidligere kartlagt av J.G. Brynjulvsrud i 2015. Avgrensningen er justert og beskrivelsen er oppdatert. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten befinner seg på nordsiden av Kovadølen i Nordbygdi i Seljord kommune, Telemark. Lokalteteten har i hovedsak sørlig eksponering og berggrunnen består av kvartsitt og kvartsskifer.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokalteteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen askehage og er avgrenset som et multipolygon bestående av to deler. Jordsmonnet i lokaliteteten er forholdsvis næringsrikt og av noe varierende tykkelse. Arter som skogstjerneblom, grasstjerneblom, skogsvinerot er vanlig forekommende. Ingen spesielle karplanter ble notert.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT), skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT) ble alle påvist på flere styvede asketrær. Rosenkjuke *Fomitopsis rosea* (NT) ble påvist på granlåg nord i lokaliteteten. Det er påvist flere krevende insekter knyttet til hulheter og død ved deriblant maurbillen *Tillus elongatus*, Hemicolus *canaliculatus*, Hylesinus *crenatus*, skyggebillen *Palorus depressus* og skyggebillen *Pseudocistela ceramboides*.

Bruk tilstand og påvirkning: Store deler av det avgrensede området i nord domineres av styvede og tidligere styvede ask med spredte innslag av bjørk, gran, hassel, selje og gråor. I vest står noen halvgrove lindetrær. Det ligger noen grove læger av bl.a. gran og ask i denne delen av området. De fleste av de styvede trærne er jevnt over relativt grove, hvorav de groveste har en stammeomkrets på > 300 cm og sprekkebark over 4 cm. Mange av asketrærne har hulheter i varierende størrelse, med og uten vedmold. Det er igangsatt styving av yngre trær i tillegg i området. Det avgrensede området i sør består av 13 trær hvorav 12 er styvede asketrær. Trærne er noe yngre og den groveste asken har en stammeomkrets på ca. 260 cm. Området beites av storfe og sau og det er noen synlige tegn til slitasje pga. tråkk.

Fremmede arter: Kjempeslirekne og gravmyrt ble notert i 2015.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er del av et større beiteområde og ligger i et levende kulturlandskap med flere beitemarker i hevd. Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: Arealer med hagemark i et større beitet område med et stort antall grove, styvede asketrær. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, forekomst av store gamle trær, størrelse og landskap. En stor andel av de styvede trærne i lokaliteten tilsvarer isolert sett A-verdi. Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beite og styving bør opprettholdes. Gran bør ryddes fra området, særskilt de som skygger ut eldre ask. Grove døde greiner og læger bør legges på soleksponert plass mht. insekter som er tilknyttet dette habitatet. Fremmede arter bør fjernes og overvåkes mht. evt. spredning.

.....

1014 Kasland-Meås

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær
Verdi: A Areal : 18,717 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 21/8-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Lokaliteten er tidligere kartlagt av A.E. Laugsand i 2010. Avgrensningen er justert og beskrivelsen er oppdatert. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for tunet på Kasland i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og omfatter østvendte skogområder i tidligere hevdet kulturmark. Berggrunnen består av kvartsitt og løsmassene i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen rik hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede lauvtrær (60%) i mosaikk med høstingsskog med utformingen høstingsskog med alm og ask (40%). Edelløvstrær som ask og alm dominerer øvre deler av lokaliteten men osp, hassel, selje, spisslønn og bjørk forekommer også. Gran dominerer i partier særskilt i lavereliggende områder. Forholdsvis tykt jordsmonn med morenemateriale dominerer i lokaliteten, men det forekommer også en del partier med dominans av stein og blokk. Feltsjiktet består av svak lågurt- til lågurtvegetasjon.

Artsmangfold: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT), blådoggnål *Sclerophora farinacea* (VU), bleikdoggnål *S. pallida* (NT), almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (VU) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende arter innen artsgruppe sopp og lav knyttet til store gamle løvtrær, samt et potensial for krevende insekter knyttet til hule og gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: Gjengrodd hagemark/høstingsskog med tidligere styvede ask og alm. Det er totalt 20-30 tidligere styvede trær i lokaliteten (flestepart asketrær) hvorav det er gjenopptatt styving på noen trær opp mot jordekant. Mange av trærne er grove og hule og flere individer av ask og alm har en stammeomkrets på > 3 m. Det er en god del død ved i lokaliteten bestående av

grove greiner, høgstubber og en del læger av flere treslag. Fra lavereliggende områder vokser imidlertid gran inn i lokaliteten og fortrenger en del vegetasjon. Flere steder er det dumpet avfall i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et levende kulturlandskap med flere beitemarker i hevd. Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: Hagemark/høstingsskog med mange tidligere styvede gamle og grove ask og alm. En del trær er i hevd per i dag. Flere rødlistede arter er påvist og det er et videre potensial for krevende arter knyttet til gamle hule trær. Avfall og invasjon av gran er negativt. Lokaliteten har imidlertid forøvrig så høye kvaliteter at den vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Gran bør ryddes i lokaliteten og gammelt skrot bør fjernes. Styving bør gjenopptas på en del av de gamle styvingstrærne og det bør velges ut yngre individer av ask og alm som kan styves og fungere som rekrutter. Beite av sau anbefales for å hindre gjengroing i lokaliteten.

.....

1015 Bakken

Hagemark – Askehage Verdi: B Areal : 11,585 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 25/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Bakken i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og omfatter tresatt beitemark. Berggrunnen består av kvartsitt og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen askehage. Tresjiktet er variert men domineres stedvis av ask, men det forekommer også en del spisslønn, selje, en del gran, osp, enkelte hegg og gråor i friskere partier, enkelte alm, bjørk og hassel. Rikheten i vegetasjonen varierer noe men feltsjiktet domineres av svak lågurt- og lågurtvegetasjon.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist flere steder i lokaliteten. Det er et potensial for krevende insekter knyttet til hule og gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: Delvis gjengrodd hagemark med en del tidligere styvede ask- og enkelte almetrær. Det er gjenopptatt styving på en del asketrær. Flere av de styvede trærne er relativt grove med stammeomkrets på 200-250 cm, og flere har hulheter. Det er en del død ved i lokaliteten i form av relativt grove greiner men også enkelte læger. Det er en del gran spredt inn i lokaliteten samt en del løvoppslag i partier. Området beites i dag av storfe.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et levende kulturlandskap med flere beitemarker i hevd. Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: Hagemark med en del tidligere styvede gamle og grove asketrær. Noen del trær er i hevd per i dag. To rødlistede arter er påvist og det er et potensial for krevende insekter knyttet til gamle hule trær. Gjengroing med bl.a. gran teller negativt. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Gran bør ryddes i lokaliteten. Styving bør gjenopptas på en del av de gamle styvingstrærne og det bør velges ut yngre individer av ask og alm som kan styves og fungere som rekrutter. En del løvoppslag bør ryddes manuelt. Fortsatt beite anbefales for å hindre gjengroing i lokaliteten.

.....

1016 Bakken V

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : 0,149 daa

Innledning: Lokalteteten ble registrert 25/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten ligger på tunet ved siden av grusveg på Bakken i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og består av en ask.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokalteteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble notert.

Bruk tilstand og påvirkning: En ask med middels vid krone og stammeomkrets på ca. 310 cm står fristilt på tun. Nedre deler av stammen er imidlertid delvis utskygget av gårdsbygninger. Det er lite død ved i krona som er sparsomt beskåret. Stammen har en del påvekst av mose, og en del skorpelav, og sprekkebarken er på 1-2 cm. Asken er vital.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: En forholdsvis grov ask med middels vid krone står fristilt på tun. En rødlisteart ble påvist. Lokalteteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør fortsatt holdes åpent rundt treet og greiner bør ikke beskjæres unødvendig. Evt. greiner som brekker av bør legges i nærheten av lokaliteteten på et soleksponert sted mht. insekter som lever på dette substratet. Forsiktighet bør utvises ved snømåking, plenklipping o.l.

.....

1017 Bakken N

Store gamle trær – Ask Verdi: **C** Areal : 0,024 daa

Innledning: Lokalteteten ble registrert 25/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteteten ligger nord for tunet på Bakken i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og består av en ask.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokalteteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter påvist. Det er et potensial for krevende insekter knyttet til hule gamle trær.

Bruk tilstand og påvirkning: En fristilt styvet ask delt i to ved basis med stammeomkretser på ca. 120 og 100 cm. Stammene er hule og det er noe tørr muld. Asken er vital. Det er lagt kompost inntil treet.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: En fristilt styvet ask delt i to ved basis med stammeomkretser på ca. 120 og 100 cm. Stammene er hule og det er noe tørr muld. Lokalteteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Komposthaugen bør flyttes vekk fra treet. Det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteteten for å sikre solinnstråling.

.....

1018 Meås

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,583 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 25/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i jordekant på Meås i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og består av 3 asketrær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist på flere av trærne. Det er et videre potensial for krevende arter knyttet til hule gamle edelløvstrær.

Bruk tilstand og påvirkning: Tre tidligere styvede asketrær står delvis fristilt i jordkant mellom to jorder. Alle trærne er grove med forholdsvis store kroner, stammeomkretser mellom 350 og 400 cm, og alle trærne er hule. Det er en del døde greiner i kronene, relativt lite på bakken. Sprekkebarken er moderat utviklet på trærne - opptil 3 cm. Alle asketrærne er vitale. Det er i tillegg yngre asketrær i lokaliteten som kan egne seg som styvingstrær. Det er en del løvoppslag i lokaliteten og noen trær har vokst seg opp i kronene på asketrærne.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: Tre tidligere styvede asketrær står delvis fristilt i jordkant mellom to jorder. Alle trærne er grove med forholdsvis store kroner, stammeomkretser mellom 350 og 400 cm, og alle trærne er hule. I kronene er det en del død ved og sprekkearken har en viss struktur. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Omtalte asketrær bør fristilles, og styving bør gjenopptas. Løvoppslag bør fjernes og holdes nede. Evt. bør også yngre asketrær styves for å sikre rekrutter når omtalte asketrær blir gamle og dør.

.....

1019 Meås V

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,067 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 25/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i jordekant på Meås i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og består av 1 ask.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask delt i to ved ca. 70 cm over bakken hvorav den groveste stammen har omkrets på ca. 230 cm står ved rydningsrøys/steingjerde mellom to jorder. Treet står fristilt men det er noe løvoppslag på ene siden. Stammen har en del påvekst av mose og sprekkebarken er på 1-2 cm. Asken er vital.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: En styvet ask delt i to ved ca. 70 cm over bakken hvorav den groveste stammen har omkrets på ca. 230 cm står ved rydningsrøys/steingjerde mellom to jorder. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Løvoppslag bør fjernes. Det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten for å sikre solinnstråling.

.....

1020 Meås Ø

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,157 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 25/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i rydningsrøys ved jordekant på Meås i Nordbygdi, Seljord kommune, Telemark, og består av 7 asketrær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: 7 styvede asketrær står i rydningsrøys ved jordekant hvorav den groveste har en stammeomkrets på snaut 200 cm. Alle asketrærne er vitale og i hevd. Lokaliteten er preget av næringssig og det vokser en del bringebær og brennesle som skygger ut nedre deler av stammen på noen av trærne. I tillegg er det noe løvoppslag av hassel og ørevier.

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Det er flere områder i nærheten med grove løvtrær av type alm og ask.

Verdivurdering: 7 styvede asketrær står i rydningsrøys ved jordekant hvorav den groveste har en stammeomkrets på snaut 200 cm. Alle asketrærne er vitale og i hevd. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Løvoppslag og bringebær bør fjernes rundt trærne. Det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten for å sikre solinnstråling.

.....

1021 Ambjørndalen høstingsskog

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: A Areal : 24,649 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er avgrenset som en multipolygon i fire deler. Lokaliteten er i overlapp med BN00088425 - Ambjørndalen N i nordre del av avgrensningen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av fire avgrensede polygoner og ligger i hovedsak i sørvendte lisider ved Ambjørndalen i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt og løsmassene i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812), men inneholder også naturtypene rik blandingsskog i lavlandet med utformingen boreonemoral blandingsskog og store gamle trær - ask og alm. I de to østre polygonene domineres tresjiktet av alm, men det forekommer også ask, spisslønn og selje samt noen hasselkratt. Store deler av lokaliteten er dominert av blokkmark med varierende tykkelse på løsmassene. I de to vestre polygonene er det mer skogpreg og rikere treslagssammensetning og in tillegg til ovennevnte treslag forekommer

gran i relativt stort monn, gråor, rogn og bjørk. Vegetasjonen varierer mellom intermediær og rik (svak lågurt-lågurt) og forholdsvis krevende arter som myske, kransmynte, blåveis og skogfiol.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU), almelav *Gyalecta ulmi* (NT), bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT), blådoggnål *S. farinacea* (VU), almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT) og klosterlav *Biatoridium monasteriense* (NT) ble påvist i lokaliteten. Tidligere er i tillegg bleik kraterlav *Gyalecta flotozii* (VU) registrert i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende arter knyttet til hule gamle trær, samt for beitemarksopp og markboende sopp i rik bakkevegetasjon med bl.a. hassel.

Bruk tilstand og påvirkning: Graden av hevd varierer en del i lokaliteten. Det er gjennomgående mange gamle og grove styvingstrær i lokaliteten (flere titalls), særskilt alm men en del ask forekommer også, samt enkelte styvede seljetrær. Det er rikelig med død ved i lokaliteten og mange av de styvede trærne er hule med muld. Mange trær blir aktivt skjøttet og særskilt i de to østre polygonene forekommer mange styvede og fristilte almetrær. De to vestre polygonene er i stor grad gjengrodd etter en tid med brakklegging og har per i dag skogpreg. Tiltak for styving og fristilling er igangsatt i de to vestre polygonene. I tillegg er det igangsatt styving på noen yngre trær i området. Området beites i dag av sau.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Store arealer med høstingsskog hvorav store deler er i aktiv skjøtsel, og skjøttelstiltak er iverksatt i øvrige områder. Det er et stort antall grove og hule, tidligere og aktivt styvede trær i lokaliteten. Det er påvist en rekke rødlistede arter knyttet til grove gamle edellauvtrær og det er et videre potensial for krevende arter innen flere artsgrupper i lokaliteten. Lokaliteten får høy vekt på alle parametere foruten tilstand som oppnår middels vekt som følge av brakkleggingsperiode i deler av lokaliteten. Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør gjenopptas på mange av de gamle styvingstrærne, dels mht. å forhindre grove brekkasjer på ettervekst, hvilket kan forkorte trærnes levetid. Styving bør opprettholdes på aktivt skjøttede trær og en del utvalgte alm og ask av yngre årgang bør styves for å sikre rekrutter. Høstingsskogarealene bør ryddes og fjerning av gran bør prioriteres.

.....

1022 Ambjørndalen S

Store gamle trær – Alm Verdi: C Areal : 0,097 daa

Innledning: Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved bekk i beiteområde på Ambjørndalen i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter to tidligere styvede almetrær. Berggrunnen består av amfibolitt og metagabbro og løsmassene i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Alm D1208 og omfatter to almetrær.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: To tidligere styvede almetrær med stammeomkretser på ca. 160 og 130 cm står ved bekkekant i utkanten av beiteområde. Det er en del døde greiner i lokaliteten. Det ene almetreet har noe nedsatt helse. Det er en god del løvoppslag i lokaliteten som skygger ut stammen på trærne.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: To tidligere styvede almetrær med stammeomkretser på ca 160 og 130 cm står ved bekk i utkanten av utmarksbeite. Lokaliteten vurderes som lokalit viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Omtalte almetrær bør fristilles, og styving bør gjenopptas. Løvoppslag bør fjernes og holdes nede.

.....

1023 Dale S

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 1,176 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med BN00088425 - Ambjørndalen N.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i hovedsak i sørøstvendt lise ved Valufsin Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter edellauvsskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt og løsmassene i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær, og er avgrenset som følge av tetthet av styvingstrær. I lokaliteten inngår også naturtypen store gamle trær - alm, spisslønn og rik edellauvskog. I tresjiktet forekommer en del spisslønn og alm, noe rogn, bjørk, selje, og i mellomsjiktet en del hasselkratt. Løsmassedekket er av varierende tykkelse og noen partier er grunnlendte med noe blokk/stein. Vegetasjonen er forholdsvis rik (lågurtvegetasjon) og relativt krevende arter som blåveis, myske og markjordbær finnes i feltsjiktet.

Artsmangfold: Almebroddsopp Hymenochaete ulmicola (VU), bleikdoggnål Sclerophora pallida (NT) og almelav Gyalecta ulmi (NT) ble påvist i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: To alm, to seljetrær og en spisslønn blir styvet per i dag. Lokaliteten er i vestre deler for det meste gjengrodd og har skogpreg, mens det er ryddet en del i østre del. På sørsiden av lokaliteten står en del gran som skygger ut deler av lokaliteten. Trærne som blir aktivt skjøttet per i dag er vitale og en alm og to seljetrær står fristilt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Relativt lite areal med 5 trær i aktiv skjøtsel per i dag. Tre rødlistede arter ble påvist på alm. Lokaliteten får lav vekt på størrelse, middels på rødlistearter og tilstand, og høy vekt på landskap. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes på eksisterende trær og disse bør fristilles der det er nødvendig. Yngre trær av alm bør styves for å sikre rekrutter. Skogen bør ryddes for å sikre solekæsporing, enkelte hasselkratt kan stå. På sørsiden av lokaliteten står en del gran som med fordel kan ryddes.

.....

1024 Dale N

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: A Areal : 3,866 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold

og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med BN00088425 - Ambjørndalen N.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i hovedsak i sørøstvendt lise ved Valufsin Hjordal kommune, Telemark, og omfatter edellauvskog. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt og løsmassene i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær, og er avgrenset som følge av tetthet av styvingstrær. I lokaliteten inngår også naturtypen store gamle trær - alm, ask og rik edellauvskog. Tresjiktet domineres av ask og alm, og i mindre grad spisslønn, men det forekommer også gran, en del bjørk, selje, og i mellomsjiktet hassel. Løsmassedekket er av varierende tykkelse og friskhet. Veldrenert blokkmark dominerer i partier men store deler består av relativt tykt løsmassedekke, stedvis sigepåvirket og friskt. Vegetasjonen er rik og mer eller mindre krevende arter som myske, kransmynte, blåveis og taggbregne ble notert. I friskere partier vokser bl.a. tyrihjel, enghumleblom og hvitbladtistel.

Artsmangfold: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT), bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT) ble påvist i lokaliteten. Narrepiggsopp *Hydnocristella himantia* ble påvist på alm. Det er et videre potensial for krevende arter knyttet til grove hule edelløvtrær.

Bruk tilstand og påvirkning: Flere ask- og almetrær og en spisslønn blir styvet per i dag, hvorav et av trærne muligens er styvet for hardt. I tillegg forekommer en del trær i lokaliteten som per i dag ikke er i hevd men som har blitt tidligere styvet. Flere av de styvede trærne har hulheter, og det er rikelig med død ved av edelløv i lokaliteten. Store deler av lokaliteten er delvis gjengrodd og har skogpreg per i dag.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Høstingsskog i sørøstvendt lise med en del tidligere styvede trær og en del trær som er i hevd per i dag. Det er påvist flere rødlistede arter knyttet til grove gamle edelløvtrær og det er et videre potensial for krevende arter innen flere artsgrupper i lokaliteten. Lokaliteten oppnår middels til høy vekt på tilstand og rødlistearter, middels på størrelse, og høy vekt på del av tradisjonelt gårdslandskap og nærhet til andre kulturmarker. I tillegg inngår flere store gamle trær som tilsvarer A-verdi isolert sett. Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør gjenopptas på noen av de gamle styvingstrærne. Styving bør opprettholdes på aktivt skjøttede trær og en del utvalgte alm og ask av yngre årgang bør styves for å sikre rekrutter. Høstingsskogarealene bør ryddes og fjerning av gran bør prioriteres.

.....

1025 Valufsin ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **A** Areal : 0,038 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med BN00067443 - Valufsin.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørøstvendt skråning på vestsiden av løa på Valufsin i Hjordal kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt og løsmassene i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask D1209.

Artsmangfold: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT), bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende arter knyttet til grove hule edelløvtrær.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 360 cm står fristilt ved løe. Treet er i hevd per i dag og er styvet i "etasjer". Det er noen mindre hulheter ved skæreflater ved greinfester, og det er noe døde greiner og kubber på bakken i lokaliteten. Sprekkebarken er varierende grov, men er på det jevne tydelig (1,5-3 cm). Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca 360 cm, med mindre hulheter, tydelig sprekkebark og noe død ved i lokaliteten. To rødlistede arter ble påvist. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten for å sikre solinnstråling.

.....

1026 Lislero høstingsskog

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 2,134 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i delvis overlapp med BN00088425 - Ambjørndalen N og BN00067444 - Lislero.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørøstvendt skråning på Lislero i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog og to frittstående asketrær. Berggrunnen består av amfibolitt og metagabbro, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Lokaliteten inkluderer naturtypen Store gamle trær - ask og alm. Tre grove asketrær som grenser til lokaliteten i sør er inkludert. I tresjiktet forekommer ask, alm, selje, rogn og gran. Lokaliteten er i hovedsak dominert av røys/blokkmark med relativt tynt vegetasjonsdekke med tørkeutsatt lågurtvegetasjon med arter som kransmynte, myske og markjordbær.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist på ask. Det er et videre potensial for krevende arter knyttet til grove hule edelløvtrær med god soleksposisjon.

Bruk tilstand og påvirkning: Store deler av lokaliteten fremstår i dag som relativt nyryddet, og det er flere styvede trær i hevd av alm med stammeomkretser på 1,5-2 m, men også selje, spisslønn og rogn er i hevd i lokaliteten. Det står et par høgstubber i lokaliteten, men utover det er det relativt lite død ved. I søndre del av lokaliteten står tre asketrær med stammeomkrets på omkring 2 m som trolig har blitt styvet for en tid tilbake.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Relativt nyryddet høstingsskog på i sørvendt skråning med flere almetrær i hevd i tillegg til selje og spisslønn. Tre relativt grove asketrær som isolert sett tilsvarer B-verdi inngår i lokaliteten. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, del av tradisjonelt gårdslandskap og nærhet til andre kulturmarker og middels på størrelse, og lav til middels på rødlistearter og treegenskaper. Lokaliteten vurderes å være i øvre sjiktet av viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Det bør fortsatt holdes åpent i lokaliteten for å sikre solinnstråling. Gran bør fjernes.

.....

1027 Ambjørndalen alm N

Store gamle trær – Alm Verdi: **C** Areal : 0,032 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med BN00088425 - Ambjørndalen N.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i nordre del av beiteområde i skogkant på Ambjørndalen i Hjartdal kommune, Telemark og omfatter en alm. Berggrunnen består av amfibolitt og metagabbro, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Alm D1208 og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 160 cm står i utkanten av utmarksbeite. Almen er delvis fristilt og vital. Sprekkebarken er lite utviklet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 160 cm står i utkanten av utmarksbeite. Almen er delvis fristilt og vital. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Noe løvoppslag ved lokaliteten bør fjernes for å sikre solinnstråling.

.....

1028 Ambjørndalen alm

Store gamle trær – Alm Verdi: **B** Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med BN00067441 - Ambjørndalen.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i beiteområde på Ambjørndalen i Hjartdal kommune, Telemark og omfatter to almetrær. Berggrunnen består av amfibolitt og metagabbro, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Alm D1208 og omfatter to styvede almetrær.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: To styvede almetrær i hevd med stammeomkretser på > 2 m står fristilt i beiteområde på Ambjørndalen. Den ene almen er hul. Sprekkebarken er lite utviklet på trærne. Begge trærne er vitale.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: To styvede almetrær i hevd med stammeomkretser på > 2 m hvorav den ene er hul står fristilt i beiteområde. Plassering i aktivt drevet kulturlandskap teller positivt. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten for å sikre solinnstråling.

.....

1029 Ambjørndalen alm Ø

Store gamle trær – Alm Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 13/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i utkanten av beiteområde ved skogkant på Ambjørndalen i Hjartdal kommune, Telemark og omfatter en alm. Berggrunnen består av amfibolitt og metagabbro, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Alm D1208 og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT) og bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En hul styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 210 cm står delvis fristilt i utkanten av beitemark. I nærheten av treet på nordsiden står en høgstubbe av alm og en yngre vital alm.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En hul styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 210 cm står delvis fristilt i utkanten av beitemark. Plassering i aktivt drevet kulturlandskap teller positivt. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Noe løvoppslag ved lokaliteten bør fjernes for å sikre solinnstråling. Den yngre almen som står nord for lokaliteten kan med fordel styves for å sikre rekruttering av styvingstrær.

.....

1030 Storåker ask

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,052 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i utkanten av beitemark i skogkant på Storåker i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær - Ask D1209 og omfatter en styvet ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almelundlav *Bacidia rubella* ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En tidligere styvet ask med stammeomkrets på ca. 220 cm står delvis fristilt i utkanten av beitemark i skogkant. Asken er hul og sprekkebarken er lite utviklet. Det er en del løvoppslag rundt lokaliteten. I nærheten av lokaliteten står yngre ask og alm.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En hul tidligere styvet ask med stammeomkrets på ca. 220 cm står delvis fristilt i utkanten av beitemark i skogkant. Plassering i aktivt drevet kulturlandskap teller positivt. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør gjenopptas. Løvoppslag ved lokaliteten bør fjernes for å sikre solinnstråling. Yngre ask og alm i nærheten kan med fordel styves for å sikre rekrutter som styvingstrær.

.....

1031 Storåker

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 1,729 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten overlapper med BN00077492 - Dølo-Rui.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger som en øy i sørvestvendt beitemark på Storåker i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Naturtypen Store gamle trær - ask inngår i lokaliteten. I tresjiktet dominerer ask men det forekommer også en god del bjørk, i mindre grad rogn, spisslønn, selje og hassel. Vegetasjonen er for det meste intermediær (svak lågurtvegetasjon) med arter som kranskonvall, kratthumleblom, rød jonsokkblom og markjordbær. I lokaliteten forekommer også næringsrike sig med mer nitrofile arter.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: I lokaliteten står flere relativt grove tidligere styvede asketrær, hvorav den største har en stammeomkrets på > 3 m. I tillegg forekommer et par stubbelauvede trær i lokaliteten. Det er relativt lenge siden trærne har blitt styvet og etterveksten på flere har diameter på > 30 cm. Det vokser en del ung bjørk og rogn i lokaliteten som til dels skygger ut en del av de styvede trærne, men det er forholdsvis lite krattoppslag.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Liten lokalitet med historisk drevet høstingsskog i beitelandskap med flere grove asketrær. Lokaliteten oppnår høy vekt på del av tradisjonelt gårdslandskap/nærhet til andre kulturmarker, middels på rødlistearter og tilstand, og lav-middels på rødlistearter. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør gjenopptas. En del løvoppslag i lokaliteten bør fjernes for å sikre solinnstråling. Yngre ask i lokaliteten kan med fordel styves for å sikre rekrutter som styvingstrær.

.....

1032 Kringlåk-Ringestoga hagemark

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: A Areal : 37,970 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er avgrenset som et multipolygon i to deler.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestvendt beitemark på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt og gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Naturtypene Store gamle trær - ask og alm inngår i lokaliteten. I tillegg til ask og alm opptrer også selje og osp, dog i liten grad. Jordsmonnet er av varierende tykkelse og det forekommer en del grunnlendte arealer og knauser i lokaliteten. Vegetasjonen er i hovedsak svakt intermediær med arter som gulaks, gjeldkarve, blåklomme, engsmelle og firkantperikum. I tørrere partier opptrer bl.a. smalkjempe og smørbukk.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist flere steder. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten inngår i et aktivt beitet areal som trolig ikke er gjødslet i nyere tid men som stedvis bærer preg av næringssig og husdyrgjødsling. Det er en god del styvede trær i lokaliteten av ask, i mindre grad alm, samt et par seljetrær. Det er et ganske stort spenn i alder på de styvede trærne hvorav en stor andel består av relativt unge rekrutter, men det forekommer også en god del gamle, grove styvingstrær. Flere av trærne er hule. I partier forekommer også historisk styvede asketrær med relativt grov ettervekst. Mange av disse trærne er imidlertid vitale og styving kan trolig gjenopptas på flere. Styving er per i dag gjenopptatt på flere historisk styvede trær.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Stort areal med hagemark i tradisjonelt gårdslandskap med mange styvede trær i hevd, hvorav en god del er grove og gamle. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, forekomst av store gamle trær, størrelse, nærhet til andre verdifulle kulturmarker og treegenskaper. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes og gjenopptas på noen utvalgte individer av tidligere styvede trær. Løvoppslag bør fortsatt holdes nede for å sikre solinnstråling til styvingstrærne. Det bør ikke tilføres gjødsel til lokaliteten, og husdyr bør ikke få tilleggsfor så langt det er mulig.

.....

1033 Ringestoga ask I

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,025 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i utkanten av beitemark på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 250 cm står fristilt i utkanten av beitemark ved rydningsrøys. Stammen har en skade i barken og sprekkebarken er lite utviklet. Asken er vital, men trolig vel hardt styvet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 250 cm står fristilt i utkanten av beitemark ved rydningsrøys. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Løvoppslag bør fortsatt holdes nede for å sikre solinnstråling til treet.

.....

1034 Ringestoga ask II

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,030 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i utkanten av beitemark på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Almélav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 220 cm står fristilt i utkanten av beitemark. Stammen er hul med hullåpning fra basis og opp ca. 130 cm. Sprekkebarken er lite utviklet. Asken er vital. Det er en del oppslag av ung ask i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 220 cm står fristilt i utkanten av beitemark. Stammen er hul med hullåpning fra basis og opp ca. 130 cm. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Løvoppslag bør fjernes for å sikre solinnstråling til treet.

.....

1035 Kringlåk ask I

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,068 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i beitemark på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål Sclerophora pallida (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 270 cm står fristilt i beitemark. Hele stammesylinderen er hul med hullåpning fra basis og langt opp. Sprekkebarken er lite utviklet. Asken er vital. Det er en del oppslag av ung ask i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 270 cm står fristilt i beitemark. Stammen er hul med hullåpning fra basis og opp. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Løvoppslag bør fortsatt holdes nede for å sikre solinnstråling til treet.

.....

1036 Kringlåk ask II

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,217 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger utkanten av beitemark på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En tidligere styvet ask delt i tre ved basis med stammeomkrets på ca. 310 cm på den groveste stammen står fristilt i beitemark. Treet har vid krone. Stammen er hul og en grov grein har brekt av og ligger i lokaliteten. Sprekkebarken er lite utviklet. Asken er vital. Det er noe slitasjeskader etter tråkk fra husdyr på røttene. En spisslønn vokser inn i treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En tidligere styvet ask delt i tre ved basis med stammeomkrets på ca. 310 cm på den groveste stammen står fristilt i beitemark. Som følge av størrelse og treegenskaper som hulhet og død ved vurderes lokaliteten som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Løvoppslag bør fortsatt holdes nede for å sikre solinnstråling til treet. Spisslønn bør fjernes. Lokaliteten bør vurderes gjerdet inn for å hindre ytterligere slitasje på røttene.

.....

1037 Rui

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær
Verdi: A Areal : 24,559 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten overlapper med BN00077492 - Dølo-Rui.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt skråning på Rui i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter hagemark. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Naturtypene Store gamle trær - ask og alm inngår i lokaliteten. I tillegg til ask og alm forekommer en del gran, bjørk i liten grad, samt noe einer i busksjiktet. Jordsmonnet er av varierende tykkelse og det forekommer en del grunnlendte arealer og knauser i lokaliteten. Vegetasjonen er i hovedsak svakt intermedier med arter som gjeldkarve, ryllik, hårsveve og markjordbær. Det er næringsrike sig i partier med nitrofile arter som stornesle og bringebær.

Artsmangfold: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT), bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT), almekullsopp *Hypoxylon vogesiaceum* (NT), almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU) og skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe og har antakeligvis blitt gjødslet, i hvert fall delvis, for en tid tilbake. Spredt i lokaliteten forekommer en god del styvede alm- og asketrær som hevdes per i dag. Av disse forekommer både relativt unge styvingstrær og gamle hvor styving trolig har blitt gjenopptatt i nyere tid. De groveste trærne har stammeomkretser på over 3 m. Vest i lokaliteten fins noen små lunder med relativt tett tresjikt. Det opptrer en del ung gran spredt i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Hagemark i tradisjonelt gårdsskapslandskap med en god del styvede trær i hevd, hvorav en del er gamle og grove. Lokaliteten oppnår høy vekt på forekomst av store gamle trær, størrelse, nærhet til andre verdifulle kulturmarker og treegenskaper, middels vekt på tilstand. Lokaliteten vurderes å være i nedre sjiktet av svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes og gjenopptas på noen utvalgte individer av tidligere styvede trær. Løvoppslag bør fortsatt holdes nede for å sikre solinnstråling til styvingstrærne. Lokaliteten må ikke gjødsles, og husdyr bør ikke få tilleggsfor så langt det er mulig. Gran bør fjernes.

.....

1038 Åse

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær **Verdi: A Areal : 20,761 daa**

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt lise på Åse i Åsgrendi i Seljord kommune, Telemark, og omfatter i hovedsak gammel høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edelløvtrær (D1812). Naturtypen Store gamle trær - ask og alm inngår i lokaliteten. Alm dominerer i tresjiktet, og i noe mindre grad ask. I tillegg forekommer en del hassel i partier, noe bjørk og spisslønn, og noe gran, særskilt i lokalitetens ytre kanter mot vest. Jordsmonnet varierer i tykkelse men veldrenert mark med relativt tynt jordsmonn på røys/blokkmark dominerer store deler av lokaliteten. I søndre del av lokaliteten utgjør naturtypen i hovedsak tresatt rekke med styvingstrær langs rydningsrøys og bekk. Vegetasjonen er intermediær til rik og bærlyng-lågurtvegetasjon dominerer store deler med arter som skogsalat, haremat, kransmynte, storklokke og skogsvinerot.

Artsmangfold: Almebroddsopp Hymenochaete ulmicola (VU), treleggslav Gyalecta truncigena (VU), bleikdoggnål Sclerophora pallida (NT), almelav G. ulmi (NT), almekullsupp Hypoxylon vogesiaticum (NT), skrukkeøre Auricularia mesenterica (NT) og klosterlav Biatoreidium monasteriense (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende insekter og sopp knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur, samt et visst potensial for krevende markboende sopp på lågurtmark med edelløvtrær.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten består i hovedsak av gammel høstingsskog som har vært brakklagt i en del år. Skjøtsel er per i dag gjenopptatt i store deler av lokaliteten og søndre deler er per i dag i hevd. I deler av lokaliteten er det forholdsvis tett løvoppslag og stedvis en del gran. Det er også en del gamle styvingstrær med relativt kraftig ettervekst. Restaurering i form av bl.a. fristilling, styving og fjerning av gran er på gang i lokaliteten iht. grunneier. I lokaliteten forekommer mange gamle styvingstrær av alm og ask og i liseidene er styvede trær med stammeomkrets på > 3 m vanlig forekommende. Mange av trærne har hulheter med muld. Enkelte stubbelauvede trær opptrer også i lokaliteten. Lokaliteten grenser mot granplantasje i vest.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Stor lokalitet med mange grove styvingstrær av alm og ask hvorav en stor andel er i hevd per i dag. 6 rødlistede arter (1 VU, 5 NT) utover ask og alm ble påvist og det er et videre potensial for krevende arter innen flere artsgrupper. Lokaliteten oppnår middels til høy vekt på tilstand, og høy vekt på øvrige parametere. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Pågående skjøtsel med styving og fristilling bør videreføres. Det bør gjenopptas styving på tidligere styvede trær som vurderes som robuste nok for gjenopptatt skjøtsel. Gran bør fjernes, ideelt sett også utenfor avgrenset naturtype for å hindre spredning inn i lokaliteten. Det bør vurderes å bruke beitedyr for å holde kratt- og løvoppslag nede i lokaliteten.

.....

1039 Åse alm

Store gamle trær – Alm Verdi: A Areal : 0,110 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt røys på Åse i Åsgrendi i Seljord kommune, Telemark, og omfatter tre almetrær. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen alm (D1208) og omfatter en styvet alm og to stubbelauvede almetrær.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU), almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT) og klosterlav *Biatoridium monasteriense* (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet alm og to stubbelauvede alm i hevd står fristilt i sørvendt røys. Den styvede almen har en stammeomkrets på > 3 m og tydelig sprekkebark (1,5-3 cm), og er antakelig hul. Det er lite påvekst av mose på trærne. Alle trærne er vitale.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet alm og to stubbelauvede alm i hevd står fristilt i sørvendt røys. Den styvede almen har en stammeomkrets på > 3 m og tydelig sprekkebark (1,5-3 cm), og er antakelig hul. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving og stubbelauving bør videreføres og evt. kratt- og løvoppslag bør fjernes fortløpende for å sikre solinnstråling.

.....

1040 Rørtveit ask

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,297 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestvendt helning i utkanten av beitemark på Rørtveit i Seljord kommune, Telemark, og omfatter tre asketrær. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter tre asketrær.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter 3 styvede asketrær hvorav 2 er i hevd per i dag. Den groveste er ikke i hevd og har en stammeomkrets på > 2,5 m og kraftig ettervekst. Denne er hul og har tydelig sprekkebark. Treet fungerer delvis som støtte for den gamle løa på plassen. De to øvrige trærne har stammeomkretser på 115 og 170 cm. Alle trærne er vitale og fristilte. Det er noe slitasje på røtter etter beitedyr.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten omfatter 3 styvede asketrær hvorav 2 er i hevd per i dag. Den groveste er ikke i hevd og har en stammeomkrets på > 2,5 m og er hul med tydelig sprekkebark. Lokaliteten vurderes å være i nedre sjiktet av svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten. Det bør vurderes å sette opp gjerder for å unngå ytterligere slitasje på røtter.

Styving bør vurderes gjenopptatt på den groveste asken, dels for å unngå grove brekkasjer som kan forkorte treets levetid.

.....

1041 Bergland ask

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,059 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i utkanten av beitemark/skogkant i vestvendt skråning på Bergland i Seljord kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Almélav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En gammel tidligere styvet hul ask står ved rydningsrøys i skillett skog/beitemark. Stammeomkretsen er på ca 350 cm, og sprekkebarken er på 1-2 cm. Det er flere skader i barken og en god del død ved i lokaliteten. Asken er vital men trolig på hell. Spisslønn og hassel er i ferd med å vokse opp i krona på treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En tidligere styvet hul ask med stammeomkrets på ca. 350 cm. Det er en god del død ved i lokaliteten. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hassel og spisslønn bør fjernes og asken bør fristilles. Død ved bør få ligge i lokaliteten.

.....

1042 Minnisjord S

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edelløvtrær Verdi: A Areal : 1,227 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger dels i røys i utkanten av beitemark sør for Minnisjord i Seljord kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edelløvtrær (D1812). Naturtypene Store gamle trær - alm og ask inngår i lokaliteten. Tresjiktet domineres av alm men det forekommer også enkelte asketrær spredt i lokaliteten. Deler av lokaliteten er dominert av veldrenert grunnlendt røys, men sentralt renner en bekk med næringsrikt sig, tykkere jordsmonn og mye stornesle. I tillegg forekommer arter som tyrihjelmsk og storklokke.

Artsmangfold: Almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT) og bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter nesten utelukkende gamle styvingstrær i hevd. En stor andel av trærne har utviklet hulheter og stammeomkretser på > 3 m er vanlig forekommende. Nær sagt alle trærne er vitale, men et fåtall er trolig på hell. Dette gjelder særlig i lokalitetens østre ytterkant. Det er rikelig med død ved av alm i lokaliteten. Trærne er for det meste fristilt men det er imidlertid en stor andel storvokste nitrofile arter sentralt i lokaliteten som skygger ut nedre deler av stammen på en stor andel av trærne.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Høstingsskog med stor tetthet med styvede alm, samt noen ask i hevd. Grove trær med hulheter og stammeomkretser på over 3 m er vanlig forekommende. Lokaliteten oppnår høy lav vekt på størrelse, middels til høy vekt på rødlistearter, og høy vekt på øvrige parametere. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving av trærne bør opprettholdes. Storvokste urter bør slås et par ganger i året for å sikre solinnstråling til stammene, evt. kombinert med beitedyr.

.....

1043 Minnisjord ask

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,047 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom veg og beitemark på Minnisjord i Seljord kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter en ask.

Artsmangfold: Almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 320 cm står fristilt mellom veg og beite. Sprekkebarken er varierende (0,5-2 cm). Asken er vital. Det er noe krattoppslag ved basis av treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask i hevd med stammeomkrets på ca. 320 cm står fristilt mellom veg og beite. Sprekkebarken er varierende (0,5-2 cm). Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten. Krattoppslag ved basis bør fjernes.

.....

1044 Rørtveit Øvre

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær Verdi: A Areal : 4,692 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i vestvendt helning ved Rørtveit Øvre i Seljord kommune, Telemark, og omfatter hagemark. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Naturtypene Store gamle trær - ask og alm inngår i lokaliteten. Alm dominerer det meste av tresjiktet men det inngår også ask, eik, spisslønn, rogn, bjørk og gran i lokaliteten. Jordsmonnet er av varierende tykkelse og det forekommer en del spredte knauser og grunnlendt mark. Vegetasjonen er intermediær med en del engarter som engtjæreblom, firkantperikum, prestekrage og stemorsblom.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU), almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT) og bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten inngår i et aktivt beitet areal som trolig ikke er gjødslet i nyere tid foruten husdyrgjødsling. Det er en god del styvede trær i hevd i lokaliteten av alm, i mindre grad ask.. Mange av de styvede trærne er grove (stammeomkretser rundt 3 m), flere er hule og det forekommer noen få døde høgstubber i hagemarka. Et par eiketrær med en viss størrelse står i lokalitetens nordre del.

Fremmede arter: Rødhyll ble notert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Hagemark med relativt mange grove styvede trær i hevd hvorav mange har hulheter. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, forekomst av store gamle trær, treegenskaper, nærhet til verdifulle kulturmarker og del av tradisjonelt gårdslandskap. 4 rødlistede arter knyttet til gamle edelløvtrær ble påvist. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving og beite bør opprettholdes. Gran bør fjernes. Lokaliteten må ikke gjødsles, og husdyr bør ikke få tilleggsfor så langt det er mulig.

.....

1045 Eddingsås, Flatdal

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: A Areal : 23,223 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er tidligere kartlagt i 1993, registrert i 2003 (BN00020793). Ny avgrensning og beskrivelse erstatter gammel.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sør- og sørvestvendt skråning sør for Kleivberg og Eddingsås i Seljord kommune, Telemark, og omfatter i hovedsak hagemark ned til bekken fra Tjørnstaul. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513) (80%)

hvorav partier kan føres til beiteskog med utformingen beiteskog i edellauvskog (D0602) (10%). Det inngår rik edellauvskog med utformingen gråor-almeskog (F0106) (10%) ved bekken. I tillegg inngår naturtypene store gamle trær - ask, alm, enkelte gran og eik (se naturtypelokalitet Eddingsås eik) i lokaliteten. Tresjiktet domineres av ask og alm men det forekommer også en god del hassel, selje, osp, noe spisslønn og rogn. Vegetasjonen er intermediær og engarter som fagerknoppurt, rødknapp, tiriltunge og smalkjempe ble notert.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT) og almekullsopp (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur. Det er også et potensial for krevende moser i tilknytning til bekken i sør.

Bruk tilstand og påvirkning: I hagemarka forekommer mange tidligere styvede alm- og asketrær med middels grov ettervekst. I østre del av lokaliteten nær Eddingsås er det imidlertid flere trær som er i hevd per i dag. Flere av de styvede trærne er grove og en del er hule. Hagemarka har trolig blitt gjødslet og dette gjenspeiles i et antatt redusert artsamangfold. Deler av skogen ned mot bekken i sør er naturskogspreget og det er rikelige mengder med død ved

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Relativt stor hagemark med elementer av rik edelløvsog og beiteskog. Det er et stort antall historisk styvede alm og ask i lokaliteten og en del som er i hevd per i dag. Lokaliteten oppnår høy vekt på forekomst av store gamle trær, størrelse, nærhet til annen verdifull kulturmark, del av tradisjonelt gårdslandskap og treegenskaper, middels tilstand og lav på antall engarter. Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Pågående skjøtsel med styving og fristilling bør videreføres. Det bør gjenopptas styving på tidligere styvede trær som vurderes som robuste nok for gjenopptatt skjøtsel. Gran bør fjernes. Hagemarka må ikke gjødsles og beitedyr bør ikke få tilleggsfor.

.....

1046 Eddingsås eik

Store gamle trær – Eik Verdi: **C** Areal : 0,078 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i hagemark på Eddingsås i Seljord kommune, Telemark, og omfatter en eik. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen eik (D1207). Naturtypen omfattes av Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert. Det er et visst potensial for krevende arter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En eik delt i seks ved basis hvorav den groveste stammen har en stammeomkrets på ca. 210 cm står delvis fristilt i hagemark. Det er en del død ved i krona, noe på bakken, og sprekkebarken er tydelig (2,5 cm). Stammen har en del påvekst av mose. Eika er vital.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En eik delt i seks ved basis hvorav den groveste stammen har en stammeomkrets på ca. 210 cm står delvis fristilt i hagemark. Det er en del død ved i krona, noe på bakken, og sprekkebarken er tydelig (2,5 cm). Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten og død ved bør få ligge i lokaliteten.

.....

1047 Eddingsås ask

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,145 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er avgrenset som et multipolygon i 4 deler.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i beiteområde på Eddingsås i Seljord kommune, Telemark, og består av 4 styvede asketrær. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209) og omfatter fire styvede asketrær i hevd.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Fire styvede asketrær i hevd står fristilt på beitemark hvorav de tø søndre trærne har stammeomkretser på ca. 210 og 190 cm, de to nordre trærne er noe mindre. Ingen av trærne har særskilt tydelig sprekkebark. Alle trærne er vitale.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Fire styvede asketrær i hevd står fristilt på beitemark hvorav de tø søndre trærne har stammeomkretser på ca. 210 og 190 cm, de to nordre trærne er noe mindre. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten.

.....

1048 Vassmoen

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 2,570 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er tidligere registrert i 2003 (BN00020811). Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vassmoen i Seljord kommune, Telemark. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av elve- og bekkeavsetning.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter flere styvede asketrær. Veldrenert mark med en del stein dominerer i lokaliteten.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokalitet med et stort antall fristilte styvede asketrær i hevd. Mange av trærne er grove og gamle med stammeomkretser på > 2,5 m. Flere av trærne er hule og det står også et par døde høgstubber i lokaliteten som muligens har blitt for hardt styvet. Det inngår også noen historisk styvede asketrær i lokaliteten med relativt grov ettervekst samt noen yngre asketrær øst i lokaliteten. Noen av trærne har såpass mye barkskudd at deler av stammen blir skygget ut. Dette trolig som følge av for hard styving. Det er en del kratt-/løvoppslag i stedvis i lokaliteten.

Fremmede arter: Rødhyll er påvist i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Lokalitet med mange styvede asketrær i hevd, hvorav flere er grove og hule. I tillegg forekommer historisk styvede trær som kan restaureres. Et par døde høgstubber forekommer i lokaliteten. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Pågående skjøtsel med styving og fristilling bør videreføres. Det bør gjenopptas styving på tidligere styvede trær som vurderes som robuste nok for gjenopptatt skjøtsel. Krattoppslag bør holdes nede.

.....

1049 Vassmoen ask I

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,024 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med naturtypelokalitet BN00020796 - delta.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vassmoen i Seljord kommune, Telemark. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av elve- og bekkeavsetning.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter en styvet ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål Sclerophora pallida (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask i hevd delt i to ved ca. 130 cm over bakken med en stammeomkrets på ca. 350 cm står delvis fristilt ved uthus. Sprekkebarken er tydelig (1-2,5 cm). Syrin og Rhododendron skygger delvis ut stammens nedre deler. Like ved vokser en spisslønn.

Fremmede arter: Syrin og ukjent art av Rhododendron ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask i hevd delt i to ved ca. 130 cm over bakken med en stammeomkrets på ca. 350 cm står delvis fristilt ved uthus. Sprekkebarken er tydelig (1-2,5 cm). Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Pågående skjøtsel med styving og fristilling bør videreføres. Fremmede arter bør fjernes. Spisslønn bør hogges før den vokser inn i krona til asketreet.

.....

1056 Flatdalsvegen 1327 eng

Slåttemark – Rik slåtteeeng Verdi: A Areal : 2,830 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt skråning ved Flatdalsvegen 1327 i Seljord kommune, Vestfold og Telemark, og omfatter slåtteeng. Berggrunnen består av kvartsitt og kvartsskifer og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen slåtteeng med utformingen rik slåtteeng (D0127) i mosaikk med tørr, meget baserik eng i lavlandet (D0106). Relativt tykt jordsmonn dominerer men løsmassedekket varierer en del i tykkelse og det forekommer flere grunnlendte partier og enkelte små knauser opp i dagen. Kjennetegnende arter for rik slåtteeng som fagerknoppurt, engknoppurt, engsmelle og gulflatbelg ble notert. På mer grunnlendte partier forekommer flekkgrisøre, bergmynte, smalkjempe, smørbukk og hårsveve.

Artsmangfold: I henhold til grunneier vokser søstermarihand (VU) på enga, og det er observert apollosommerfugl (NT) i lokaliteten. Mer enn 30 engarter ble notert og det er et videre potensial for flere krevende karplanter knyttet til slåtteeng, samt et potensial for krevende insekter i sørvendt artsrik engvegetasjon. Potensialet for insekter forsterkes ved at enga ligger i et landskap med stor variasjon i verdifull kulturmark og skog.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten har blitt skjøttet som slåtteeng over lengre tid, etter alt å dømme ekstensiv hevd. Skråningen består av slett helning med svært lite tuedannelse. Enga fremstår som ugjødslet, men det er imidlertid et lite parti helt i østre del av lokaliteten med næringssig. Skjøtsel har opphørt de siste årene, men det er imidlertid foreløpig liten grad av gjengroing, foruten enkelte relativt spinkle oppslag av selje, osp og bjørk. I østre del av lokaliteten er det noe oppslag av gråor. I nedre del av lokaliteten er det forekomster av einstape.

Fremmede arter: Et fåtall individer av moskuskattost (HI) ble notert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap i Natadal med sjeldent mange lokaliteter med verdifull kulturmark, deriblant høstingsskoger, beitemarker, hagemark og store gamle trær.

Verdivurdering: Stor intakt slåtteeng med høy biologisk verdi med viktig funksjon i et større kulturmarkslandskap. Lokaliteten ligger i et tradisjonelt gårdslandskap og oppnår høy vekt på tilstand, størrelse, antall engarter og nærhet til verdifull kulturmark, og middels vekt på rødlistearter. Lokaliteten vurderes samlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør skjøttes med slått tidligst i juli med lett redskap, og fonna må fjernes etter å ha fått ligge et par dager for å slippe frø. Løvoppdrag bør fjernes og einstape bør bekjempes med å slå skuddene med kjepp, helst flere ganger i året. Fremmedart(er) bør fjernes manuelt. Det bør utarbeides en skjøtelsesplan for lokaliteten.

.....

1060 Vassmoen ask II

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,119 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med naturtypelokalitet BN00020796 - delta.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vassmoen i Seljord kommune, Telemark. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av elve- og bekkeavsetning.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter en tidligere styvet ask.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En tidligere styvet ask med stammeomkrets på ca. 185 cm står fristilt ved gammel løe. Sprekkebarken er på 1-1,5 cm og det er begynnende hulheter i treet. Stammen har noe påvekst av mose og det er noe løvoppdrag i lokaliteten. Asken er vital.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En tidligere styvet ask med stammeomkrets på ca. 185 cm står fristilt ved gammel løe. Sprekkebarken er på 1-1,5 cm og det er begynnende hulheter i treet. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør gjenopptas. Løvoppslag bør fjernes for å sikre solinnstråling.

.....

1061 Vassmoen spisslønn

Store gamle trær – Spisslønn Verdi: C Areal : 0,086 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er i overlapp med naturtypelokalitet BN00020796 - delta.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Vassmoen i Seljord kommune, Telemark. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av elve- og bekkeavsetning.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen spisslønn (D1212), og omfatter en spisslønn.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En spisslønn med stammeomkrets på ca. 210 cm står fristilt i hage. Sprekkebarken er på 0,5-1 cm og det er en vertikal skade på stammen med begynnende hulhet. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En spisslønn med stammeomkrets på ca. 210 cm står fristilt i hage. Sprekkebarken er på 0,5-1 cm og det er en vertikal skade på stammen med begynnende hulhet. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør fortsatt holdes åpen og treet bør ikke beskjæres unødvendig.

.....

1062 Haugsvold ask

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,025 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17/9-2019 av Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, begge BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom sauebeite og veg på Haugsvold i Seljord kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av marmor, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter en styvet ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 250 cm står fristilt i utkanten av saubeite. Sprekkebarken er varierende (0,5-2 cm) og stammen har en del påvekst av mose. Det er en del død ved i krona. Asken er vital.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 250 cm står fristilt i utkanten av saubeite. Sprekkebarken er varierende (0,5-2 cm) og stammen har en del påvekst av mose. Det er en del død ved i krona. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Pågående skjøtsel med styving og fristilling bør videreføres.

.....

1063 Bratsberg ask I

Store gamle trær – Ask Verdi: A Areal : 0,127 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på tunet ved stabburet på Bratsberg i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en ask. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter en styvet ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet ask med stammeomkrets på ca. 400 cm står fristilt ved stabbur på tun. Asken er hul med hullåpning på ca. 25x15 cm, og det er en skade i barken på stammen. Sprekkebarken er tydelig (2-2,5 cm) og det er lite påvekst av mose på treet. En del av etterveksten på treet er relativt grov per høsten 2019. Asken er vital.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En hul styvet ask med stammeomkrets på ca. 400 cm og tydelig sprekkebark står fristilt ved stabbur på tun. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten.

.....

1064 Bratsberg ask II

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 4,631 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er avgrenset som et multipolygon i tre deler.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på en gammel hegn på Bratsberg i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter flere asketrær. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter mange styvede asketrær.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten består av > 40 trær hvorav en betydelig andel er i hevd med styving per i dag. Det er et forholdsvis stort spenn i alder på styvingstrærne, og enkelte døde høgstubber står igjen ved bekken. Her er det også en del forekomster av død ved. Trærne langs vegen og sentralt i den gamle hegna er for det meste fristilt, men langs bekken er det relativt mye løvoppslag, og en del trær som skygger ut styvingstrærne. Ved bekken forekommer også flere tidligere styvede asketrær med grov ettervekst. Hegna er preget av tilførsel av næring og det er som følge mye storvokste urter og krattoppslag.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Lokaliteten består av > 40 trær hvorav en betydelig andel er i hevd med styving per i dag. Det er et forholdsvis stort spenn i alder på styvingstrærne, og enkelte døde høgstubber står igjen ved bekken. Det teller negativt at det langs bekken forekommer relativt mye løvverk og løvoppslag som skygger ut styvingstrærne. Lokaliteten vurderes per i dag som viktig (B-verdi), men kan med riktig skjøtsel heves til A-verdi i et kort fremtidsperspektiv.

Skjøtsel og hensyn: Pågående skjøtsel med styving og fristilling bør videreføres. Det bør gjenopptas styving på tidligere styvede trær som vurderes som robuste nok for gjenopptatt skjøtsel. Kratt- og løvoppslag, særskilt langs jordekanten/bekken bør fjernes, evt. vha. beitedyr. Her bør også en del trær av andre treslag enn ask fjernes for å sikre solinnstråling til styvingstrærne.

.....

1065 Nord-To alm I

Store gamle trær – Alm Verdi: A Areal : 0,026 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved røys i beitemark på Nord-To i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en styvet alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208), og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En hul styvet alm delt i flere stammer ved basis hvorav de groveste har stammeomkretser på ca. 270 og 220 cm. Almen står fristilt i beitemark og har en del skader i barken som har lite utviklet struktur, og stammen har ytre skader etter brann. Det er en god del død ved i lokaliteten, både på bakken og i treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En hul styvet alm delt i flere stammer ved basis hvorav de groveste har stammeomkretser på ca. 270 og 220 cm. Almen står fristilt i beitemark og det er en god del død ved i lokaliteten. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten.

.....

1066 Togrenda hagemark

Hagemark – Fattig hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: A Areal : 41,578 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014. Lokaliteten er tidligere kartlagt i 2008 - BN00109122. Ny beskrivelse og avgrensning erstatter gammel.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendte ller i To-grenda i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter relativt store arealer tradisjonelt drevet kulturlandskap. Berggrunnen består i hovedsak av gabbro og amfibolitt, med unntak av nedre (søndre) deler som består av marmor. Løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen fattig hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (40%) (D0512), men det inngår også lauveng med utformingen fattig lauveng med edellauvtrær (20%) (D1701), høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (30%) (D1801) og rik høstingsskog med styva edellauvtrær (10%) (D1812). Høstingsskogene inngår i mosaikk med rik blandingsskog i lavlandet med utformingen sørboreal blandingsskog (20%) (F1302). Naturtypen store gamle trær med utformingen alm inngår i lokaliteten. Naturtypen lauveng inngår i den rødlistede naturtypen Slåttemark (CR) iht. gjeldende rødliste for naturtyper. Vegetasjonen i feltsjiktet er dominert av frisk næringsrik "gammeleng" med engrapp og sølvbunke som dominerende gras. Enga er ikke spesielt artsrik og har et nokså stort innslag av nitrofile arter. I tresjiktet dominerer alm med enkelte hengebjørk, seljer, spisslønn, gråor, osp og hasselkratt. Vegetasjonen går raskt over i frodig gråor-almeskog i omkringliggende skogareal. Her forekommer også en del gran. Engarealet er i god hevd og brukes i dag som beiteareal for sau og storfe.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU), trelegglav *Gyalecta truncigena* (VU), skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT), almekullsopp *Hypoxylon vogesiacum* (NT), almelav *Gyalecta ulmi* (NT), klosterlav *Biatoridium monasteriense* (NT) og bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) ble påvist i lokaliteten. Tidligere er blådoggnål *S. farianacea* (VU) og naftalinlærersopp *Scytinostroma portentosum* registrert. Størst interesse knyttet til engene er funn (2008) av snutebilleren *Gymnetron veronicae* (VU), som antagelig har en populasjon i fuktdraget som renner gjennom kjerneområdet i øst. Kortvingen *Hapalaraea pygmaea* (NT) og flere sørlige arter som *Anobium nitidum*, *Magdalis armigera* og *Bibloporus minutus* er tidligere fanget i området. Stor konsentrasjon av gamle trær i kombinasjon med solåpen kulturmark gjør lauvenga velegnet for en rekke varme- og kontinuitetskrevede arter. I sammenheng med omkringliggende løvskogsareal er hagemarka registrert som leveområde for de krevende hakkespettene hvitryggspett (NT), dvergspett (VU) og gråspett (NT).

Bruk tilstand og påvirkning: Mest sannsynlig har også slått vært vanlig på enga i tidligere tider. Almetrærne i området bærer preg av lang tids lauveng og hevdes fremdeles på tradisjonelt vis. Tyve til tredve av trærne er svært gamle og grove, mange over 1 m i dbh. Alderen er vanskelig å anslå på trær som har blitt lauvet i lang tid, men basert på dimensjoner og struktur er mange ganske sikker flere hundre år gamle. På de eldste trærne er det vanlig med hulheter, grov bark og døde tredeler. Grove gadd og noe liggende død etter nedfelte grener finnes også enkeltvis og utgjør viktige nøkkelelementer. Det er forholdsvis stor aldersspredning blant almetrærne, fra grove gamle døende til enkelte unge nylauvede trær. Langs eiendomsgrensen i nord finnes også noen grove hasselkratt med noe død ved. Søndre del av lokaliteten er brakklagt så lenge at denne har fått

skogpreg men det forekommer en del historisk styvede trær også i denne delen. Per høsten 2019 er det igangsatt skjøtsel i forma av fristilling og åpning av skogen, samt gjenopptakelse av styving på en del trær.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med naturtypelokalitet Myljom-To - høstingsskog.

Verdivurdering: Togrenda hagemark representerer en av svært få intakte lauvenger i indre Telemark, som fremdeles skjøttes på tradisjonelt vis og som har lang kontinuitet i tresjiktet. Området fremviser stor konsentrasjon av gamle styvede almetrær i hevd som huser en rekke krevende arter. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel av styvingstrær bør videreføres og restaurering i lokalitetens nedre deler bør følges opp med gjenopptakelse av styving og fristilling. Gran bør fjernes fra lokaliteten. Engarealene bør fortsatt beites og beitedyrene bør ikke få tilleggsfor for å unngå tilførsel av næring til engvegetasjonen.

.....

1067 Myljom-To

Høstingsskog – Høstingsskog med edellauvtrær Verdi: B Areal : 13,562 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendte ller i To-grenda i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består i hovedsak av gabbro og amfibolitt, med unntak av nedre (søndre) deler som består av marmor. Løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen høstingsskog med edellauvtrær (D1801). Lokaliteten er ryddet for beiting, og bør evt. vurderes som hagemark i fremtiden. Per i dag tilsier imidlertid ikke feltsjiktet i lokaliteten at den avgrenses som naturtypen hagemark. Alm dominerer i tresjiktet men ask, spisslønn, bjørk, osp, rogn og gran forekommer. Vegetasjonen er i hovedsak fattig til intermediær men det forekommer rikere partier med bl.a. myske.

Artsmangfold: Almélav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist i lokaliteten. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur, særskilt med hensyn til nærhet til lokalitet Togrenda hagemark som innehar en rekke krevende arter knyttet til disse elementene.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten består i hovedsak av en dels restaurert, dels nyanlagt høstingsskog med et stort antall nystyvede relativt unge almetrær men flere treslag er i hevd, deriblant ask, spisslønn og rogn. 5-6 eldre styvede trær med gjenopptatt hevd forekommer i lokaliteten. De fleste styvingstrærne er per i dag fristilt, men det er en del løvoppslag og mye einstape i lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med naturtypelokalitet Togrenda hagemark.

Verdivurdering: Lokalitet med relativt mange styvingstrær i hevd hvorav et fåtall er gamle og grove. Et stort antall nystyvede unge trær (rekrutter) teller positivt. Lokalitetens verdi må sees i sammenheng med nærhet til naturtypelokalitet Togrenda hagemark. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel av styvingstrær bør videreføres og restaurering på aktuelle trær med gjenopptakelse av styving og fristilling bør gjennomføres. Gran bør fjernes fra lokaliteten.

.....

1068 Levors-To alm I

Store gamle trær – Alm Verdi: **A** Areal : 0,084 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt beitemark i To-grenda i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en styvet alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208) og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 340 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Almen er styvet i etasjer og sprekkebarken er på ca. 1-2 cm. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med naturtypelokalitet Togrenda hagemark.

Verdivurdering: En styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 340 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Almen er styvet i etasjer og sprekkebarken er på ca. 1-2 cm. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten.

.....

1069 Levors-To alm II

Store gamle trær – Alm Verdi: **A** Areal : 0,024 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt beitemark i To-grenda i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en styvet alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208) og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 300 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Almen er styvet i etasjer og sprekkebarken er på ca. 1-2 cm. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med naturtypelokalitet Togrenda hagemark.

Verdivurdering: En styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 300 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Almen er styvet i etasjer og sprekkebarken er på ca. 1-2 cm. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten.

.....

1070 Levors-To alm III

Store gamle trær – Alm Verdi: **A** Areal : 0,071 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt beitemark i To-grenda i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en styvet alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208) og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU), bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og almelav *Gyalecta ulmi* (NT) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En hul styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 240 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Hullåpningen finnes ved basis og måler ca. 50x40 cm. Sprekkebarken er på 1,5-2,5 cm. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med naturtypelokalitet Togrenda hagemark.

Verdivurdering: En hul styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 240 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Hullåpningen finnes ved basis og måler ca. 50x40 cm. Sprekkebarken er på 1,5-2,5 cm. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten. Grana bør fjernes

.....

1071 Levors-To alm IV

Store gamle trær – Alm Verdi: **B** Areal : 0,171 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt beitemark i To-grenda i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208) og omfatter en alm.

Artsmangfold: Almebroddsopp *Hymenochaete ulmicola* (VU) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En alm med stammeomkrets på ca. 280 står i lite holt i sørvendt beitemark. Sprekkebarken er på ca. 0,5-1,5 cm og almen er noe beskåret. Treet er vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter. Lokaliteten må sees i sammenheng med naturtypelokalitet Togrenda hagemark.

Verdivurdering: En alm med stammeomkrets på ca. 280 står i lite holt i sørvendt beitemark. Sprekkebarken er på ca. 0,5-1,5 cm og almen er noe beskåret. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har ikke behov for skjøtsel for å opprettholde naturverdiene med unntak av evt. fristilling for å sikre solinnstråling til stammen.

.....

1072 Nord-To alm II

Store gamle trær – Alm Verdi: B Areal : 0,020 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, Anders Thylén og Sigve Reiso, alle BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvendt beitemark ved Nord-To i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en styvet alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208) og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Bleikdoggnål *Sclerophora pallida* (NT) og skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En hul styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 220 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Sprekkebarken er på 1-2 cm. Treet er vitalt. Det er noe tråkslitasje fra beitedyr i lokaliteten som kan skade røttene på treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En hul styvet alm i hevd med stammeomkrets på ca. 220 cm står fristilt i sørvendt beitemark. Sprekkebarken er på 1-2 cm. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtsel i form av styving bør videreføres og det bør fortsatt holdes åpent rundt lokaliteten. Lokaliteten kan evt. gjerdes inn for å unngå ytterligere tråkslitasje fra beitedyr.

.....

1073 Nord-To alm III

Store gamle trær – Alm Verdi: B Areal : 0,007 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 11/9-2019 av John Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus, i forbindelse med prosjekt som omfatter høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og verdivurderinger følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i beitemark på Nord-To i Hjartdal kommune, Telemark, og omfatter en styvet alm. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen alm (D1208), og omfatter en styvet alm.

Artsmangfold: Skrukkeøre *Auricularia mesenterica* (NT) ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle edelløvtrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En styvet alm delt i flere stammer ved basis. Almen står fristilt i beitemark og har en del skader i barken som har lite utviklet struktur, og stammen har ytre skader etter brann. Det er en god del død ved i treet. Almen er trolig døende. Det er en del plankerester stablet ved treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: En trolig døende styvet alm delt i flere stammer ved basis. Almen står fristilt i beitemark og har en del skader i barken og det er en god del død ved i treet. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Plankerester bør ryddes vekk og det bør vurderes hvorvidt treet tåler videreføring av styving.

.....

1101 Rørtveit nedre nordvest

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: B Areal : 8,0 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i vestvendt helning nordvest på Rørtveit nedre i Seljord kommune, Telemark. Den omfatter de delene av et større beite hvor det finnes en del eldre trær, herunder styvingstrær. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består av morenemateriale (til dels blokkrikt).

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Det er en relativt åpen beitemark, med spredte trær av ask, hassel, furu, selje, bjørk og einer. En god del av askene blir styvet, i nedre del i vest er det også en del ustyva edelløvtrær og en styva alm. Vegetasjonen er intermediær - svakt kalkrik, i partier med (tørr)engarter som rødknapp, gjeldkarve, engknoppurt, kransmynte, blåklokke, rødkløver, prestekrage, hårsveve og smalkjempe. Andre deler, på dypere jordsmonn, har et mer trivielt preg med nitrofile arter som hundegras, løvetann og engsoleie.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble registrert på en grov ask, og almeteppepose på et par trær. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten inngår i et aktivt beiteareal som trolig ikke er gjødslet i nyere tid foruten husdyrgjødsling. Det er likevel relativt nitrogenkrevende vegetasjon over deler av lokaliteten. Det er noe gjengroing med einstape, men ser generelt ut å være et passe beitetrykk. Det er en god del styvede trær i hevd i lokaliteten, spesielt av ask. Flere av de styvede trærne er grove (stammeomkretser opp til 230 cm), og det er en del grove hasselkjerr. Det er ikke registrert hultrær eller døde hogstubber i hagemarka.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Hagemark med relativt mange styvede trær i hevd, hvorav en del er grove. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, nærhet til verdifulle kulturmarker / del av tradisjonelt gårdslandskap, mens den får middels vekt for størrelse, forekomst av store gamle trær og treegenskaper, sat lav vekt for artsmangfold. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For å ivareta naturverdiene bør styving og beite opprettholdes. Lokaliteten må ikke gjødsles, og husdyr bør så langt mulig ikke få tilleggsfor i beitesesongen.

.....

1102 Rørtveit nedre vest

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: B Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjevold, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i vestvendt helning vest på Rørtveit nedre i Seljord kommune, Telemark. Den følger et søkk langs en bekk, og omfatter deler av et større beite, med forekomst av eldre styvingstrær. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består av morenemateriale (til dels blokkrikt).

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Det er en halvåpen beitemark, med spredte trær av ask, alm, hassel og rogn. En del av askene og almene blir styvet. Vegetasjonen er intermediær - svakt kalkrikt, i partier med engarter som gjeldkarve, blåklokke og tiriltunge. Andre deler, på dypere jordsmonn, har et mer trivielt preg med nitrofile arter som hundegrass, løvetann og engsoleie.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT), almelav (NT), almekullsopp (NT) og almebroddsopp (VU) ble registrert på grov alm. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på solekspontert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Det meste av lokaliteten inngår i et aktivt beiteareal som trolig ikke er gjødslet i nyere tid foruten husdyrgjødsling. Deler av arealet (øvre del) inngår i en gjødslet slåtteeng, og vegetasjonen er relativt nitrogenkrevende vegetasjon over mye av lokaliteten. Det er en god del styvede trær i hevd i lokaliteten, både av ask og alm. Flere av de styvede trærne er grove (stammeomkretser opp til 230 cm), og enkelte alm og ask er hule. Det er også grove hasselkjerr og storvokst rogn.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Hagemark med relativt mange styvede trær i hevd, hvorav en del er grove. Lokaliteten oppnår høy vekt på tilstand, nærhet til verdifulle kulturmarker / del av tradisjonelt gårdslandskap, mens den får middels vekt for størrelse, forekomst av store gamle trær, treegenskaper og artsmangfold. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For å ivareta naturverdiene bør styving og beite opprettholdes. Lokaliteten må ikke gjødsles, og husdyr bør så langt mulig ikke få tilleggsfor i beitesesongen.

.....

1103 Rørtveit nedre

Store gamle trær – Alm Verdi: A Areal : 0,049 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i vestvendt helning på Rørtveit nedre i Seljord kommune, Telemark. Den består av et stort almetre som står i veikant nært inntil bebyggelsen.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen alm (D1208) og består av et stort hult almetre.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT), almelav (NT), almebroddsopp og filthinnelav ble funnet på stammen av treet. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Stort frittstående almetre, med stammeomkrets på 310 cm. Treet har grove barksprekker på 4-5 cm, og det er innhult med en del vedmold. Treet blir styvet, og er forholdsvis vitalt.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Svært stort, hult tre med vedmold, og som blir aktivt styvet. Flere rødlistearter. Treet skåres høyt på størrelse, treegenskaper, tilstand og landskapsøkologi, og middels på arter. Lokaliteten vurderes dermed som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Regelmessig, forsiktig styving bør fortsette. Eventuelle døde greiner og stammedeler bør spares. Oppslag av løvkratt rundt treet bør ryddes vekk.

.....

1104 Rørtveit nedre sør

Store gamle trær – Verdi: C Areal : 0,6 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i vestvendt helning sør for Rørtveit nedre i Seljord kommune, Telemark. Den omfatter en treklynge på en mindre del av et større beite. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består av morenemateriale. Morenen er blokkrik, og lokaliteten består til stor del av et stort rydningsrøys.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask. Det er en liten klynge av styvede trær, hovedsakelig ask og selje. Feltsjiktet har et trivielt preg med nitrofile arter som hundegras og brennesle.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist, men det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Flere av trærne i området blir styvet, og er i god hevd. En selje har stammeomkrets på 160 cm, mens askene er på ca 120 cm. Ingen av trærne er hule. Arealet inngår i et aktivt beite, men feltsjiktet har et nitrofilt preg.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Flere styvingstrær som er i god hevd. Trærne er ikke spesielt store, og har lite utviklede treegenskaper. Lokaliteten skårer lavt på trestørrelse, andre treegenskaper og arter, men høyt på landskapsøkologi. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Regelmessig styving bør fortsette. Eventuelle døde greiner og stammedeler bør spares. Oppslag av løvkratt rundt trærne bør ryddes vekk, og beite bør fortsette som i dag.

.....

1105 Bergland

Hagemark – Verdi: C Areal : 0,9 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestvendt helning ved Bergland i Seljord kommune, Telemark. Den omfatter spredte trær i kantsone mot beite. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består av morenemateriale. Morenen er blokkrik, og lokaliteten ligger til dels i et rydningsrøys.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen store gamle trær med utformingen ask. Det er en flere styvede asker og seljer. Feltsjiktet har et trivielt preg med nitrofile arter som hundegras og brennesle.

Artsmangfold: På en av askene vokser almélav (NT), og det er i tillegg registrert skjellgrye, filthinnelav og stor lindelav. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Flere av trærne i området blir styvet, og er i god hevd. De største askene har stammeomkrets på 150-155 cm. Ingen av trærne er hule, men flere har noe grov sprekkebark (2 cm). En selje er død.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Flere styvingstrær som er i god hevd. Trærne er ikke spesielt store, og har lite utviklede treegenskaper. Lokaliteten skårer lavt på trestørrelse, andre treegenskaper og arter, men høyt på landskapsøkologi. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Regelmessig styving bør fortsette. Eventuelle døde greiner og stammedeler bør spares. Oppslag av løvkratt rundt trærne bør ryddes vekk.

.....

1106 Bergland øst

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 2,7 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestvendt helning ved Bergland i Seljord kommune, Telemark. Den utgjør en skogkledd skrent, og grenser i vest og nordøst mot jordbruksmark, i nordvest mot et tun, og i sør mot annen skog. Berggrunnen består av kvartsitt, og

løsmassene består av morenemateriale. I den sørlige delen av skrenten er det noe sigevannpåvirkning.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Det er hovedsakelig en relativt sluttet skog, med dominanse av ask og hassel. Alm og lind inngår også. Det er flere eldre styvingstrær i området, omgitt av oppvoksende skog. I nord er det åpnere, med flere mer frittstående styvingstrær. Feltsjiktet har friskt lågurtpreg i søndre del, med arter som blåveis, hvitbladtistel og sanikel. I de åpnere delene i nord har feltsjiktet mer tørrengpreg, med arter som smalkjempe, nyperose, dvergmispel og hvitmaure.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) vokser på styvet ask. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur. Relativt rik lågurtflora i sør, med bl.a. sanikel, og rik tørrengflora i nord. Her er det også et visst potensial for varmekjære insekter knyttet til urterike åpne områder.

Bruk tilstand og påvirkning: I nordvest er det flere (relativt frittstående styvingstrær i aktiv hevd, én alm, én lind og et par ask. De største av disse har stammeomkrets på 220 cm. Den nordre delen har vært mer aktivt hevdet med beite / slått. I skogen er styving opphørt for en tid siden, kanskje 10-20 år. Det har trolig også vært beite her før.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Høstingsskog i liside med kvaliteter knyttet til både styvingstrær, engvegetasjon og rik edelløvskog. Lokaliteten skårer høyt for landskapsøkologi, middels-høyt for tilstand, middels for størrelse og påvirkning, og lavt for arter. Den vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For å ivareta naturverdiene bør trærne i nordre del fortsette å styves som i dag. En kunne evt. ha restaurert et par styvingstrær i skogkanten lenger sør. Det ville også vært positivt om en kunne holde åpent ved å rydde løvoppslag og småtrær i nordre del (men spare dvergmispel og roser), gjerne også hevde noe areal med slått.

.....

1107 Rørtveit øvre sør

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : 0,04 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 12.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i kantsone mellom vei og kulturmark sør på Rørtveit øvre i Seljord kommune, Telemark. Den består av et styvet asketre.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og består av en stor styvet ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) og skjellglye ble funnet på stammen av treet. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Stor frittstående ask, med stammeomkrets på ca. 320 cm. Treet har noe grov sprekkebark, og har en svært ujevn og knudrete stamme, men uten synlige hulheter. Treet blir styvet, er i god hevd, og er tilsynelatende vitalt. Det er noe løvoppslag rundt treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Svært stort tre, som blir aktivt styvet. Treet skårer høyt på størrelse og landskapsøkologi, lavt - middels på andre treegenskaper, og lavt på arter. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi), men ikke langt unna A.

Skjøtsel og hensyn: Regelmessig styving bør fortsette som i dag. Eventuelle døde stammedeler bør spares. Oppslag av løvkratt rundt treet bør ryddes vekk.

.....

1108 Åse-Kringlåk høstingsskog

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: A Areal : 24,1 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Lokaliteten ble opprinnelig registrert i Naturbase i 2003, med svært begrenset beskrivelse. Avgrensning, beskrivelse og verdi er revidert i 2019. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestvendt lise på Nigard Aase i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Berggrunnen består av kvartsitt, gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale. Det er ingen bekker, men det er søkk med rike vannsig spredt i lia.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Naturtypen Store gamle trær - ask og alm, inngår i lokaliteten. Blandingsskog med gran, ask, alm, hassel, spisslønn, bjørk, osp, selje og gråor. Tresjiktsdominans varierer gjennom lokaliteten. Vegetasjonen er for det meste rik, lågurtskog med arter som blåveis, markjordbær, trollbær, vendelrot, skogsalat og hengeaks, til dels også høystaudeskog med mjødurt, skogsvinerot, enghumleblom, kranskonvall, tyrihjelms og sumphaukeskjegg.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og almekullssopp (NT) vokser på svært mange trær i området. På en styvet alm ble det også registrert blådoggnål (VU). Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur. Av kalkindikatorer forekommer bl.a. taggbregne spredt og i partier mye myske. Det er tidligere også registrert naturengarter som engnellik og flekkgrisør. Av markboende sopp ble det funnet skarlagenvokssopp. Rosenkjuke (NT) ble funnet på granlåg.

Bruk tilstand og påvirkning: I deler av lokaliteten er skogen tettvokst og med klart skogpreg. Det er relativt lenge siden trærne i disse delene (spesielt i nordvest, til dels også helt i sørøst) har blitt styvet, og etterveksten på flere av trærne har diameter på > 30 cm. Lokaliteten har samlet et stort antall styvingstrær (> 50 stykker), mest av ask, men også en god del alm. En del av trærne er svært grove, med stammeomkrets på rundt 3 meter. I sørøst ble det funnet en styvingsalm på ca. 4 meter omkrets. Det er en del døde hogstubber av ask og alm. Det er også mye grov hassel i området. I øst har man begynt å restaurere styvingstrær, og å rydde i vegetasjonen rundt disse. Mye av området beites i dag av storfe, men deler har tidligere vært slåttemark. Der hvor en har åpnet opp er det en del oppslag av løvkratt og gjengroingsarter som bringebær, hundekjeks m.m.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Stor lokalitet med høstingsskog, med et svært stort antall styvingstre, hvorav mange grove og hule. Restaurering er påbegynt, og en god detrær er dermed i aktiv hevd. Svært rik skogvegetasjon, og i partier skoglige kvaliteter. Lokaliteten skårer høyt for størrelse, tilstand og landskapsøkologi, middels for påvirkning og artsamangfold. Den vsamlet som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Området har egen skjøtselsplan. Restaurering og styving bør fortsette i de østre delene, enkelte almer i sørøst bør også vurderes restaurert. Det er viktig å følge opp med beite, gjerne også slått, i de arealer som blir restaurert.

.....

1109 Rui sør

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i beitemark sør på Rui i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter to asker.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter to asker.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: To styvede asker, som begge er hule, stammeomkrets 170 cm og 130 cm. Sprekkebarken er lite utviklet. Trærne er vitale. Feltsjiktet er høyvokst, med til dels nitrofile arter. Det er noe oppslag av borealt løv og gran.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: To hule trær, som blir aktiv styvet. Trærne er ikke vedlig store, og det er ikke påvist interessante arter. Vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør fortsette som i dag. Oppslag av løv og gran rundt trærne bør ryddes vekk. Det ville trolig vært en fordel med høyere beitetrykk i området.

.....

1110 Kringlåk sørvest I

Store gamle trær – Alm Verdi: **B** Areal : 0,076 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i kant mellom skog og beitemark sørvest på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en stor alm.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen alm (D1208) og består av et stort, hult almetre. Det er et lite tørrengparti inntil treet, med bl.a. kransmynte.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) vokser på stammen av treet. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Stort frittstående almetre, med stammeomkrets på ca. 220 cm. Treet har litt grove barksprekker på ca. 2 cm, og det er helt ved basis. Det er en stund siden treet ble styvet, men det er potensial for å restaurere det forutsatt at det gjøres riktig (iht. skjøtselsplan).

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Relativt grovt, hult tre, tidligere styvet. Treet skårer lavt på størrelse, middels på andre treegenskaper og arter, og høyt på landskapsøkologi. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddes noen trær i skogkanten bak alma, for å redusere konkurranse om lys. Alma kan restaureres som styvingstre, forutsatt at det gjøres forsiktig og riktig (iht. skjøtselsplan).

.....

1111 Kringlåk sørvest II

Store gamle trær – Ask Verdi: C Areal : 0,014 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i kant mellom skog og kulturmark sørvest på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter et tidligere styvet asketre.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og består av en noe grov ask.

Artsmangfold: Det ble ikke registrert noen spesielle arter på treet. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Tidligere styvet ask, med stammeomkrets på ca. 180 cm. Treet har litt grove barksprekker på ca. 2 cm, men er i stor grad dekket av mose. Treet ble trolig senest styvet for ca. 10 år siden, og det er potensial for å gjenoppta styvingen. Det står et hasselkjerr tett innpå treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Relativt grov ask, tidligere styvet. Treet skårer lavt på størrelse, andre treegenskaper og arter, og høyt på landskapsøkologi. Lokaliteten vurderes samlet som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styvingen kan gjerne gjenopptas. Det bør da også ryddes noe i løvvegetasjon rundt treet.

.....

1112 Kringlåk sørvest III

Store gamle trær – Ask Verdi: B Areal : 0,102 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i kant mellom skog og kulturmark sørvest på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter et tidligere styvet asketre.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209) og består av en grov og storvokst ask.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) og almelav (NT) vokser på stammen av treet. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Tidligere styvet ask, med stammeomkrets på ca. 240 cm, og svært grov basis. Treet har litt grove barksprekker på ca. 2 cm. Det er lenge siden treet ble styvet, og det vurderes ikke å være potensial for å gjenoppta styvingen. Det vokser opp flere smågran bak treet, og det står en stor osp tett inntil.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Relativt grovt, hult tre, tidligere styvet. Treet skårer middels på størrelse og arter, lavt-middels på andre treegenskaper, og høyt på landskapsøkologi. Lokaliteten vurderes samlet som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Gran og oppslag av løvkratt rundt treet bør fjernes, mens den store ospa kan få stå. Døde grener og stammedeler som evt. faller til bakken bør spares i området.

.....

1113 Rui øst

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær
Verdi: B Areal : 6,6 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i beitemark sørøst på Rui i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og består av en beitemark med spredte styvingstrær.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Det er en forholdsvis åpen beitemark, med spredte trær av bl.a. ask og selje. Mange av trærne blir styvet. Vegetasjonen er intermediær, og noe gjødselpreget.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Det meste av lokaliteten inngår i et aktivt beiteareal (beitet av okser i 2019), som trolig ikke er gjødslet i nyere tid foruten husdyrgjødsling. Feltsjiktet er relativt høyvokst og svakt nitrofilt. Det ble i forbindelse med skjøtselsplanen i 2015 talt 19 styvingstre i området, hvorav en eller to nå er døde. Det er en stund siden trærne er blitt styvet, og flere må restaureres. Enkelte av trærne er litt grove, med stammeomkretser på rundt 200, men dimensjonene er generelt ikke veldig store.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Hagemark med styvingstrær, i mer eller mindre aktiv hevd. Det er ikke funnet rødlistearter i området. Lokaliteten skårer lavt på arter, middels på tilstand og påvirkning, og høyt på landskapsøkologi. Samlet vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det er behov for å gjenoppta styving av trærne. Noen kan bare nystyves, mens andre må restaureres litt mer forsiktig. Høyere beitetrykk, for å få beitet ned feltsjiktet ville vært en fordel.

.....

1114 Jordet ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **C** Areal : 0,037 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i tidligere beitemark på Ringestoga i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: : Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En relativt grov ask, 190 cm stammeomkrets. Sprekkebarken er lite utviklet (1 cm dybde). Treet er nylig styvet, men er klart redusert. Barken flageer av i partier, og det er synlig dødved. kun en frisk gren. Feltsjiktet er høyvokst, og det ser ikke til å ha vært beitet her på en stund.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Ask som blir aktivt styvet. Treet er ikke veldig stort, og har redusert vitalitet. Vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Treet må få en pause fra styving, for å se om det overlever. I den grad det dør, bør det få bli stående. Død ved er viktig for mange arter av bl.a. sopp og insekter. Oplslag av løv og høyvokst vegetasjon rundt treet bør ryddes vekk.

.....

1115 Kringlåk ask III

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : 0,036 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en kantsone nær tunet på Kringlåk i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter en ask.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: : Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble påvist. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: En relativt grov ask, ca. 240 cm stammeomkrets, som blir aktivt styvet. Sprekkebarken er lite utviklet. Treet har en mindre hulhet og noen dødvedpartier, men er forholdsvis vitalt. Feltsjiktet er høyvokst, og det ser ikke til å ha vært beitet her på en stund. Det er noe bringebærkratt rundt treet.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Ask som blir aktivt styvet, og med begynnende hulhet. Ingen spesielle arter registrert. Treet skårer middels på treegenskaper, lavt på artsamangfold og høyt på landskapsøkologi. Vurderes som viktig (B-verdi), men i nedre sjikt.

Skjøtsel og hensyn: Styving bør opprettholdes. Løv- og bringebæroppslag bør fjernes for å sikre solinnstråling til treet.

.....

1116 Haugsvold-Blika hagemark

Hagemark – Rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær

Verdi: A Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Lokaliteten ble oprinnelig kartlagt i 2000, i forbindelse med kulturlandskapsprosjekt i Svartdal. Avgrensning, verdi og beskrivelse er revidert i 2019. Lokaliteten er i nordøst delt på to deler av en mellomliggende slåttemark. En tidligere høstingsskogsli i østre del er utelatt fra avgrensningen, fordi den i dag er svært gjengrodd, og ikke har de samme kvalitetene som resten. Den ligger i svært bratt terreng, og vurderes som vanskelig å restaurere. Det er mulig at denne delen likevel burde vært bedre kartlagt.

Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Svartdal i Seljord kommune, Telemark, og strekker seg fra dalbunnen ved gården Haugsvold og opp lia til Blikagrenda (Blika søndre). Den grenser mot skog på flere sider, i sør mot vei/bebyggelse, og ellers mot annen kulturmark. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen hagemark med utformingen rik hagemark med styvede eller stubbehøstede edellauvtrær (D0513). Det inngår også store partier med høstingsskog. Det er generelt en relativt åpen beitemark, med spredte trær av hovedsakelig ask og alm, i kantene også mye hassel. Mange av askene og almene blir styvet. Vegetasjonen er i de flateste partiene med dypt jordsmonn intermediær - svakt kalkrik, og svakt gjødselpreget. På mer grunnlendt mark og mark som blir overrislet av sigevann, er vegetasjonen, med preg av (svakt) kalkrik eng/tørreng.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og almekullsopp (NT) vokser på mange trær i området. Blådoggnål (VU) er tidligere registrert i nærheten, men usikkert om innenfor området. Det er et videre potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur. Det er i partier svært rik flora av kalkkrevende eng- og skrentarter, som flekkgrisøre, bergmynte, kransmynte, bakkemynte, taggbregne, bergskrinneblom, lodnebregne, fagerknoppurt, engknoppurt, gullkløver, hvitbergknapp, kattefot og flekkmure. Hvitkurle (NT) er tidligere registrert i området. Det er også godt potensial for beitemarkssopp, bl.a. er sauevokssopp (VU) tidligere registrert.

Bruk tilstand og påvirkning: Det meste av lokaliteten inngår i et aktivt beiteareal som trolig ikke er gjødslet i nyere tid foruten husdyrgjødsling. Det er mange styvingstrær av alm og ask i området, og det er påbegynt restaurering av deler av høstingsskogen. Flere av de styvede trærne er grove, med stammeomkrets på 250-270 230 cm), og enkelte alm og ask er hule. Det er også grove hasselkjerr i kantene.

Fremmede arter: Det er ikke registrert noen fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av det utvalgte kulturlandskapet Hjordal og Svartdal.

Verdivurdering: Stort intakt område med hagemark og høstingsskog, i aktiv hevd. Mange styvingstrær og rik bakkevegetasjon. Lokaliteten skårer høyt for størrelse, variasjon, arter, tilstand/påvirkning og landskapsøkologi.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør fortsette som i dag. Dyrene bør om mulig ikke tilleggsfores i beitesesongen, for å unngå gjødsling av engene.

.....

1117 Svartdal søndre

Rik edellauvskog – Verdi: **A** Areal : 23,55 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Svartdal i Seljord kommune, Telemark, og dekker deler av den skogkledde, sørvendte lia nord for gårdene Svartdal søndre og Haugsvold. Berggrunnen består av gabbro og amfibolitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale. Det er ingen bekker, men det er søkk med rike vannsig spredt i lia.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen rik edelløvskog, av noe uklar undertype. Lågurtskog dominerer, men det er også fuktsig med høystaudeskog. Alm, ask, hassel og spisslønn er dominerende treslag, med innslag av osp, hegg, rogn, lind og bjørk

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT), almelav (NT) og almekullsopp (NT) vokser på flere gamle styvingstrær i området, sammen med bl.a. flishinnelav og almelundlav. Almebroddsopp (VU) ble funnet på et tre. Floraen i området er rik med bl.a. korsved, myske, blåveis, krattfiol, storklokke, enghumleblom, kranskonvall, hvitsoleie og skogmarihånd.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen har tidligere vært en mer åpen høstingsskog, men er siden lenge tilgrodd og har nå klart skogpreg. Det er del eldre trær i tillegg til styvingstrærne, selv om det også er mye yngre skog. Skogen er flersjiktet, og det er i partier en god del død ved, også grove læger. De nedre delene inngår til dels i trolig aktivt beite.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av det utvalgte kulturlandskapet Hjartdal og Svartdal. Det er opplagt også skogkvaliteter spredt i de sørvendte liene i dette landskapet.

Verdivurdering: Edelløvskog med rik edelløvsflora, og godt utviklede skogkvaliteter, bl.a. med innslag av gamle styvingstrær. Lokaliteten skårer høyt for størrelse, arts mangfold, sjeldne typer og habitatkvalitet. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skogen er på vei å utvikle naturskogs karakterer, og bør derfor få fortsette og utvikles fritt uten hogstinngrep. Det kan evt. restaureres eller nystyves enkelte trær i nedkant lokaliteten.

.....

1118 Flatdalsvegen 1327 ask

Store gamle trær – Ask Verdi: **B** Areal : daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 17.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inntil et gårdstun i Flatdalsvegen i Åsgrendi i Seljord kommune, Telemark. Berggrunnen består av kvartsitt, og løsmassene består i hovedsak av morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen Store gamle trær med utformingen ask (D1209), og omfatter fem grove asker.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) ble funnet på tre av trærne, i tillegg til skjellgrye. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: To av askene er grove, stammeomkrets på 220 og 180 cm, mens de øvrige er litt mindre. Trærne blir aktivt styvet, senest for 3-4 år siden. Det er også styvet en yngre rekrutt. Et av trærne har noe redusert vitalitet. Det er noe løvoppslag rundt et par av trærne.

Fremmede arter: Gravmyrt vokser under et av trærne.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Fem relativt grove asker, som blir aktivt styvet. En rødlisteart registrert. Lokaliteten skårer middels på treegenskaper, lavt på arts mangfold og høyt på landskapsøkologi. Vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Styving bør fortsette som i dag. Eventuelle døde trær eller stammedeler bør spares i området, til nytte for bl.a. insekter og sopp knyttet til død ved. Løvoppslag bør ryddes vekk rundt trærne. Gravmyrt kan gjerne lukes vekk.

.....

1119 Deildufs

Høstingsskog – Rik høstingsskog med styva edellauvtrær Verdi: B Areal : 1,8 daa

Innledning: Lokaliteten ble registrert 16.09.2019 av BioFokus, ved Anders Thylén og John Gunnar Brynjulvsrud, i forbindelse med prosjekt omhandlende høstingsskoger på oppdrag for Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2015 og Norsk rødliste for naturtyper 2018. Verdisetting følger DN-håndbok 13 med oppdaterte faktaark fra 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørvestvendt lise på Deildufs i Åsgrend i Tokke kommune, Telemark, og omfatter høstingsskog. Lokaliteten grenser til en større naturtypelokalitet med hagemark. Berggrunnen består av kvartsitt, gabbro og amfibolitt. Lokaliteten ligger i relativt bratt terreng, og det er en liten bergskrent og ur med mye stein og blokker. Området er trolig også bruk som rydningsrøys fra inntilliggende beite/slåttemarker.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som naturtypen høstingsskog med utformingen rik høstingsskog med styva edellauvtrær (D1812). Ask er dominerende treslag, men det er også mye bjørk og osp, og en del alm og lind. Vegetasjonen har (svakt) lågurtpreg, med arter som stankstorkenebb, skogsalat, gullris og lundrapp.

Arts mangfold: Det ble ikke funnet spesielle arter i området. Det er et visst potensial for krevende insekter knyttet til gamle styvingstrær og død ved, samt lav på soleksponert bark med struktur.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen er ikke brukt som høstingsskog på lang tid, og det er vokst opp en god del boreale løvtrær som nå er storvokste. Det er en hul lind med stammeomkrets på ca. 270 cm. Det er også en del grov osp, og død ved av osp. Gjenveksten på tidligere styvede asker er nå grov, og det er ikke potensiale for å gjenoppta styving av disse.

Fremmede arter: Ingen fremmede arter ble påvist.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et større kulturlandskap, med stor andel styvingstrær, og med store biologiske kvaliteter.

Verdivurdering: Høstingsskog, som er gått ut av bruk for lenge siden, og nå begynner å få karakter av eldre, rik edelløvskog. Lokaliteten skårer lavt på størrelse, arter og tilstand/påvirkning, men høyt på landskapsøkologi. Som høstingsskog kommer lokaliteten lavt ned, men med tillegg av skogkvaliteter og vekt på del av et større verdifullt landskap, vurderes den likevel som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det vurderes at lokaliteten er kommet for langt i naturlig utvikling, til at det er større potensial for å restaurere som kulturmark/høstingsskog. Den anbefales dermed å få utvikles fritt, uten inngrep. En kan vurdere om det er enkelttrær i kantene som kan restaureres eller nystyves.

.....

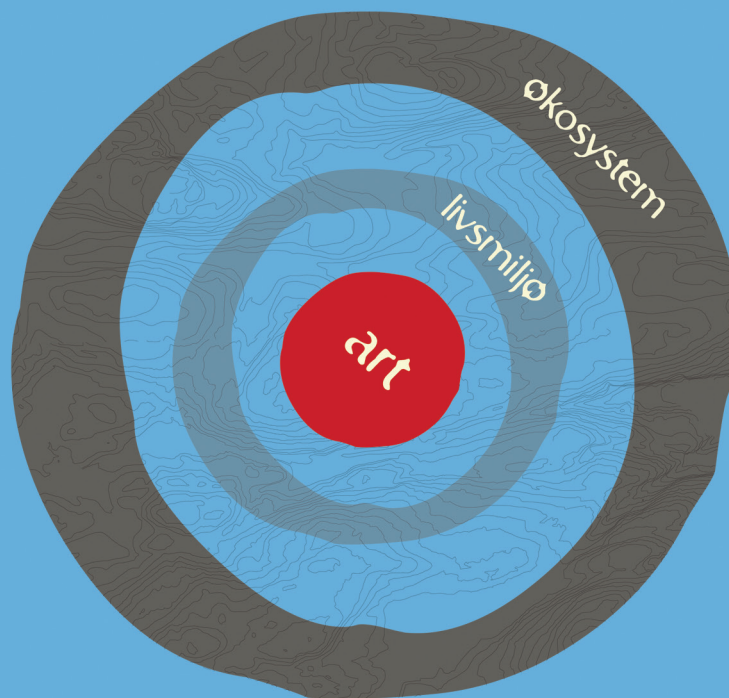
7 Vedlegg 2 – Lid-Kovadølen-Jordet insektkartlegging – artsliste

Oversikt over arter innen artsgruppe insekter som ble påvist under insektskartlegging på Kovadølen i 2019. RL-status viser til rødlistevurdering i Norsk rødliste for arter 2015.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL-status 2015
Biller	<i>Agriotes obscurus</i>	Åkersmeller	LC
Biller	<i>Amara brunnea</i>		LC
Biller	<i>Amara communis</i>		LC
Biller	<i>Amischa analis</i>		LC
Biller	<i>Ampedus balteatus</i>	Treblodsmeller	LC
Biller	<i>Ampedus pomorum</i>	Skogblodsmeller	LC
Biller	<i>Anaspis bohémica</i>		LC
Biller	<i>Anaspis marginicollis</i>		LC
Biller	<i>Anastrangalia sanguinolenta</i>		LC
Biller	<i>Anisandrus dispar</i>		LC
Biller	<i>Anisotoma axillaris</i>		LC
Biller	<i>Anisotoma glabra</i>		LC
Biller	<i>Anthonomus rectirostris</i>	Kirsebærsmåbille	LC
Biller	<i>Anthrenus museorum</i>	Museumsbille	LC
Biller	<i>Aphodius rufipes</i>	Rødfotet gjødselbille	LC
Biller	<i>Atheta harwoodi</i>		LC
Biller	<i>Athous haemorrhoidalis</i>	Hasselsmeller	LC
Biller	<i>Atomaria fuscata</i>		LC
Biller	<i>Atomaria nigrirostris</i>		LC
Biller	<i>Badister bullatus</i>		LC
Biller	<i>Bisnius fimetarius</i>		LC
Biller	<i>Bitoma crenata</i>		LC
Biller	<i>Cacotemnus rufipes</i>		LC
Veps	<i>Calameuta filiformis</i>		LC
Biller	<i>Calvia quatuordecimguttata</i>	Fjorten prikket mariehøne	LC
Biller	<i>Cantharis fusca</i>		LC
Biller	<i>Cantharis nigricans</i>		LC
Biller	<i>Cantharis pellucida</i>		LC
Biller	<i>Carpelimus corticinus</i>		LC
Biller	<i>Cartodere constricta</i>		LC
Biller	<i>Cartodere nodifer</i>		NA
Veps	<i>Cephus spinipes</i>		LC
Biller	<i>Cerylon ferrugineum</i>		LC
Biller	<i>Cis micans</i>		LC
Biller	<i>Cleopomiarus graminis</i>		LC
Biller	<i>Coccinella septempunctata</i>	Sju prikket mariehøne	LC
Biller	<i>Corticaria longicollis</i>		LC
Biller	<i>Corticarina minuta</i>		LC
Biller	<i>Cryptophagus dentatus</i>		LC
Biller	<i>Cryptophagus micaceus</i>		LC
Biller	<i>Cryptophagus pubescens</i>		LC
Biller	<i>Cryptophagus scanicus</i>		LC
Tovinger	<i>Ctenophora pectinicornis</i>		LC

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL-status 2015
Biller	<i>Cychramus luteus</i>		LC
Biller	<i>Dalopius marginatus</i>	Sømsmeller	LC
Biller	<i>Dasytes plumbeus</i>		LC
Biller	<i>Dendrophilus pygmaeus</i>		LC
Biller	<i>Dexiogyia forticornis</i>		LC
Biller	<i>Dolichosoma lineare</i>		LC
Biller	<i>Dryocoetes alni</i>		LC
Biller	<i>Elateroides dermestoides</i>		LC
Biller	<i>Enicmus fungicola</i>		LC
Biller	<i>Enicmus rugosus</i>		LC
Biller	<i>Ernobius abietinus</i>		LC
Biller	<i>Glischrochilus hortensis</i>		LC
Biller	<i>Glischrochilus quadripunctatus</i>		LC
Biller	<i>Hadrobregmus pertinax</i>		LC
Biller	<i>Halyzia sedecimguttata</i>	Seksten prikket marihøne	LC
Biller	<i>Hapalaraea pygmaea</i>		LC
Biller	<i>Haploglossa villosula</i>		LC
Biller	<i>Helophorus flavipes</i>		LC
Biller	<i>Hemicoelus canaliculatus</i>		LC
Biller	<i>Henoticus serratus</i>		LC
Biller	<i>Hylastes cunicularius</i>	Granrotbille	LC
Biller	<i>Hylesinus crenatus</i>	Stor askebarkbille	LC
Biller	<i>Hylesinus varius</i>	Flekket askebarkbille	LC
Biller	<i>Hypera diversipunctata</i>		LC
Veps	<i>Lasioglossum albipes</i>	Engjordbie	LC
Biller	<i>Latridius assimilis</i>		LC
Biller	<i>Latridius hirtus</i>		LC
Biller	<i>Leptusa ruficollis</i>		LC
Biller	<i>Malachius bipustulatus</i>		LC
Biller	<i>Malthodes spathifer</i>		LC
Biller	<i>Megatoma undata</i>		LC
Biller	<i>Melanotus castanipes</i>	Stor vedsmeller	LC
Biller	<i>Mycetochara flavipes</i>		LC
Biller	<i>Myzia oblongoguttata</i>		LC
Tovinger	<i>Nephrotoma lunulicornis</i>		LC
Biller	<i>Othius angustus</i>		LC
Biller	<i>Otiorhynchus singularis</i>	Knoppsnutebille	LC
Biller	<i>Palorus depressus</i>		LC
Biller	<i>Phyllodrepa melanocephala</i>		LC
Biller	<i>Pityogenes chalcographus</i>	Sekstannet granbarkbille	LC
Biller	<i>Pityophthorus micrographus</i>		LC
Biller	<i>Placusa incompleta</i>		LC
Biller	<i>Placusa tachyporoides</i>		LC
Biller	<i>Polydrusus tereticollis</i>		LC
Biller	<i>Protaetia metallica</i>	Maugullbasse	LC
Biller	<i>Pseudocistela ceramboides</i>		LC
Biller	<i>Ptinomorphus imperialis</i>		LC
Biller	<i>Ptinus fur</i>	Flekket tyvbille	LC
Biller	<i>Quedius xanthopus</i>		LC
Biller	<i>Quedius xanthopus</i>		LC

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL-status 2015
Biller	<i>Rhagium inquisitor</i>	Bartreløper	LC
Biller	<i>Rhagium mordax</i>	Lauvtreløper	LC
Biller	<i>Rhagonycha nigriventris</i>		LC
Biller	<i>Rhinoncus pericarpus</i>		LC
Biller	<i>Rhyncolus ater</i>		LC
Biller	<i>Salpingus ruficollis</i>		LC
Biller	<i>Scaphisoma agaricinum</i>		LC
Biller	<i>Schistoglossa curtipennis</i>		LC
Biller	<i>Sciaphilus asperatus</i>	Heggsnutebille	LC
Biller	<i>Serica brunnea</i>	Brun oldenborre	LC
Biller	<i>Sinodendron cylindricum</i>	Valsehjort	LC
Biller	<i>Soronia grisea</i>		LC
Biller	<i>Strophosoma capitatum</i>		LC
Veps	<i>Tenthredopsis sp.</i>		
Biller	<i>Thanasimus formicarius</i>	Stor maurbille	LC
Biller	<i>Tillus elongatus</i>		LC
Biller	<i>Tinotus morion</i>		LC
Tovinger	<i>Tipula lateralis</i>		LC
Biller	<i>Trixagus carinifrons</i>	Kjølhalvsmeller	LC
Biller	<i>Trixagus dermestoides</i>	Enghalvsmeller	LC

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>